

Banga-Ngú-Có mì Jézù tí Bìndi-Mbíri go có mì Màtéyò

Tà-ká-tà gítí rẹngbó Jézù

¹ Nìno a tà-ká-tà gítí rẹngbó bà jò Jézù tí Bìndi-Mbíri, tí 'vii mì Dàvidè tí gbolò gba mì ndâ Ìzìriyèlì, tí 'vii mì Àbìráámò tí mbe jò ọa ndâ Ìzìriyèlì 'dáá gî.

² Nìno a rẹ ndâ ká gù Jézù mbe 'bità 'do tí Àbìráámò yee tí Dàvidè:

Àbìráámò ká jò Ìzákò,

Ìzákò gii jò Jàkóbè,

Jàkóbè gii jò ndâ Júdàà ta ndâ ná'vindí wó.

³ Júdàà gii jò ndâ Pèrézì ta Zérà mítí Tàmàrà,

Pèrézì gii jò Èzìrónì,

Èzìrónì gii jò Rámù,

⁴ Rámù gii jò Àmìnàdábì,

Àmìnàdábì gii jò Nàsónì,

Nàsónì gii jò Sàlìmónì,

⁵ Sàlìmónì gii jò Bòwázì mítí Rà'ábù,

Bòwázì gii jò Òbédì mítí Rútà,

Òbédì gii jò Jésì,

⁶ bìndi Jésì gii jò Dàvidè tí gbolò gba mì ndâ Ìzìriyèlì.

Ñinó a ɾè ndâ gù Jézù mbe 'bità 'do tí Dàvidè yee tí o bà kaa ndâ Ìzìriyéli tí ndâ zà-za gó 'do 'bá mì ndú ya tí gí Bàbìlóniyà:

Dàvidè tí gbolò gba mì ndâ Ìzìriyéli gii jò Sólómònì mítí nawù wó Ùráyà,

⁷ Sólómònì gii jò Rèyòbòwámù,

Rèyòbòwámù gii jò Àbíjà,

Àbíjà gii jò Ásà,

⁸ Ásà gii jò Yòsàfàtì,

Yòsàfàtì gii jò Yòrá mù,

Yòrá mù gii jò Ùzáyà,

⁹ Ùzáyà gii jò Yòtámù,

Yòtámù gii jò Áázì,

Áázì gii jò Èzìkíyà,

¹⁰ Èzìkíyà gii jò Mánásè,

Mánásè gii jò Àmónì,

Àmónì gii jò Yòsíyà,

¹¹ Yòsíyà gii jò ndâ Jèkòníyà ta ndâ ná'vindí wó.

'Do bà-i-nò à gii kaa ndâ Ìzìriyéli tí ndâ zà-za gó ya tí gí Bàbìlóniyà.

¹² Ñinó a ɾè ndâ gù Jézù mbe 'bità 'do tí o bà kaa ndâ Ìzìriyéli tí ndâ zà-za gó 'do 'bá mì ndú ya tí gí Bàbìlóniyà yee tí o bà jò Jézù:

Jèkòníyà gii jò Sèlìtiyéli si ndú Bàbìlóniyà,

bìndi Sèlìtiyéli gii jò Zèrùbàbélè,

¹³ Zèrùbàbélè gii jò Àbíyúdì,

Àbíyúdì gii jò Èliyàkímì,

Èliyàkímì gii jò Àzòrì,

¹⁴ Àzòrì gii jò Zàdókì,

Zàdókì gii jò Àkímì,

Àkímì gii jò Èliyúdi,

¹⁵ Èliyúdi gii jò Èliyázàrà,

Èliyázàrà gii jò Mátàní,

Mátàní gii jò Jàkóbè,

¹⁶ bìndi Jàkóbè gii jò Jùzépè nó mbe kò Màríyà tí nawu Jézù nó tí Bìndi-Mbíri nò.

¹⁷ Muu ndá gù Jézù mbe 'bità 'do tí Àbìráámò tí bu ndá Ìzìrìyélì 'dáá gí, yee tí Dàvídè tí gbolò gba mì ndá Ìzìrìyélì a bà 'dòkò bà jò tí tabà muu'bì-nje nà'ô. 'Do tí Dàvídè yee tí o bà kaa ndá Ìzìrìyélì tí ndá zà-za gó ya tí gí Bàbìlóniyà 'dáá gí a bà 'dòkò bà jò tí tabà muu'bì-nje nà'ô. 'Do tí o bà kaa ndá Ìzìrìyélì tí ndá zà-za gó ya tí gí Bàbìlóniyà yee tí o bà jò Jézù 'dáá gí a ndá 'dakò muu'bì-nje nà'ô.

Bà jò Jézù tí Bìndi-Mbíri

¹⁸ Rèngbó bà jò Jézù tí Bìndi-Mbíri éno. Ta o tí nò Jùzépè 'vee káa có tí Màríyà tí nawu Jézù tí Bìndi-Mbíri jée gí, káa ndú toko bà sili ta yí lá. Káa kùro bà ko yí gí 'bá, Màríyà gii tè nakáyì ta wotí mì Bèri-mì-Mbíri gí.

¹⁹ Jùzépè mà gii nò éno, yí gii bàkà có bà dele ndi ndá i mì wó 'do tàkò Màríyà gbí 'dè có á tàbèngì, tacó yí a tó 'dakò, káa go bà te nò á ro Màríyà mí kùro ndá 'duù tí wó wálá.

²⁰ Káa si yí kù koṛo ṛa có tí nò, basìlì mì Mbíri gii gí gí muu wó gbí riì, bìndi yí gii 'dè có ji yí máa, «Jùzépè, 'viì mì Dàvídè, cì gúku tí bà kò Màríyà tí nawù lo lá. Tacó 'viì tí nò gbí yì wó nò a 'viì mì Bèri-mì-Mbíri.

21 Yí bà jò a 'viì-'dakò, bìndi wò bà gbì rẹ wó tí Jézù, tacó yí bà 'vala ndâ 'duù mì yo 'do gbí ndâ vò i mì ndú.»

22 I tí nò bàkà tí 'dáá ká tacó wàa có tí nó náa Mbírì táánò tuu ta 'bí mbe 'dòkò có mì wó máa,

23 «'Bí ngbutu 'viní bà gii tè nakáyì,
yí bà jò 'viì tí nò tí 'viì-'dakò,

náa áá bà gbì rẹ wó tí Èmànùwélè (gbí máa:
Mbírì ta ndoo) nó» 'ví dù tí tí yúco.

24 Jùzépè má gii ziya 'do tí rì, yí gii ko Màríyà gí 'bá go có tí nó náa basìlì mì Mbírì 'dè jì yí gbí rii nó.

25 Káa ndú toko bà sili ta yí lá. Bìndi Màríyà gii jò 'viì mì wó, tí 'viì-'dakò, bìndi Jùzépè gii gbì rẹ wó tí Jézù.

2

À jò Jézù mí gbí gbata Bétèlèmè á gbí to Jùdéyà

1 Ta o tí nò, gbolò gba Jùdéyà a Èródè. Má gii zeke'o, ndâ 'bí 'dakò tí ndâ mbe 'di gbí-o, tí ndâ mbe kù pà-có ndâ i ta ndâ yii, gii nò yii tí nó mbe túbà o bà jò Jézù nó co gí, bìndi ndú gii njè nó ya gí Jèrùzàlèmè, kù 'vee ndâ 'duù,

2 máa, «Dó 'viì tí nó tí gbolò gba mì ndâ Jùdéyà nó ngò? Tacó ze nò yii mì wó si ze 'bá mì ze á Wáá, káa ze gii gí tacó bà ùlù yí.»

3 Èródè tí gbolò gba mì ndâ Jùdéyà má gii 'di có tí nò, líkí'o gii cee 'do tí wó gí. Gúku bà 'di có tí nò delè gii zèè ndâ 'duù Jèrùzàlèmè 'dáá gí.

4 Èródè bà-i-nò gii kili ndâ Kùro ndâ bu-Mbírì ta ndâ kpo-kpò 'duù mbe 'di gbí tàkii mì ndâ Jùdéyà 'dáá gí, bìndi yí gii 'vee ndú, máa, «À

cu mí gbí wáràgà mì Mbírì máa, àá bà jò Bìndi-Mbírì mí ngò?»

⁵ Káa ndú gii 'visì có ji yí, máa, «Áá bà jò yí mí gbí gbata Bétèlèmè, go có tí nó náa Míkà tí mbe 'dòkò có mì Mbírì cu mí gbí wáràgà mì wó táánò sàà, máa,

⁶ <Káa wò tí Bétèlèmè á gbí to mì Júdàà, wò me 'dé to á kùro ndá gba kòtí Júdàà lá, tacó gba tí nó náa yí bà gii dù tí mbe kpolo tí ndá 'duù mì ye tí ndá Ìzìrìyélì nó bà gii 'do mì lo.> »

⁷ Èròdè má gii 'di có tí nò, yí gii tè'é tí ndá mbe 'di gbí-o tí nó mbe gii 'do Wáá nó tàbèngii, bìndi yí gii 'vee ndú gítí kpédélé o bà ò yii tí nò mì ndú.

⁸ Bìndi yí gii 'dè có ji ndú máa, ndú ya gí bà pà bàndò tí nó náa à jò 'vii tí nò mítí á Bétèlèmè nò, ndú má 'de gí, ndú 'ví dele ndi ndú gii gí bà 'dè có ji yì. Tacó wàa, yì 'ví ya gí bà ùlù yí delè.

⁹ Ndá mbe 'di gbí-o tí nò má gii 'di có tí nó náa Èròdè 'dè ji ndú nò gí, ndú gii njè nó 'do Jèrùzàlèmè kù ya gí Bétèlèmè. Ndú má gii di kpokèjì, yii tí nó mbe kù túbà kpokèjì ji ndú nó gii co ndi wó káká'i mí kùro ndú kù túbà kpokèjì ji ndú. Yii tí nò gii ko ndú yee Bétèlèmè, bìndi yí gii rò tíyò á 'vii ta muu bàndò tí nó ta dó Jézù tí nò.

¹⁰ Líkí'o bà ò yii tí nò gii bàkà ndú ngé ndii gí.

¹¹ Ndú má gii rì gí tà'i, ndú gii 'de ndá 'vii tí nó ta nawu wó Màríyà. Ndú bà-i-nò gii kucuku muungbó ndú mí kùro dó 'vii tí nò, bìndi ndú gii ùlù yí go bà ùlù Mbírì. Bìndi ndú gii njaanga

gbí ndâ ká'i mì ndú, ndú giì je ndâ i-nambee 'do tí dâ'bì, ta dì, ta banga pó i bà ònòkò bàà jì 'vii tí nò.

¹² Káa ta kùro o bà dele ndi ndú gí 'bá mì ndú, Mbírì giì kpo-gbì-tà-tù ndú gbí rii, máa, ndú 'ví dele co mì Èródè lá. Tacó éno, ndú giì waa to 'do tí Èródè co tí 'bí kpokèjì.

¹³ Ndâ mbe 'di gbí-o tí nò mâ giì njè nó gî, basìlì mì Mbírì giì 'dè có jì Jùzépè gbí rii, máa, «A gí yaà, wò 'ví kaa ndâ 'vii tí nò ta nawu wó, wàa wò 'ví fa ngèlè ta ndú ya gí Másìrì. Yo 'ví dù ta ndú kà yee tí o tí nó náa ye bà tè'é tí lo. Tacó Èródè kù pà kpokèjì bà 'de 'vii tí nò, wàa yì 'ví zi yí gî.»

¹⁴ Jùzépè mâ giì ziya 'do tí rì, yí giì kaa ndâ Jézù ta nawu wó Màrìyà, yí giì zèè kpokèjì Másìrì ta ndú ta bèbìlì tí nò, go có tí nò náa basìlì mì Mbírì 'dè jì yí gbí rii nò.

¹⁵ Ndú giì dù á Másìrì yee tí o bà cì Èródè. I tí nò bàkà tí jé ká go có tí nó náa 'bí mbe 'dòkò có mì Mbírì ta rẹ wó a Òsíyà 'dè sàà, éno máa, Mbírì máa, «Ye tè'é tí 'vii mì ye 'do Másìrì,» nô.

¹⁶ Èródè mâ giì 'di gbí ni gî máa, ndâ mbe 'di gbí-o tí nò mbe gí 'do Wàá nò eendi yí gî, tàkòcò wó giì kpolo ngé ndii gî. Tacó éno, yí giì 'dè có jì ndâ àsìkèrì mì wó, máa, ndú ya gí bà ziki ndâ dó 'vii-'dakò gbí gbata Bètèlèmè ta ndâ to tí nó dè-dè seè Bètèlèmè nó 'dáá gî. Máa, ndú 'bità 'do tí ndâ délèkè dó 'vii yee tí ndâ ònò ta ndoò tí ndú sósò'ò, nô. Èródè 'deke o tí nò 'vii ta o tí nó náa ndâ mbe 'di gbí-o tí nó mbe gí 'do Wàá

nó 'deke ji yí máa ndâ yì 'bità bà ò yìi tí nò gbí nò.

¹⁷ Ọa i tí nò náa Èródè bàkà nò gí ká jé go có tí nó náa Jèrèmíyà tí mbe 'dòkò có mì Mbířì 'dè sàà táánò, máa,

¹⁸ «À 'di kòcò 'duù gí gbí gbata Rámà,
'duù tí nò kù wa gbí, ta bà tò kù ngéé gí yaà.

A niì tí nó tí Ràkélè nó ká kù wa ndâ 'viì mì wó.

Bà yìi yí kpo ndâ 'duù gí,
tacó ndâ 'viì mì wó mì 'dáá gí,» nò.

¹⁹ Bìndi bà cì Èródè, basilì mì Mbířì gii 'dè có ji Jùzépè káká'i gbí řiì, si yí Másìrì,

²⁰ máa, «A gí yaà, wàa wò 'ví kaa ndâ 'viì tí nò ta nawu wó, wò 'ví dele ta ndú ya gí 'bá mì yo ndâ Ìzìrìyèlì. Tacó 'duù tí nó táánò mbe kù jè ta bà zi yí nó cì gí.»

²¹ Jùzépè mà gii ziya 'do tí řì gí, yí gii kaa ndâ Jézù ta nawu wó Màríyà, bìndi yí gii dele ta ndú ya gí 'bá mì ndú ndâ Ìzìrìyèlì.

²² Káa si ndú kálásè á kpokèjì, yí mà gii 'di có máa, a Àrikálàwù tí 'bí 'viì mì Èródè ká le bèrè bìndi bu wó á Jùdéyà, gúku bà ya gí Jùdéyà gii bàkà yí gí. Káa Mbířì gii 'dè có ji yí gbí řiì, máa, yí ya gí Jùdéyà lá.

²³ Tacó éno, yí gii ya a i gí gbí gbata Názàrètì á gbí to Gàlìléyà, si 'dóó 'bá mì ndú Jùdéyà mí to, go có tí nó náa ndâ mbe 'dòkò có mì Mbířì 'dè sàà gí, máa, ndâ 'duù bà gii gbì 'bí ngú řè mí muu wó, máa,

«Jézù Názàrètì» nò.

3

Jòvànì gbí kángáá nga ngoò

¹ Ta o tí nó si Jézù kuu Názàrètì nó, 'bí 'dakò ta rẹ wó a Jòvànì tí mbe caka tí ndâ 'duù gii co gí gbí kángáá nga ngoò, á gbí to Jùdáyà kù kò-kò ji ndâ 'duù,

² máa, «Yo 'visì muu yo 'do tí ndâ vò i mì yo, tacó kùro o bà gí Gba-gbírì kpónó dooko gí.»

³ 'Dakò tí nó tí Jòvànì nò a 'duù tí nó náa Ízáyà tí mbe 'dòkò có mì Mbírì táánò kù 'dè có ji ndâ 'duù gítí wó, máa,

«Kòcò 'bí 'duù kù tò kù gbí kángáá nga ngoò,

máa,

«Yo 'viindi kpokèjì mì Mbe tí yo,

yo bàkà kpokèjì mì wó jáá,> » nò.

⁴ 'Dakò tí nó tí Jòvànì nò táánò kù yuu a bongo náa à gò 'do tí se tí jémèlè, yí gii ẹre mí rẹ'dè wó a wú'dè kù. Ndâ i-zó-zò mì wó táánò káa ndâ kòròngbò ta lí.

⁵ Ndâ 'duù me mbè gii kaa ya gí mì wó tàbè'dè Jòròdánìyà 'do gbí gbata Jèrùzàlémè, ta ndâ sè ndâ 'bí to á gbí Jùdáyà 'dáá gí, ta ndâ 'duù 'do gbí ndâ to yì Jòròdánìyà 'dáá gí.

⁶ Káa si yí kù caka tí ndú á tà ngo gbí pù Jòròdánìyà, ndú gii yù gbí ndâ vò i mì ndú gí sè.

⁷ Káa ta 'bí o gbaànjé, Jòvànì gii nò ndâ 'bí ọ Jùdáyà tí ndâ mbe kpòlò tí tàkù mì ndâ Jùdáyà, náa à kù nì mítí ndú a ndâ Fàrizéyò ta ndâ 'bí ọ Jùdáyà nìno mbe ùnje gítí 'válá bìndi ku lá, náa à kù nì mítí ndú a ndâ Sàdùkáyò nó kaa gí gí mì wó tacó bà caka tí ndú. Káa yí gii 'dè có ji ndú, máa, «Ndí yo ndâ 'viì-kpoo! A 'di ká 'dè có ji yo

máa yo fa ngèlè 'do tí kpo-tàkòcò tí nó mì Mbírì á kèjì nó?

⁸ Yo bàkà tó i tacó bà tùbà máa, yo 'visì muu yo 'do tí ndâ vò i mì yo gî.

⁹ Yo si bà koṛo có máa, <Ze a ndâ 'viì mì Àbìráámò,> nò mí to. Tacó go bà 'visì ndâ díí tí nó náa yo kù ṛò nò tí ndâ 'viì jì Àbìráámò má kuu tí Mbírì á gí bìndi yo, yí bà bàkà gî.

¹⁰ Kpè tí ká ènò, à kpónó tee kàngó mítí teè ndâ mù gî; àá kèjì gí bà daaka ndâ mù ṛinó mbe ṛì cèè ndo mù lá nó 'dáá gî gí to, wàa à 'ví doo ndú ta wu.

¹¹ Ye kù caka tí yo ta ngo, tacó bà tùbà máa, yo 'visì muu yo 'do tí ndâ vò i mì yo gî, gî. Káa wotí tí 'duù tí nó bà gù gí gí tàkò ye nó ndii ye gî, náa à kpè tí káa vòò bà dù tí mbe kù njaanga tàmà 'do tí kò wó ye bà 'vii tí wálá. Yí kèjì gí bà caka tí yo ta Bèri-mi-Mbírì; yí delè kèjì gí bà caka tí yo ta wu.

¹² Yí kpónó zèè pìdíí mì wó mí 'bì wó gbí wàkpèè, tacó bà taa gbí cù mì wó gî. Yí bà kili cèè nji cù mì wó mí gbí gálá, bìndi yí bà gù doo ndâ póró cù, ta zè cù ta wu búúúú gî.»

Bà caka tí Jézù

¹³ Gbí ndâ o tí nó si Jòvànì kù caka tí ndâ 'duù á tàbè'dè Jòròdàniyà nò, Jézù gù nje nó 'do Gàliléyà ya gí mì wó tacó yí 'ví caka tí yì.

¹⁴ Káa Jòvànì gù bàkà bà 'visì muu Jézù 'do tí có tí nó, ta bà 'dè có jì yí, máa, «Àá kùtàá a wò ká bà caka tí ye, káa à kpónó gù dù ndii a wò ká gù gí gí mì ye máa ye caka tí lo!»

15 Káa Jézù gii 'visì có ji Jòvànì, máa, «Ndà si mítí nìnò mì ye nó kpónó. À nìkì máa ndà bàkà go có mì Mbírì.» Jòvànì mâ gii 'di có tí nò, yí gii lò muu gìrì ji Jézù gî.

16 Bìndi yí gii caka tí Jézù. Káa Jézù mâ gii co gí sè 'do tà ngo á bìndi bà caka tí wó mì Jòvànì, yí ngé gii nò njekèjì tàrì njaanga tí gî. Bìndi yí gii nò Bèrì-mì-Mbírì kù gí gí muu wó go kùlè nò.

17 Bìndi yí gii 'di kòcò 'duu kù 'dè có 'do gbírì máa, «Ŋìnó a 'dóó kpóló-kpolo 'viì mì ye náa tàkòcò ye peteke gítí wó ngé ndii gî ká nò.»

4

Jézù gbí kángáá nga ngoò

1 Bèrì-mì-Mbírì gii a tàmuu Jézù á bìndi bà caka tí wó mì Jòvànì ya tí gí gbí kángáá nga ngoò, tacó wàa Gba-vò-i 'ví tala yí.

2 Jézù gii dù gbí kángáá nga ngoò kù kònò go co gbí go ɾi, co gbí bèbìlì, ta sili zi'duu-só.

3 Gba-vò-i mâ gii nò máa, bà cee 'do mì Jézù ta go gî, gî, yí gii gí gí mì Jézù. Bìndi yí gii tala yí, máa, «Wò dú má káa 'viì mì Mbírì, 'dè có ji ndâ díí tí nò máa ndú 'visì tí ndú tí ndâ kù kô.»

4 Káa Jézù gii 'visì có ji Gba-vò-i, máa, «À cu mí gbí wáràgà mì Mbírì máa, <'Duù kù 'vala me ká ta kù kô cuki lá, yí kù 'vala a i ta có nìnó mbe co 'do gbí nje Mbírì,> nò.»

5 Bìndi Gba-vò-i gii te Jézù 'do gbí kángáá nga ngoò ya tí gí gbí gbata Jèrùzàlémè, yí gii te yí ngé dé'veléé mí pí 'bá-Mbírì.

⁶ Bìndi yí gii 'dè có ji yí, máa, «Wò dú má káa 'viì mì Mbíri, o gí to, tacó à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri éno máa,
 <Mbíri bà tuu ndâ basilì gí bà lì 'bì ndú mí tà tí lo,
 tacó wò má 'dò kò lo mí to, díí 'ví kpò kò lo lá.> »

⁷ Káa Jézù gii 'visì có ji Gba-vò-i, máa, «À delè ngbá cu mí gbí wáràgà mì Mbíri éno máa,
 <Wò 'ví tala Mbíri mì lo tí Mbe tí lo lá.> »

⁸ Bìndi ñìnò, Gba-vò-i gii te Jézù 'do muu 'bá-Mbíri, yí gii 'dò ta yí ya gí pí 'bí cèè njà gú. Bìndi yí gii túbà ndâ kpo-kpò bàndò á muu to tí nó 'dáá gí, ta ndâ ña ndâ banga i tí nó náa à gbí ndú nó 'dáá gí ji yí.

⁹ Jézù mâ gii ñò ndú gí, Gba-vò-i gii 'dè có ji yí, máa, «Ye bà je ndâ i tí nó 'dáá gí náa wò kù ñò ñò ji wò tí ndâ ñìndi lo, náa wò má kucuku muungbó lo mí kùro ye, wàa wò 'ví ùlù ye gí, ñò.»

¹⁰ Káa Jézù gii 'visì có ji Gba-vò-i, máa «Ya 'do tí ye gí, ndí lo Gba-vò-i, tacó à delè ngbá cu mí gbí wáràgà mì Mbíri máa,

<Ùlù káa gbèè Mbíri mì lo tí Mbe tí lo.

Wò delè 'ví bàkà ká go có mì wó cuki.> »

¹¹ 'Do bà-i-ño, Gba-vò-i gii ñè nó 'do tí Jézù gí. Bìndi ndâ basilì mì Mbíri gii kaa gí kù kpolo tí wó.

Jézù 'bità bà ma Banga-Ngú-Có mì Mbíri ji ndâ 'duù gbí to Gàliléyà

¹² Ta 'bí o gbaànjé bìndi o bà caka tí Jézù mì Jòvànì, Èródè tí gbolò gba mì ndâ Jùdéyà gii zèè

Jòvànì mí gbí zàà. Jézù mà gii 'di có máa à zèè Jòvànì tí mbe caka tí ndâ 'duù mí gbí zàà gî, yí gii dele ndi wó 'do gbí to Jùdèyà ya gí gbí to Gàlilèyà.

¹³ Bìndi yí gii 'dòkò 'do gbí gbata Názàrètì ya gí Kàpàrànáwùmù tí 'bí gbata á yì kàpá Gàlilèyà, gbí òkò tí ndâ kòtí Zèbùlúnì ta kòtí Nàfitálì,

¹⁴ go có tí nó náa Ìzáyà tí mbe 'dòkò có mì Mbírì 'dè sàà gî, máa,

¹⁵ «Ndâ 'duù kòtí Zèbùlúnì, ta ndâ 'duù kòtí Nàfitálì,

ta ndâ 'duù mbe sì 'bá tí kpokèjì gbolò ngo,

ta ndâ mbe sì 'bá me 'dú tìto Jòròdánìyà,

ta ndâ 'duù ònínó mbe 'dó-'do mbe gí ta 'bá gí Gàlilèyà,

¹⁶ tí ndâ 'duù tí nó táánò mbe kù 'vala gbí 'dí'di'ò nó,

kpónó 'dáá ò gbolò ngba'ò gî.

Ndú táánò 'dáá gî kù 'vala gbí vò i,

káa Mbírì kpónó je à-cee-gî gítí ndâ vò i mì ndú gî,» nò.

¹⁷ 'Do tí o tí nò, Jézù gii 'bìtá bà ma có jì ndâ 'duù, máa, «Yo 'visì muu yo 'do tí ndâ vò i mì yo, tacó kùro o bà gí Gba-gbírì kpónó dooko gî.»

Jézù tè'é tí ndâ kpédélé mbe tala có mì wó nà'ò

¹⁸ Ta 'bí o gbaànjé si Jézù kù nò nó ta yì kàpá Gàlilèyà, yí gii ò ndâ 'bí 'dakò sósò'ò ta ná'vindí wó, tí ndâ mbe gò ngo, ndâ Sìmónè náa à kù nì mítí wó a Piyétòrò ta ná'vindí wó Àndèréyà, kù 'va mbu.

¹⁹ Bìndi yí gii 'dè có jì ndú, máa, «Yo gí gí tàkò ye, wàa ye 'ví bàkà yo tí ndâ mbe pà ndâ 'duù jì Mbírì á bìndi bà pà ndâ sè.»

20 Ndú só ngé bà-i-nò gii kaa ndâ mbu mì ndú 'do 'bì ndú mí to, bìndi ndú gii njè nó ya gí bà 'bità nètè bà ɾu ndi Jézù.

21 Jézù mâ gii yèè gí kùro 'do tí bándò bà 'de ndâ Sìmonè ta Àndèréyà nò, yí gii òò ndâ 'bí 'dakò káká'i sósò'ò ta ná'vindí wó. Ndâ Jákòmò ta ná'vindí wó Jòvànì tí ndâ 'viì mì 'bí 'dakò ta rè wó a Zèbìdéyò, kù ẹre gbí ndâ mbu mì ndú gbí gbâ ta ndâ bu ndú. Bìndi Jézù mâ gii tè'é tí ndú,

22 ndú gii jee ndâ mbu mì ndú mí gbí gbâ ji bu ndú, bìndi ndú delè gii kaa ya gí gbí nètè bà ɾu ndi Jézù.

23 Bìndi bà tè'é tí ndâ Sìmonè ta Àndèréyà, ta ndâ Jákòmò ta Jòvànì mì Jézù, yí gii dù kù nò cèe gbí ndâ gbata gbí to Gàliléyà 'dáá gí, kù nìbà i ji ndâ 'duù ta ndi tí ndâ bándò bà kili ndâ Jùdéyà gí bà ùlù Mbíɾì, delè ta bà ma Banga-Ngú-Có gítí bà dù Mbíɾì tí gba ji ndú. Delè ta bà 'vala ndâ 'duù 'do gbí ɲa ndâ nò'o ta ndâ ɲa ndâ sé'i 'dáá gí.

24 Rè wó gii wu to ya me 'dú cee gbí ndâ to á Síriyà 'dáá gí. Tacó éno, ndâ 'duù gii kaa ndâ mbe nò'o, ta ndâ 'duù ònó mbe kù cì cèlè sé gbí diì ndú nó, ta ndâ 'duù ònó ta ndâ i-gbí-muu ndú nó, ta ndâ mbe bē, ta ndâ 'duù ònó mbe gbele've gí nó gí tí ji yí bìndi yí, gii 'vala ndú 'dáá gí.

25 Ndâ 'duù ta o tí nò me mbè gii kaa kù ɾu ndi wó 'do gbí ndâ to me mbè, 'do Gàliléyà, 'do tí 'bí wúngbó to ta ndâ gbata tí muu'bi, náa à kù nì mítí a Ndâ-gbata-muu'bi, 'do tìto Jòròdáníyà, 'do Jèrùzàlémè, delè 'do gbí sè ndâ 'bí to Jùdéyà

'dáá gî.

5

Jézù nibà i ji ndâ 'duù pí gú

¹ Ta o tí nò, ndâ 'duù kili me mbè. Jézù mâ giì òndú, yí giì njè nó ya gí bà ki tí wó to pí gú ta kpéétí wó. Ndâ mbe tala có mì wó giì kaa ya gí tàkò wó pí gú kà.

² Bìndi yí giì 'bìtá bà nibà i ji ndú, máa,

³ «Ndâ mbe òndú tí ndú ni tí ndâ mbe yé kùro Mbíri gí, a ndâ mbe tó pá, tacó òndú a òndâ ndâ 'duù mì Mbíri.

⁴ Ndâ mbe kù kòndó sé'i gbí njembí ndú gítí ndâ i òndú náa ndú bàkà mbe kù bèè ro Mbíri á muu to tí nó a ndâ mbe tó pá, tacó Mbíri bà yìi ndú gí.

⁵ Ndâ mbe 'dê njembí a ndâ mbe tó pá, tacó a ndú ká bà 'de ndâ tó i tí nó náa Mbíri ci ndâ 'duù mì wó gítí òndú.

⁶ Ndâ mbe kù kòndó go, delè mbe kù gee go ngo tacó bà co tí jáá kpokèjì mì Mbíri ta o 'dáá gí a ndâ mbe tó pá, tacó Mbíri bà je ndâ i òndú ta go ndú gbí njembí ndú nó ji ndú gí.

⁷ Ndâ mbe si có gítí ndâ vò i tí nó náa ndâ 'bí ka ndú bàkà gítí ndú nó mí to a ndâ mbe tó pá, tacó Mbíri bà si có gítí ndâ vò i mì ndú delè mí to gí.

⁸ Ndâ mbe dù tí ndâ bòò mì Mbíri ta njembí ndú gbaànjé a ndâ mbe tó pá, tacó a ndú ká bà òndú Mbíri.

⁹ Ndâ mbe dù tí ndâ mbe jukì gbí òkò tí ndâ 'duù a ndâ mbe tó pá,
tacó rẹ̀ ndú bà dù a ndâ 'viì mì Mbírì.

¹⁰ Ndâ 'duù ònínó náá à kù mèèkè'i tí ndú á muu có bà bàkà ndâ i ònínó mbe òkò tí Mbírì nó a ndâ mbe tó pá,
tacó ònínó a ndâ bọ̀ò-gba mì Mbírì.

¹¹ «À tí yo a tó pá, ta o tí nó náá ndâ 'duù má kù ònínó ndí yo, à tí yo delè a tó pá ta o tí nó náá ndú má kù mèèkè'i tí yo, ta bà 'dè ndâ zu có ta nderè ndú wálá mítí yo á muu ye,

¹² yo 'ví dù ta líkí'o tí yo, yo delè 'ví dù ta pétékè tàkòcò yo, tacó Mbírì bà ko mboo ndâ vò i tí nó náá á kù me mítí yo nó jì yo ta gbolò tó i. Delè tacó àá táánò kù mèèkè'i tí ndâ mbe 'dòkò có mì Mbírì á kùrò bà jò yo ká go ònínó náá à kù me ta yo nó.

Ndâ zi ta ngba'o

¹³ «Yo go zi gbí mbí zi mì ndâ 'duù á muu to tí nó. Káá gó ngo zi má cì cee 'do gbí tẹ̀ zi gí, à kù te tẹ̀ zi nó yee ká gí 'dè, tacó kpokèjì bà dele ta gó zi gí gbí káká'i wálá.

¹⁴ Yo delè go ngba'o kùrò ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí. Yo delè go 'bá náá à bì mí pí gú, náá ndâ 'duù 'dáá gí kù ònínó .

¹⁵ Ndâ 'duù má òlò wu ta 'dí'di'o mí tà'i, ndú 'bu i mí rọ̀ ngba wu lá. Ndú si ká ngbàà, tacó bà ònínó ta ndâ i tà'i 'dáá gí.

¹⁶ Má é̀nò, yo tù ngba yo ta bà bàkà tó i go ngba wu mí kùrò ndâ 'duù 'dáá gí. Tacó ndú má ònínó ndâ tó i tí nó náá yo kù bàkà nó, ndú 'ví ùlù Bu yo á gbírì.

Jézu 'dè có jì ndâ 'duù gítí có mì Mòze

¹⁷ «Ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí yo kù koṛo có éno máa, ye gí tacó bà njaanga miṛi yo 'do gbí ndâ có mì Mòze, ta ndâ i ñìnó náa ndâ mbe 'dòkò có mí Mbíri táánò nìbà ndú jì ndâ 'duù nò. Káa ñìnò me nderè bà gí ye gbaànjé ká nò lá. Ye gí a i tacó wàa ndâ có mì Mòze, ta ndâ i ñìnó 'dáá náa ndâ mbe 'dòkò có mì Mbíri nìbà ndú jì ndâ 'duù nó 'ví dù tí tí yúco.

¹⁸ Yo te mí gbí muu yo, máa, ndâ to tí nó ta tàrì má ká kuu bàndò mì ndú, ndâ i bà bàkà tí go ndâ có mì Mòze ta ndâ có mì ndâ mbe 'dòkò có mì Mbíri gbaànjé gbaànjé 'dáá gí.

¹⁹ Má éno, 'bí 'duù má biya bà 'di kpétí káa 'bí làmbu có gbaànjé cuki 'do gbí òkò tí ndâ có tí nó, bìndi yí gù nìbà ña kpokèjì tí nó jì ndâ 'bí 'duù, 'duù tí nó bà dù tí táangbà 'duù gbí òkò tí ndâ bòò-gba mì Mbíri wálá. Káa 'duù má 'di ndâ có tí nó 'dáá gí ta bà mò 'bí gí nje seè máa, <Ñìnò a làmbu có,> nò lá, bìndi yí gù nìbà ndú jì ndâ 'bí ka wó, 'duù tí nó bà dù tí gbolò 'duù kùro ndâ 'duù mì Mbíri.

²⁰ Yo koṛo muu yo delè máa, 'duù má dù ta go bà bàkà ndâ i ñìnó mbe nìkì tí Mbíri nó me gbolò ndii ndâ mbe 'di gbí-o tí ndâ mbe kù kpolo tí tàkì mì yo tí ndâ Jùdèyà nò lá, 'duù tí nó jé gí bà dù tí 'duù mì Mbíri wálá.

Có gítí bà ò kòlòwò

²¹ «Yo 'di có tí nó náa Mòze táánò 'dè jì ndâ ká gù ndoo, máa, <Yo 'ví zi 'duù lá,> nó gí; káa 'duù má zi ku, ndâ gba bà waa có ku mítí wó delè.

²² Káa ye kù 'dè có ji yo, máa, 'bí 'duù má ò kòlòwò gítí 'bí ka wó, Mbírì bà 'vee gbí nje wó ta 'bí wúnò o gítí nderè kòlòwò tí nò. 'Bí 'duù delè má go 'bí ka wó máa yí a ñónókó tí gbà'dá sínò, yí kù yuu a miṛi wó ta kpéétí wó gí gbí wu á bàndò mì ndâ vò 'duù á bìn̄di ku mì wó.

²³ Má éno, wò má kù je i-'bì lo ji Mbírì, káa mbí lo gii 'va tí máa, nderè kòlòwò mì 'bí 'duù ta wò kuu,

²⁴ te i-cí-ci tí nò mí to, bìn̄di wò 'ví ya gí mì 'duù nò. Yo máa 'viindi gbí òkò tí yo ta yí gí, wò 'ví gii ya ta i tí nò.

²⁵ Có má gbí òkò tí yo ta 'bí 'duù káa yí gii 'dè có máa yì bà ya gí bà kpì ngbàngà tí lo ji gba, à nìkì máa yo 'dè có tí nò cee 'do gbí òkò tí yo ta kpéétí yo ta yì só, si yo yee kùro ndâ gba kálásè. Tacó yí má tù wò ji ndâ gba gí, ndâ gba bà je wò ji ndâ àsìkèrì, bìn̄di ndú bà te wò á mí gbí zàà.

²⁶ Ghí éno máa, wò bà dù gbí zàà yee tí o tí nó náa wò sì có tí nó náa a waa mítí lo nò 'dáá gí.

Có gítí bà bàkà bangbaya

²⁷ «Yo 'di có tí nó náa Mòze táánò 'dè ji ndâ ká gù ndoo, máa, <Yo 'ví bàkà bangbaya lá,> nó gí.

²⁸ Káa ye kpónó kù 'dè có ji yo, máa, 'bí 'duù má zeke'o tí n̄i, bìn̄di yí gii tee njembí wó gá'dáá mítí wó, gbí éno máa, yí zingbà ta n̄i tí nò gbí njembí wó gí.

²⁹ À máa ɾo lo ñinó gbí kù 'bì nó ká eendi lo gítí bà bàkà vò i, aaka ɾo lo tí nò 'do gbí kù kélè, wò 'ví 'va gí 'dè. À nìkì a bà bè gbí 'bí bà to tí lo gbaànjé á co tí bà 'va wò mì Mbírì ta kábà dii lo mí gbí vò bàndò á bìn̄di ku mì lo.

³⁰ À máa 'bì lo kù'bì ka kù si wò 'ví bàkà vò i, da 'bì lo tí nò 'va gí 'dè. À nìkì a bà bè gbí 'bí 'bì lo gbaànjé á co tí bà ya ta kábà òlò lo gí gbí vò bàndò á bìndi ku mì lo.

Có gítí bà nje nì

³¹ «Mòze delè táánò 'dè có jì ndá ká gù ndoo, máa, <'Duù má bà nje nì mì wó, yí 'ví cu nderè bà nje tí ndú mí gbí wáràgà wàa yí 'ví je mí 'bì nì tí nò.>

³² Káa ye kpónó kù 'dè có jì yo, máa, 'bí 'duù má nje nì mì wó á muu 'bí tende có á bìndi có bà zingbà 'dakò, yí njaanga jì nì nò a kpokèjì bà zingbà 'dakò. Káa 'bí 'duù má gù kò nì tí nò á bìndi wó, 'duù tí nò kù zì a ngbà ta nì tí nò.

Có gítí bà see tí 'duù

³³ «Ndá ká gù ndoo delè táánò 'dè jì ndoo gí, máa, <'Duù 'ví see tí wó jì Mbíri ta 'vére lá. Máa, wò tí 'duù má see tí lo jì Mbíri máa wò bà bàkà 'bí i, kózò tí lo 'ví bàkà ká go po ngo nje lo nò.>

³⁴ Káa ye kpónó kù 'dè có jì yo, máa, yo 'ví see tí yo ngé gí lá. Yo see tí yo, máa, <Go gbíri> lá, tacó gbíri a bàndò bà te jàlàmbà mì Mbíri tí gba.

³⁵ Yo 'ví see tí yo, máa, <Go to tí nó,> nò lá, tacó to tí nó a bàndò bà kaa kò Mbíri mí pí. Yo 'ví see tí yo, máa, <Go Jèrùzàlémè> lá, tacó Jèrùzàlémè a gbolò gbata mì Gbolò Gba.

³⁶ Yo delè 'ví si bà see tí yo, máa, <Go muu ye> nò mí to, tacó wotí mì yo gítí bà si 'bí nì se muu yo gbaànjé 'ví dù tí béé-bé, wàa 'bí 'ví tù undù nò wálá. Má éndò, ye kù 'dè có jì yo máa, gbí nderè bà see tí yo wálá.

37 Wò tí 'duù má bàkà i gî, 'dè káa có máa wò bàkà gî. Káa à tà má éno lá, wò delè 'ví 'dè káa có máa wò bàkà wálá cuki. Tacó 'bí ña có mbe jò ògbù ndii ñinò gî, gí a i 'do mì Vò-'duù-tí-nò.

Có gítí bà kèèndè vò i

38 «'Bí có káká'i náa ndâ ká gù ndoo delè táánò 'dè ji ndoo a ñinó, máa, <Ṛo ta Ṛo, wàa tì ta tì.>

39 Káa ye kù 'dè có ji yo máa, yo 'ví ko mboo vò i ta vò i lá. 'Duù má gbì gbí tù lo ñinó gbí kù'bi nó, wò 'ví 'visì tù lo ñinó gbí gálì nó ji yí, wàa yí 'ví gbì delè.

40 'Duù delè má kpì ngbàngà tí lo ji ndâ gba, máa wò ja ndò bongo tí nó náa wò kù yuu mì gbímí lo á tà bongo nó ji yí, ja 'dóó wòkò bongo tí nó náa wò kù yuu mì pí ndò bongo tí nó nó ji yí gí tàkò ndò ñinò kpèkù.

41 'Bí 'duù delè kpétí má zèè wò gítí có gba tí wó, máa wò te ká'i mì yí ya tí gàà éno, te , wò 'ví ko ta yí ndii to tí nó náa yí nì ji wò nó gî.

42 'Bí 'duù mbe zì i 'do tí lo sàà kùro gî, má yù i 'do tí lo, je i tí nó náa yí yù nó ji yí. Káa 'bí 'duù delè mbe biya bà wùù i ji wò sàà kùro gî, má gí tacó bà wùù i 'do mì lo, wò 'ví biya lá.

Có gítí bà bàkà tó i ji ndâ mbe bàkà vò i ji ndoo

43 «Ndâ ká gù ndoo táánò 'dè có máa, ndoo 'ví zè ndâ mbe bàkà tó i ji ndoo ñikì maa, wàa ndoo 'ví sogo ndâ mbe bàkà vò i ta ndoo.

44 Káa ye kpónó kù 'dè có ji yo, máa, yo delè 'ví zè ndâ mbe bàkà vò i ta yo ñikì go bà zè ndâ mbe bàkà tó i ji yo. Yo delè 'ví 'deke tí yo ji Mbírì

máa yí 'ví bàkà nambeè ji ndâ mbe kù mèèkè'i tí yo.

⁴⁵ Yo kpolo tí có tí nó náa ye kù 'dè ji yo nô, tacó wàa, yo 'ví dù tí ndâ mbe bàkà tó i go i mì Bu yo Mbířì á gbířì, tí mbe si ři kù co ta ngba wó ji ndâ tó 'duù ta ndâ vò 'duù, delè mbe si mù kù nì mí gbí njí mì ndâ tó 'duù ta ndâ vò 'duù 'vii ká 'vii.

⁴⁶ Káa yo má zè ñikì maa káa ndâ 'duù ñinó mbe kù zè yo ñikì maa nó cuki, nderè bà bàkà tó i mì Mbířì ji yo 'ví dù a yè? Ñinò me gbèe ña i tí nó náa ndâ 'duù ñinó náa a kù 'dè máa ndú a ndâ vò 'duù nó kù bàkà lá?

⁴⁷ Yo delè má 'vee káa 'bì ndâ nambe yo cuki, 'bè gbí òkò tí yo ta ndâ 'bí ña tende ña ndâ 'duù 'ví dù a yè?

⁴⁸ «Má éno, yo dù ta tó muu yo, tacó Bu yo á gbířì a 'duù ñinó ta tó muu wó!

6

Jézù kpo-gbí-tà-tù ndâ 'duù máa ndú 'ví kò-kò ta bà bàkà tó i lá

¹ «Yo kpolo tí yo, máa yo 'ví gbaa tí yo ta o tí nó náa yo má kù bàkà tó i ta řè mì Mbířì nó ji ndâ 'duù tacó wàa ndú 'ví ñò yo, nò lá. Yo má bàkà éno, Bu yo tí Mbířì á gbířì bà ko mboo ndâ tó i tí nó náa yo bàkà nó ji yo wálá.

² «Má éno, yo má kù konì ndâ mbe yê, yo 'ví si bà kò-kò tí ji ndâ 'duù mí to. Yo delè 'ví gbaa tí yo tí go ña i mì ndâ mbe bàkà nambeè-ro náa ndú kù bàkà ta ndi tí ndâ bándò bà kili ndâ 'duù, delè ta ndi tí ndâ kpokèjì, tacó bà tù ngba ndú wàa ndâ 'duù 'ví wu ta gbí ndâ yì, nó lá. Yo

kpolo tí yo, máa 'bí tó i náa ndú káká'i gí bà 'de 'do mì Mbíri gí tàkò ndâ i mì ndú náa ndú bàkà nò á bìn̄di bà wu gbí ndú mì ndâ 'duù á muu to tí nó, nó wálá.

³ Yo má kù konì ndâ mbe yê, yo 'ví bàkà gbí kóó, tacó wàa, à kpêti káa ndâ kpóló-kpolo kómbe yo, ndú 'ví nò lá.

⁴ Yo konì ndâ mbe yê mí tàbèngì, tacó Bu yo tí mbe kù nò ndâ i tí nó náa yo kù bàkà ta kpéeti yo á tàbèngì nó 'ví ko ta mboo tàkò ndú ji yo.

Gítí bà 'deke tí ji Mbíri

⁵ «Ta o tí nó náa yo má kù 'deke tí yo ji Mbíri nó, yo 'ví si bà koṛo có bà bàkà go ṛa i mì ndâ mbe nambeè-ṛo, náa ndú kù rò tíyò á kùro ndâ 'duù ta ndi tí ndâ bándò bà kili ndâ Jùdèyà gí bà ùlù Mbíri, delè ta ndi tí ndâ bà njèè ndâ kpokèji náa ndâ 'duù kù 'va có tí me mbè tacó wàa ndú 'ví nò ndâ yì, nó lá. Yo te mí gbí muu yo máa, tó i náa ndú bà 'de gbí ṛa bà 'deke tí ndú nò káa bà wu gbí ndú mì ndâ 'duù á muu to tí nó cuki.

⁶ Ta o tí nó náa yo má kù 'deke tí yo á ji Mbíri nó, yo 'ví yèè ndi yo á gí ndii 'do gbí òkò tí ndâ 'duù ta kpéeti yo, wàa yo 'ví 'deke tí yo ji Bu yo tí nó náa yo nò yí ta ṛo yo lá nò, bìn̄di Bu yo tí mbe kù nò ndâ i tí nó náa à kù bàkà ndú gbí kóó nó, bà ko mboo bà 'deke tí yo nò ji yo.

⁷ Yo delè 'ví si bà 'deke tí yo ta bà 'vanda mbè có cúú-cu-cù ta gbí wálá go i mì ṛa ndâ 'duù n̄inó mbe nò dúú kpokèji bà bàkà nambeè ta Mbíri ni lá, nó mí to. Tacó ndâ ṛa ndâ 'duù tí nò kù koṛo có máa, Mbíri kù sè tù wó tí bà 'deke tí ndâ yì

tacó ndâ yì ni bà 'vanda có ngé má. Káa, à me éno là.

⁸ Yo mèlè ndi ndú lá. Tacó yo tà kpèti má zi tí yo ta bà 'vanda mbè có lá, Bu yo tí Mbíri ñò ña í tí nó mbe 'vii ta yo nó ni sàà á kùro o bà 'deke tí yo nò gí.

⁹ Má éno, yo 'ví 'deke tí yo ká go éno máa,
 <Bu ze mbe kù dù gbíri,
 à ùlù rè lo.

¹⁰ Gí gí bà dù tí gba.

À 'ví bàkà go có mì lo á muu to tí nó,
 á go ñinó gbíri.

¹¹ Je i-zò-zò mì ze náa ze kù zò ta ri 'dáá gí nó wúnó ji ze.

¹² Wò delè 'ví si có gítí ndâ vò i mì ze mí to go ñinó náa ze si ta có gítí ndâ vò i mì ndâ 'bí ka ze mí to gí nò.

¹³ Wò delè 'ví si ze mí gbí ndâ i ñinó mbe kù eendi ze gítí vò i nó lá.

Káa wò 'ví ja ze á 'do 'bí Vò-'duù-tí-nò gí.>

¹⁴ «Yo má si có gítí ndâ vò i ñinó náa ndâ 'bí 'duù bàkà mítí yo nó mí to gí, Bu yo tí nó á gbíri nó bà si có gítí ndâ vò i ñinó yo mí to delè gí.

¹⁵ Káa yo má biya bà si có gítí ndâ vò i ñinó ndâ 'bí ka yo mí to gí, Bu yo bà si có gítí ndâ vò i ñinó yo mí to delè wálá.

Có gítí bà kònò go

¹⁶ «Ta o tí nó náa yo má kù kònò go tacó bà 'deke tí yo ji Mbíri nó, yo 'ví volo gbíro yo go ña i mì ndâ mbe nambeè-ro, nó lá. Ndú kù kpili gbíro ndú, tacó wàa, ndâ 'duù 'ví ñò tí ni éno

máa, ndâ yì kù kònò go. Yo te mí gbí muu yo, máa, ndú 'de i tàkò nèté mì ndú gî.

¹⁷ Ta o tí nó náa yo má kù kònò go nó, yo 'ví te banga ta bà 'viindi se muu yo, ta bà toṛo bàà mí gbíro yo,

¹⁸ tacó wàa, à káa Bu yo tí mbe kù òndâ i ònínó mbe kù bàkà tí gbí kóó nó cuki ká 'ví òndâ . Bìndi Bu yo tí mbe òndâ i ònínó 'dáá náa à kù bàkà ndú tàbèngìi nó bà je tó i ji yo.

Bà koṛo có kpolo ma gítí ndâ i muu to tí nô

¹⁹ «Yo si bà koṛo có kpolo ma ká gítí bà bì gálá, wàa yo 'ví kili ndâ i mì yo mí gbí mí muu to tí nó cuki mí to. Tacó ndâ ki, ta ndâ sù, ta ngbàza bà mii ndâ i tí nó gî. Ndâ mbe ngbà delè bà ngbà ndâ 'bí gî.

²⁰ À nìkì go éno máa, yo je mbí yo kpolo a i gítí bà bì ndâ gálá bà kili ndâ i mì yo a i mí gbíri, tí bàndò tí nó náa ndâ i gbì ngbàza tí lá, ndâ ki mbe kù da i, ta ndâ sù mbe kù pìi i, ta ndâ 'duù mbe kù ngbà i delè á kà wálá nô.

²¹ Tacó njembí 'duù ta o 'dáá gî kù dù ká tí bàndò ònínó ta ndâ i mì wó kù dù tí nô.

Ro 'duù a kùpò mì dùi wó

²² «Ro 'duù a kùpò mì dùi wó. Ro 'duù má kù zeke'o ngbàrángà'i, gbí éno máa, dùi wó 'dáá gî gbí ngbà'o;

²³ káa ro 'duù má zeke'o nìkì maa lá, dùi wó 'dáá gbí 'dí'di'o. Káa ro 'duù má yoo gî, o bà me ji yí a njíkiri.

À gbo gbù sè á mí nje ngá sósò'ò lá

24 «'Bí 'duù jé mbe bàkà nèté ji ndâ 'duù sósò'ò ta njembí wó gbaànjé nò wálá. Yí má zè 'bí 'duù gbaànjé nìkì maa, yí bà dù ta 'bí me ta njembí wó dúú-dúú lá. Yí má kù te duù mítí 'bí 'duù gbaànjé, yí bà si 'bí ka wó tí i maa-maa wálá. Má go éno, wotí bà zèè Mbírì ta ndâ i muu to tí nó 'dáá gî ta njembí lo gbaànjé delè wálá.

25 «Má éno, ye kù 'dè có ji yo, máa, njembí yo 'ví si bà mù gítí bà 'vala yo, máa, <Ze taàbé 'ví zò a yè! Ze taàbé bà njù a yè!> mí to. Yo delè 'ví tee njembí yo mítí dùi yo, máa, <Ze bà yuu a ña yè, wè!> nò lá. À dú káa yúco máa, có 'válá kpolo ndii có i-zó-zò gî, bìndi có dùi 'duù kpolo ndii có bongo gî.

26 Yo tala bà zeke káa ndâ nuù mbe kù o co gbí pípìrì gi. Ndú jé rò ñi ña lá. Ndú delè jé kili i 'do gbí ñí mí gbí gálá lá. Káa ta ña ñinò 'dáá gî, Bu yo tí nó gbírì nó kù ko ndú ta i-zó-zò. À kpónó má je 'bí 'duù gbaànjé, wàa à 'ví je 'bí nuù gbaànjé, wàa à 'ví ya gí bà mà ndú, àá bà 'de i me gbolò á i 'do gbí 'dí?

27 Káa ta ndâ bà gu tí yo tí nó 'dáá nò, ku kpónó má gí tacó bà zi 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí yo á kpónó mí to nò, wotí mì 'duù tí nó bà dù gítí bà 'dè có ji ku máa, yí si yì ñí'dí gi, bà dù kuu tí ?

28 «Yo delè kù mù njembí yo tacó ndâ bongo tacó yè? Yo tala káa bà zeke ndâ 'ví mù gbí jìlì gi. À tí ndú me 'bì bà gò bongo lá.

29 Káa ye kù 'dè có ji yo máa, à kpétí káa Sólómònì, tí gbolò gba táánò náa àá mì wó a ndâ banga i mbe ògbù ta ña wálá nó, yí jé yuu 'bí

ḡa bòngò ta banga tí ndii 'bí 'vì mù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndâ 'vì mù tí nò lá.

³⁰ Káa Mbíri má te ḡa banga tí nò mítí ndâ 'vì mbíli sínò, náa à taàbé dè nó bà doo ndú ta wu 'dáá gí, gí, yí bà je mbí wó gítí bà je bòngò jì yo wálá, ndâ mbe kpùrù-kpùrù njembí?

³¹ «Má éno, yo si bà mù mbí yo gítí có máa, <Ze wúnó bà zò a ḡa yè? Ze bà njù a ḡa yè? Ze bà 'de bòngò ngóó wè?» mí to!

³² Tacó à 'dáá nò a ndâ kpóló-kpolo ḡa bà koṛo có mì ndâ 'duè ñinó mbe tee njembí ndú mítí Mbíri lá nó ká nò. Bu yo tí nó á gbíri nó ñò ḡa ndâ i ñinó tí ndâ kpóló-kpolo i tacó 'válá mì yo nó ni gí.

³³ Má éno, yo zèè kùro a có gítí bà dù tí ndâ 'duè mì Mbíri, ta có gítí bà bàkà ndâ i ñinó mbe lè á kùro Mbíri lá nó á má kózò gí, bìndi a Mbíri ká bà wu sè ndâ i ñinó náa yí ñò mbe 'vii ta yo nó jì yo delè.

³⁴ Má éno, yo si bà mù njembí yo gítí taàbé mí to. Tacó yo cee ta ndâ có ñindi wúnó lá. À káa taàbé ká bà ñò 'dóó kpokèjì mì wó.

7

Bô là ngomè tí ka wó, si ñindi wó á mítí wó

¹ «Yo 'viiki ndâ 'bí ka yo lá, tacó wàa Mbíri delè 'ví 'viiki yo lá.

² Tacó Mbíri bà 'viiki mítí yo káa cè ḡa bà 'viiki tí, tí nó náa yo 'viiki mítí ndâ 'bí ka yo nô. À delè bà 'vii i jì yo ká ta gbèe ká'i bà 'vii i tí nó náa yo 'vii ta i jì ndâ 'bí ka yo nô.

³ Má éno, wò kù 'dè có gítí njú-mû á tà ɾo 'bí ka lo tacó yè, káa kùsìlì-mû kuu kpùrù'vù tà ɾo lo?

⁴ Wò bà 'de nje lo kòtí 'di, wàa wò 'ví 'dè ta có jì 'bí ka lo, máa njú-mû kuu tà ɾo wó, náa kùsìlì-mû má kuu kácá tà ɾo lo?

⁵ Ja a kùsìlì-mû tí nó mbe mbi mí tà ɾo lo nó kùɾo má kózò gî, bìndi wò 'ví gù òlò njú-mû 'do tà ɾo nambe lo, ta ɾo lo ngbáràngà'i, ndí lo mbe nambeè-ɾo.

⁶ «Je i-Mbíri jì ndâ bô lá. Ndú bà 'vìsì tí ndú bà ɾo wò. Wò delè 'ví kaa banga nji wú'dè mí to á 'bá ta ndâ nguù tí lá, tacó ndú bà jaaka gbí ta to.

Yù i 'do mì Mbíri ta njembí lo gbaànjé

⁷ «Wò má yù i ta njembí lo gbaànjé, àá bà je i tí nò jì wò gî. Wò má pà i ta njembí lo gbaànjé, wò bà 'de i tí nò gî. Wò má gbà njekèjì muu 'duù ta njembí lo gbaànjé, yí bà njaanga njekèjì jì wò gî.

⁸ Tacó à kù je i ta o 'dáá gî jì ndâ 'duù nìno mbe yù i nô. Ndâ mbe pà i ta o 'dáá gî kù 'de i. Bìndi à kù njaanga njekèjì ta o 'dáá gî jì ndâ mbe gbà njekèjì.

⁹ 'Vii mì 'bí 'duù 'do gbí òkò tí yo nò kpónó má wa go mítí wó, 'duù tí nò bà je kpúru díí jì 'vii tí nò máa yí zò gî?

¹⁰ 'Vii mì 'bí 'duù gbí òkò tí yo nò kpónó má yù yâ-sè 'do tí bu wó, 'duù nò bà je yâ-kpoo ta já kpoo tí jì 'vii mì wó bìndi yâ-sè gî?

¹¹ Káa ndâ vò 'duù, á go yo nò, má ni bà je tó i jì ndâ 'vii mì yo gî, Bu yo tí Mbíri á gbíri bà ni

bà je tó i me gbolò ndii ndâ ñìndi yo nò gí ji ndâ mbe yù i 'do tí wó wálá?

¹² «Co ta ndâ 'bí ka lo ká tí ña kpokèjì tí nó náa à gbí muu lo máa ndú 'ví co ta wò tí ñô. Ñìnò a gbí ndâ có mì Mòze, ta ndâ i tí nó náa ndâ mbe 'dòkò có mì Mbířì ñìbà ndú ji ndâ 'duù nó, ká nò.

Bà ya gí 'bá mì Mbířì me có 'dì lá

¹³ «Wò má ñò kpokèjì gítí 'bá řú-řú-řú, co a i tí, kpokèjì tí nó ngáá-nga-nga, náa ndâ 'duù me mbè kù 'va co tí nó bà ya ta wò gí nje ku.

¹⁴ Káa kpokèjì 'válá a làmbu kpokèjì tí nó řú-řú-řú, ta ndâ zèengè i tí, náa ndâ 'duù me mbè là kù pembee tí ndú pembee co tí ñô.

Kìyà jò ngo lá

¹⁵ «Yo kpolo tí yo 'do tí ndâ sù mbe ma có mì Mbířì. Ndú kù bàkà tí ndú tí ndâ tó 'duù, káa ndú a cèe ndâ zò-'boo.

¹⁶ Yo bà ñò ndú ni ká 'do tí ña bà bàkà ndâ i mì ndú, go bà ñò ña mù ni 'do tí ndo wó. Mù-bàà kù řì káa ndo bàà, bìndi 'belè kù řì káa řì 'belè.

¹⁷ Tó mù kù řì káa tó ndo mù. Bìndi vò mù delè kù řì káa vò ndo mù.

¹⁸ Tó mù bà řì vò ndo mù wálá, delè vò mù bà řì tó ndo mù wálá.

¹⁹ Káa àà kèjì gí bà da mù ñìnó mbe kù řì vò ndo mù nó, wàa à 'ví doo ta wu.

²⁰ Má ènò, yo bà ñò ndâ sù mbe ma có mì Mbířì ni 'do tí cè ña bà bàkà ndâ i mì ndú.

²¹ «Yo kořo muu yo máa, ndâ 'duù ñìnó mbe kù 'dè có máa ye a mbe tí ndâ yì ta tiřì nó bà yee

gbìrì wálá. A káa ndâ mbe kù bàkà go có mì Bu ye ká bà ò g̀bìrì.

²² Ye kù 'dè có tí nò jì yo, tacó ndâ 'duù me m̀bè ta ndòngbù o wúnò bà 'vee ye gbí ngbàngà mì Mbìrì, máa, <Ze táánò ma có mì Mbìrì ta r̀è lo lá, m̀bè tí ze? Ze táánò mòkò ndâ i 'do gbí muu ndâ 'duù ta r̀è lo lá? Ze táánò bàkà ndâ serè ta r̀è lo lá?>

²³ «Bìndi ye bà 'visì có jì ndú, máa, <Ye jé táánò ò yo ni lá. Yo co 'do tí ye ngé jí kàzò, ndí yo ndâ vò 'duù.>

²⁴ «Má éno, 'duù ònó mbe 'di ndâ có mì ye nò, bìndi yí g̀ì bàkà go ndâ có mì ye náa yí 'di nò, go mbe bì 'bá ta muu tí wó, mbe bì 'bá mì wó mí pí díí.

²⁵ Bìndi mù g̀ì nì mítí, ngo g̀ì ò có tà, gbolò pípìrì g̀ì pì, káa 'bá tí nò 'va tí to lá, tacó à sè tà mí pí díí.

²⁶ Káa 'duù ònó mbe 'di ndâ có mì ye nò, káa yí bàkà go ndú lá nó, go mbe ònókó mbe sè tà 'bá mì wó mí pí nì ngoò.

²⁷ Mù mâ g̀ì nì, ngo g̀ì ò có tà, pípìrì mâ g̀ì pì ta wotí tí, 'bá tí nò g̀ì kì'viki jí to, 'bùr̀ùkù g̀ì.»

²⁸ Jézù mâ g̀ì cee bà 'dè ndâ có mì wó g̀ì, nje ndâ 'duù 'd́áa g̀ì, g̀ì 'dèè g̀ì.

²⁹ Tacó yí 'dè jì ndú 'd́áa káa ndâ wu có mbe ya jí gbí muu ndú, me ndâ 'vìrì có go i mì ndâ mbe 'di gbí tàkì mì ndú nó lá.

8

Serè bà cee vò cì 'do tí 'bí 'dakò

¹ Ndâ Jézù ta ndâ mbè ndâ 'duù tí nó mbe kaa ya gí mì wó pí gú nó mâ gù kaa 'do pí gú gí gí tàbù to gí,

² 'bí 'dakò tí mbe cì gù gí gí mì wó, bìndi yí gù zèè kò Jézù ta bà 'deke tí wó jì yí, máa, «Go bà yuku cì tí nó tí ye nó má kuu tí lo, wotí bà si kútí ye 'ví dù ngbàrángà'i kuu tí lo, buù.»

³ Jézù mâ gù 'di có tí nò náa mbe cì tí nò 'dè nò, yí gù ya'va 'bì wó ya gí bà gbala ta yí, ta bà 'dè có, máa, «Go kuu tí ye. Dù ta ngbàrángà kútí lo.» À káa póó bà 'dè có tí nò mì Jézù, cì gù cee 'do tí 'dakò tí nò gí.

⁴ Bìndi Jézù gù 'dè có jì yí, máa, «'Di có tí nó náa ye kpónó bà 'dè jì wò nô. Ya kpédélé'i gí bà túbà tí lo jì bu-Mbíri. Bìndi wò 'ví cì i jì Mbíri go có mì Mòze, tacó bà túbà jì ndâ 'duù máa cì cee 'do tí lo gí. Wò 'ví túbà tí lo jì 'bí 'duù gbaànjé á kùro bà ya wò gí mí bu-Mbíri lá.»

Jézù 'vala bòò mì kùro ndâ àsikèrì mì ndâ Ròmánò

⁵ Jézù gù njè nó ya gí gbí gbata Kàpàránáwùmù. Mâ gù zeke'o, 'bí 'dakò tí kùro ndâ àsikèrì mì ndâ Ròmánò zì 'duù-vò (100) gù gí gí mì wó, bìndi yí gù 'deke tí wó jì yí, máa,

⁶ «Bòò mì ye gbele've mí to ta sé gbí tí wó ngé ndii gí, buù.»

⁷ Jézù mâ gù 'di có tí nò, yí gù 'visì có jì 'dakò tí nò, máa, «À nìkì ma. Ye kèjì gí bà 'vala yí.»

⁸ Káa 'dakò tí nò gù 'visì có jì Jézù, máa, «Ye 'vii tí 'duù ònínó náa wò 'ví gí gí 'bá mì ye lá, buù. 'Dè káa có ta nje lo cuki 'do tí bàndò tí nó kpónó náa wò kuu tí nô, wàa bòò mì ye bà 'de 'válá gí.

9 Tacó ye a 'duù ta ndâ kpo-kpò 'duù kùro ye kuu tí, náa ye kú 'di có mì ndú. À delè kuu tí tàkò ye a ndâ àsikérimbe kú 'di có mì ye, náa ye má 'dè có ji 'bí 'duù gbaànjé gbí òkò tí ndú, máa, <Bàkà i ñinó!> Yí kú bàkà ; ye má 'dè có ji 'bí 'duù gbaànjé gbí òkò tí ndú, máa, <Ya éno!> Yí kú ya go có tí nò. Ye má tè'é tí 'duù máa, <Gì !> Yí kú gí go có mì ye nò. Ye má 'dè có ji bòò mì ye máa, <Bàkà i ñinó!> Yí kú bàkà i tí nò.»

10 Jézù mâ giù 'di ña có tí nò náa 'dakò tí nò 'dè nò, nje wó giù 'dèè gî. Bìndi yí giù 'dè có ji ndâ 'duù tí nó mbe kú ru ndi wó nó, máa, «Ye kú 'dè có ji yo ta yúcó, máa, ye jé 'de 'bí 'duù gbaànjé mbe tee njembí wó mítí Mbíri, kpétí 'do gbí òkò tí yo tí ndâ Ìzìriyéli, go i mì 'dakò tí nó lá.

11 Ye kú 'dè có ji yo ta kponje tí wálá, máa, ndâ 'bí tende ña ndâ 'duù ta ndòngbú o wúnò bà kaa 'do muu to tí nó 'dáá gí gí bà zò i ta ndâ Àbìráámò ta Ìzákò, ta Jàkóbè gbí gbèe ká'i ta líkí'o tí ndú gbí ngbàngà mì Mbíri.

12 Bìndi áá bà giù mò yo tí ndâ Ìzìriyéli, tí ndâ 'dóó 'viì gbí ngbàngà mì Mbíri nó gí gbí 'dí'di'o, tí bàndò bà wa gbí, ta bà zò gbí tì ta sé'i.»

13 Jézù mâ giù 'dè có ji ndâ mbè ndâ 'duù tí nó cee gî, yí giù 'visì có ji kùro ndâ àsikérimbe ndâ Rómánò tí nò, máa, «Má éno, ya gí 'bá mì lo, wàa có tí nó náa wò tee njembí lo á mítí nò bà bàkà tí gî, tacó wò ùnje gî, máa, ye kpétí má 'dè káa có ta nje ye sínò, bòò mì lo bà 'vala 'do gbí nò'o gî.» À káa póó bà 'dè có tí nò mì Jézù, bòò mì 'dakò tí nò giù a gí yaà 'do gbí nò'o mì wó gî.

Jézù 'vala ndâ na gê Piyétòrò ta ndâ 'bí 'duù 'do gbí ndâ nò'o

¹⁴ Jézù giì njè nó 'do bándò bà 'de tí ndú ta kùṛo ndâ àsikéṛì mì ndâ Ròmánò nò ya gí 'bá mì Piyétòrò. Yí mâ giì yee kà, yí giì 'de na gê Piyétòrò kuu tísì ta cô'o gbí dì wó.

¹⁵ Yí mâ giì zèè 'bí nù tí nó, cô'o ngé giì dò 'do gbí dì wó gí. Bìndi yí giì a gí yaà ya gí bà bàkà i-zó-zò jì Jézù.

¹⁶ Ta 'dê'o mì gbèè ɾì tí nò nâa Jézù 'vala ta na gê Piyétòrò 'do gbí nò'o nò, ndâ 'duù giì kaa ndâ 'duù ñìnó ta ndâ i-gbí-muu ndú nó, ta ndâ 'duù ñìnó ta nò'o tí ndú nó ya tí jì Jézù. Jézù giì mòkò ndâ i 'do gbí muu ndâ 'duù tí nò ta nji có gbaànjé. Bìndi yí giì 'vala ndâ mbe nò'o,

¹⁷ go có tí nó nâa Ìzáyà tí mbe 'dòkò có mì Mbíṛì 'dè sàà gí, máa,
«Yí bà 'vala ndoo 'do gbí ndâ nò'o mì ndoo;
yí delè kaa ndâ nji sé'i 'do gbí dì ndoo 'dáá gí,»
nô.

Bà dù tí mbe ɾu ndi Jézù me có 'dì lá

¹⁸ Jézù mâ giì ñò ndâ 'duù kaa gí gí mì wó me mbè ngé ndiì gí, yí giì 'dè có jì ndâ mbe tala có mì wó máa, ndâ yì di kápá gí tito.

¹⁹ 'Bí 'dakò tí mbe 'di gbí tàkìì mì ndâ Jùdéyà mâ giì 'di có tí nó, yí giì 'vìsì có jì Jézù, máa,
«Mbe nìbà i, àá bà ja ye 'do tàkò lo káa go ngo.»

²⁰ Káa Jézù giì 'vìsì có jì 'dakò tí nó, máa, «Ndâ guù mì ndâ ngàmbe kuu tí. Ndâ bándò bà tẹ̀rì mì ndâ nuù tí nó mbe kù o co gbí pípìrì nó 'dáá gí kuu tí, káa bándò bà tì tàmuu 'Vii-mi-'Dakò á mí tí wálá.»

21 Mâ giì zeke'o bà-i-nò 'bí 'dakò 'do gbí òkò tí ndâ 'duù tí nó mbe kù ɾu ndi Jézù nó giì 'dè có jì yí, máa, «Buù, si ye má ya gí bà duu ku bu ye, má kózò gí, bìndi ye 'ví dele ndi ye gí gí ba ɾu ndi lo.»

22 Káa Jézù giì 'vìsì có gí tàkò có mì 'dakò tí nò, máa, «Gì gí bà ɾu ndi ye, wàa wò 'ví si ndâ ku 'ví duu ndâ 'dóó ku mì ndú.»

Jézù ɾo gundiri mí tíyò

23 Bìndi bà 'dè có mì Jézù jì 'dakò tí nò, yí giì njè nó ya gí gbí gbâ, bìndi ndâ mbe tala có mì wó giì oloko gí tàkò wó gbí gbâ kà.

24 Mâ giì zeke'o, gundiri giì 'bità bà pì tí ɲa ɲinó náa ngo kù giì 'bità có bà gbàngà gí gbí gbâ. Káa Jézù ta o tí nò kuu tìsì kù tè ɾì gbí gbâ.

25 Bìndi ndâ mbe tala có mì wó mâ giì ɲò máa, i kù giì voló-volo, ndú giì gbà yí 'do muu ɾì. Yí mâ giì ziya gí, ndú giì 'dè có jì yí, máa, «'Vala ndoo, buù, tacó ndoo kù mí-mì!»

26 Káa Jézù giì 'vee ndâ mbe tala có mì wó, máa, «Yo kù cì gúku tacó yè? Yo tee njembí yo mítí Mbíri me jé'déé gí le!» Bìndi yí bà-i-nò giì a gí yaà, yí giì do mítí ndâ gundiri tí nò mbe kù pì nò, ta kàpá tí nò mbe kù gbàngà nò. Ndâ i tí nò só giì ɾò tíyò ngbi-ngbì gí.

27 Nje ndâ mbe tala có mì Jézù náa ndú ta ndú gbí gbâ nò 'dáá gí, giì 'dèè gí. Bìndi ndú giì 'bità bà 'vee 'vé gbí òkò tí ndú, máa, «A ɲa wotí tí 'dakò yè ká éno, náa ndâ gundiri ta kàpá kù 'di có mì wó nó?»

Ndâ 'bí 'dakò gbí to Gàdàrà ta ndâ i-gbí-muu ndú

28 Ndâ Jézù ta ndâ mbe tala có mì wó mà gii di ngo gí tito kàpá á 'bí to ta ẹ̀ to tí nò a Gádàrà, ndú gii 'de ndâ 'bí 'dakò sósò'ò tí ndâ 'duù Gádàrà, ta ndâ i-gbí-muu ndú, mbe co 'do gbí òkò ndâ muu'dú. Ndâ 'dakò tí nò tii tí ndú mítí kpokèjì tí nò mbe co ẹ̀gbà ndâ muu'dú nò go ndâ gbù kàzà, tí ọ̀ ọ̀nó nàa gbèe 'duù mbe co tí kpokèjì tí nò ji ndú wálá.

29 Káa à káa póó bà gii ọ̀ Jézù mì ndú, ndú gii 'bità bà tò kù, máa, «Ákoo 'vii mì Mbírì! À gbí muu lo a có bà bàkà ọ̀ yè ta ze? Wò gí tacó bà waa có mítí ze si 'dóó o tí nò gí kùro kálásê?»

30 Káa ta o bà 'de tí ndú nò, ndâ kàdùrúkù me mbè kù zò i á 'dè gbí to tí nò.

31 Tacó éno, ndâ i tí nò gbí muu ndâ 'dakò tí nò, nò gii 'deke tí ndú ji Jézù, máa, «Wò má mòkò ze 'do gbí muu ndâ 'dakò tí nò gí, wò 'ví si ze 'ví ya gí gbí muu ndâ kàdùrúkù tí zò.»

32 Bìndi Jézù gii 'visi có ji ndâ i tí nò, máa, «Yo kaa ya !» Ndâ i tí nò bà-i-nò gii kaa 'do gbí muu ndâ 'dakò tí nò ya gí gbí muu ndâ kàdùrúkù go có mì Jézù nò. Bìndi ndâ kàdùrúkù tí nò gii nje ta ngèlè ta ndâ i tí nò gbí muu ndú, ndú gii oloko gí tà ngo 'do tì njà gángá ngo, bìndi ndú gii mì ta ngo léé gí.

33 Ndâ mbe kù gbà ndâ kàdùrúkù tí nò gii kaa ya gí gbí gbata gí bà 'vanda ndi ndâ i tí nò mbe bàkà tí mítí ndâ kàdùrúkù, ta ndâ 'dakò tí nò sósò'ò ta ndâ i-gbí-muu ndú nò gbaanjé-gbaanjé ji ndâ 'duù.

34 Ndâ 'duù gbí gbata mà gii 'di ndâ có tí nò, ndú gii kaa 'do gbí gbata ya gí mì Jézù. Ndú mà

gìì 'de yí gî, ndú gî 'deke tí ndú ji yí, máa yí njè
 nó 'do gbí to 'bá mì ndâ yì gî.

9

Jézù 'vala 'bí 'dakò mbe gbele've gî

¹ Jézù mâ gî di ndi kàpá 'do gbí to Gàdàrà gí
 tító gí gbí 'doó gbata bà dù yí gî,

² ndâ 'duù gî làngà 'bí 'dakò mbe gbele've gî
 gí tí ji yí. Jézù mâ gî nò bà tee njembí ndú mítí
 wó, yí gî 'dè có ji 'dakò tí nò mbe gbele've gî nò,
 máa, «Zèè njembí lo, 'vii mì ye, tacó à si có gítí
 ndâ vò i mì lo mí to gî.»

³ Káa ndâ 'bí mbe 'di gbí tàkii mì ndâ Jùdéyà
 gbí òkò tí ndâ 'duù tí nò mbe tí mí mì Jézù nò mâ
 gî 'di có tí nò náa yí 'dè nò, ndú gî 'bità bà koṛo
 có gbí njembí ndú, máa, «'Dakò tí nò kú bàkà
 tí wó tí Mbírì ta wotí tacó yè? Yí 'de wotí bà je
 à-cee-gî gítí vò i mì ndâ 'duù 'do kòtí 'di?»

⁴ Jézù mâ gî nò ṛa có tí nó náa ndâ mbe 'di gbí
 tàkii tí nò kú koṛo gbí njembí ndú nó, yí gî 'vee
 ndú, máa, «Yo kú koṛo ṛa vò có éno gbí njembí
 yo tacó yè?

⁵ Bà 'dè có máa, «À je à-cee-gî gítí ndâ vò i mì
 lo gî,» ká peteke, wèè, a peteke a bà 'dè có, máa,
 «A gí yaà, wàa wò 'ví nò nó?»

⁶ Má éno, ye kpónó bà túbà ji yo máa àá mì
 'Vii-mi-'Dakò a wotí tacó bà je à-cee-gî gítí ndâ
 vò i mì ndâ 'duù á muu to tí nò.» Bìndi yí gî
 'dè có ji 'dakò tí nó mbe gbele've gî nó máa, «A
 gí yaà, wò 'ví te kpâ-sili mì lo, wàa wò 'ví ya gí
 'bá.»

⁷ 'Dakò tí nò bà-i-nò ngé gii a gí yaà, bìndi yí gii njè nó kù ya gí 'bá go có mì Jézù nò.

⁸ Nje ndâ mbè 'duù tí nó mbe kaa ya gí mì Jézù nó 'dáá gí gii 'dèè ta gúku bà ñò 'dakò tí nó kù nò nó gî. Bìndi ndú gii ùlù Mbírì tacó bà je ña wotí tí nó á ji ndâ 'duù.

Bà tè'é tí Màtéyò

⁹ Jézù mâ gii njè nó 'do tí bándò bà 'vala 'dakò tí nó mbe gbele've gí nò, yí gii ñò 'bí 'dakò tí Jùdéyà tí mbe kù kili i-mírì mì ndâ Ròmánò, ta rè wó a Màtéyò, kù ki tí wó to á bándò bá gò i-mírì. Bìndi yí gii 'dè có ji Màtéyò, máa, «Gì gí bà ɾu ndi ye.» Màtéyò bà-i-nò gii a gí yaà, bìndi yí gii ya gí bà ɾu ndi Jézù.

Jézù zò i ta ndâ vò 'duù

¹⁰ Si Jézù kù zò i ta ɾi tí nó á 'bá mì Màtéyò, ndâ 'bí ka nèté mì Màtéyò me mbè, ta ndâ ña ndâ 'bí 'duù mbe kù gbètèkè tàkìì mì ndâ Jùdéyà gii kaa gí kù zò i ta ndâ Jézù ta ndâ mbe tala có mì wó gbí gbèè ká'i.

¹¹ Ndâ 'bí mbe kù kpolo tí tàkìì mì ndâ Jùdéyà mâ gii ñò ña i tí nó, ndú gii 'vee ndâ mbe tala có mì Jézù, máa, «Mbe nìbà i ji yo kù zò i gbí ká'i ta ndâ 'duù ñìnó mbe 'vii tí ndâ 'duù náa cèe 'duù 'ví zò i ta ndú gbí tàkìì mì ndâ Jùdéyà lá nó tacó yè»

¹² Jézù mâ gii 'di ña 'vé tí nó náa ndâ 'duù tí nó kù 'vee ta ndâ mbe tala có mì wó nò, yí gii 'visì có ji ndú, máa, «A ndâ 'duù ñìnó ta sé'i tí ndú nó ká kù pà mbe yeè. Ndâ 'duù ñìnó ta sé'i tí ndú wálá nó pà mbe yeè lá.

13 Má ènò, yo 'viiki gbí có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri ènò máa,

«À tí ye tí Mbíri a go bà ò yê ɾo ndâ 'duù;
go bà ci mbelè ndâ nò jì ye tí ye wálá.»

Ye delè gí me tacó bà tè'è tí ndâ tó 'duù lá, ye gí a i tacó tí ndâ mbe bàkà vò i.»

'Vé gítí nderè bà kònò go mì ndâ mbe tala có mì Jézù lá

14 Ta o tí nò, ndâ 'bí mbe tala có mì Jòvànì tí mbe caka tí ndâ 'duù gí gí mí Jézù, bìndi ndú gí 'vee yí, máa, «Tacó yè, káa ze ta ndâ mbe kpolo tí tàkìì mì ndâ Jùdèyà kù kònò go ta ɾi bà kònò go mì ndâ Jùdèyà, káa ndâ mbe tala có mì lo kònò go lá?»

15 Káa Jézù gí 'vìsì có jì ndú, máa, «Ndâ kpóló-kpolo kómbe mbe kò nù jé kù kònò go ta o tí nó náa kómbe ndú tí nó náa à kù ko nù mì wó gí 'bá nó má kuu ta ndú? Káa o bà je mbe kù kò nù tí nó 'do gbí òkò tí ndú bà gí ká gí, bìndi ndú bà gí kònò go ta o tí nó.

16 À da ngú kô mí pí ká kô lá.

17 'Bí 'duù jé mbe fuu pe ngú cù mí gbí ká kàrà ònó ta gbí wó wuuku gí nó wálá. Tacó yí má bàkà ènò, ta o tí nó náa pe ngú cù bà gí nì nó, kàrà tí nó bà ba gí. Bìndi yí bà bè gbí ndâ kàrà ta pe só gí. Tacó ènò, à ta o 'dáá gí kù fuu pe ngú cù ká mí gbí kpóló-kpolo kàrà tacó bà kpolo tí ndâ pe ta kàrà.»

Jézù 'vala ndâ 'bí 'vinî ta 'bí nù

18 Káa si Jézù kálásê kù 'dè có jì ndâ mbe tala có mì Jòvànì, 'bí 'dakò tí gbolò 'duù gí gí mí

wó, bìndi yí gii zèè kò wó mí kùro ndâ 'duù 'dáá gî, ta bà 'deke tí wó jì yí, máa, «Nájú ye cee gî, káa ye kù 'deke a tí ye jì wò, máa wò 'ví ya gí bà tee 'bì lo mítí wó wàa yí 'ví 'vala jì ye.»

¹⁹ Jézù mâ gii njè nó kù ya gí 'bá mì gbolò 'duù tí nò, ndâ mbe tala có mì wó gii kaa kù ọ̀rù ndi wó.

²⁰ Káa si ndú muu nó, 'bí niù náa mbelè kù yee tí wó ta ndò muu 'bì-nje só gii gí có kapí Jézù, bìndi yí gii zèè nje bòngó tí wó,

²¹ ta bà koọ̀ có, máa, «Ye kpè tí má zèè káa nje bòngó tí wó, ye bà 'de 'valá gî.»

²² Jézù mâ gii 'visì tí wó gí ndi, yí mâ gii ò niù tí nò, yí gii 'dè có jì yí máa, «Zèè njembí lo, nájú ye, tacó bà tee njembí lo mítí ye 'vala wò gî.» 'Do tí bándò tí nò, mbelè tí nó mbe kù yee 'do tí niù tí nò, nó ngé gii ọ̀rò tíyò gí.

²³ Jézù mâ gii yee 'bá mì gbolò 'duù tí nò, yí gii 'de ndâ 'duù kù wa ku tà'i ta wotí ká tí .

²⁴ Bìndi yí gii 'dè có jì ndú, máa, «Yò njè gí sè 'do tà'i tí nò gí. Làmbu 'viní tí nò cì me cí-cì lá. Yí kù tè a ọ̀rì.» Káa ndâ 'duù tí nò gii 'bìtà bà ọ̀ Jézù ta ọ̀ có mì wó nò ọ̀-ọ̀.

²⁵ Káa ndú mâ gii njè gí sè go có tí nò gí, Jézù gii ọ̀rì gí tàkò ku 'viní tí nò tà'i. Yí mâ gii zèè 'bì wó, 'viní tí nó gii a ọ̀rò tíyò.

²⁶ Tàwo gú có tí nò gii ya cee gbí to tí nò 'dáá gí.

Jézù 'vala ndâ 'bí mbe sú ọ̀

²⁷ Ta o bà njè nó mì Jézù 'do bà 'vala nájú gbolò 'dakò tí nò, ndâ 'bí mbe sú ọ̀ sósò'ò gii ọ̀rù ndi wó ta bà tò kù á tàkò wó ta kòcò ndú ngéé gí yaà,

máa, «Áá 'Viì kòtí Dàvídè tí Bìndi-Mbíṛì, áá 'Viì kòtí Dàvídè, ò yê ọ ze!»

²⁸ Jézù mà gii ọ́ jí tà'i ta o bà yee yí 'bá gî, ndâ mbe sú ọ́ tí nò gii ọ́ jí tàkò wó. Bìndi yí gii 'vee ndú, máa, «Yo wálá ùnje gî, máa ye bà 'vala yo gî?» Káa ndú gii 'visì có jí yí, máa, «Ze ùnje gî, buù.»

²⁹ Jézù mà gii 'di có tí nó náa ndâ mbe sú ọ́ tí nò 'visì jí tàkò 'vé mì wó nò, yí gii gbala ọ́ ndú ta bà 'dè có jí ndú, máa, «Ye bà njaanga ọ́ yo gî, tacó yo ùnje ta njembí yo gbaànjé gî, máa wotí bà bàkà éno kuu tí ye.»

³⁰ Jézù mà gii 'dè có tí nò, ọ́ ndâ mbe sú ọ́ tí nò só nó gii njaanga tí gî. Bìndi yí gii 'dè có jí ndú ta wotí tí , máa, «Yo kpolo tí nje yo máa, 'bí 'duù gbaànjé 'ví 'di có máa a ye ká njaanga ọ́ yo nò lá.»

³¹ Káa ndâ 'dakò tí nò mà gii njè nó 'do bà-i-nò gî, ndú gii nò ta bà ma ọ́ Jézù ta ndi tí ndâ 'bá 'dáá gî.

Jézù 'vala 'bí 'dakò tí mbe 'dè có lá ta i-gbí-muu wó

³² À káa pọ́o bà njè nó mì ndâ 'dakò tí nó náa Jézù njaanga ọ́ ndú nó gî, à gii gí ta 'bí 'dakò mbe 'dè có lá ta i-gbí-muu wó jí Jézù.

³³ Jézù mà gii mòkò i tí nò 'do gbí muu 'dakò tí nò gî, 'dakò tí nò ngé gii 'bità bà 'dè có. Bìndi nje ndâ mbè ndâ 'duù tí nó mbe tí mí mì Jézù nó gii 'dèè gî. Bìndi ndú gii 'bità bà 'dè có gbí òkò tí ndú, máa, «À jé ọ́ 'bí ọ́a i go éno 'bá Ìzìrìyélì lá.»

34 Káa ndâ mbe kpolo tí tàkìì mì ndâ Jùdèyà a gbí òkò tí ndâ 'duù tí nò ñìndi ndú gii 'visì có gí tàkò có tí nò, máa, «A Gba-vò-i, tí gba mì ndâ i-gbì-muu, ká kù je wotí bà mòkò ndâ i 'do gbí muu ndâ 'duù ji yí.»

Jézù ñò yê ɾo ndâ 'duù

35 Gbí ndâ o tí nò, Jézù gii nò nó cee gbí ndâ gbata, ta ndâ víi bàndò á sè 'do gbí ndâ gbata 'dáá gí, kù nìbà i, ta bà ma Banga-Ngú-Có gítí có bà dù Mbíri tí gba ji ndâ 'duù ta ndi tí ndâ bàndò bà kili ndâ Jùdèyà gí bà ùlù Mbíri, delè ta bà 'vala ndâ 'duù 'do gbí ndâ ña ndâ nò'o ta ndâ sé'i 'dáá gí.

36 Káa yê ɾo bà ñò ndâ mbè ndâ 'duù tí nò náa Jézù kù nò ta bà nìbà i ji ndú nò gii bàkà yí ngé ndii gí. Tacó à tí ndú a gúku, ndú delè ñò 'dóó i ñinó náa ndâ yí 'ví bàkà nó lá, tacó 'duù kuro ndú wálá, go ndâ rómbo ta mbe gbà ndú wálá.

37 Bìndi yí gii 'dè có ji ndâ mbe tala có mì wó, máa, «Ndâ i tacó bà kili 'do gbí ñí ògbù ngé, káa muu ndâ mbe bàkà nèté me ñí'dí.

38 Má éno, yo 'deke tí yo ji mbe ñí, tacó wàa, yí 'ví tuu ndâ mbe bàkà nèté me mbè tacó bà kili ndú.»

10

Jézù ɾuka ndâ tú mì wó muu'bi-nje só

¹ Jézù gii ɾuka ndâ 'bí 'duù muu'bi-nje só 'do gbí òkò tí ndâ mbe tala có mì wó, bìndi yí gii je wotí bà mòkò ndâ i 'do gbí muu ndâ 'duù, ta wotí bà 'vala ndâ 'duù 'do gbí ndâ ña ndâ nò'o 'dáá gí á bìndi wó ji ndú.

² Nìno a Ẹ̀ ndâ 'duù tí nó muu'bi-nje só náa Jézù Ẹ̀ka ndú nò: ndâ kpédélé 'duù a ndâ Sìmonè tí nó ta 'bí Ẹ̀ wó a Piyétòrò nò, ta ná'vindí wó Àndèréyà, bìndi a ndâ Jákòmò ta ná'vindí wó Jòvànì tí ndâ 'viì mì Zèbìdéyò,

³ ta Filípò, ta Bàràtòlòméyò, ta Tòmázò, ta Màtéyò tí mbe kili i-mírì, ta Jákòmò tí 'viì mì Àlìféyò, ta Tàdéyò,

⁴ ta Sìmonè tí nó tí tó 'viì-'bá nò, ta Júdá Ìsikàriyòtè tí mbe ba ngbù wó tí Jézù.

⁵ Bìndi Jézù gii tuu ndâ 'dakò tí nó muu'bi-nje só náa yí Ẹ̀ka ndú tí ndâ tú mì wó nò, káa ta kùro bà tuu ndú, yí gii kpo-gbì-tà-tù ndú, máa, «Yo 'ví 'dò kò yo gbaànjé mí gbí to mì ndâ 'duù ñìnó mbe kú ùlù ndâ 'bí tende Ọ̀a i bìndi Mbírì nó lá.

Yo delè 'ví ya gí gbí ndâ gbata á gbí to Sàmáriyà lá.

⁶ Yo ya a i gí mì ndâ Ìzìriyèlì tí ndâ mbe gíri á go ndâ rómbo gí,

⁷ wàa yo 'ví kò-kò jì ndú, máa, «Kùro o bà gí Gba-gbírì kpónó dooko gí!»

⁸ Yo 'ví 'vala ndâ mbe nò'o,

yo 'ví 'vala ndâ ku,

yo 'ví ọ̀ kútí ndâ mbe cì,

yo 'ví mòkò ndâ i 'do gbí muu ndâ 'duù.

Yo sì wotí bà bàkà ndâ i tí nó náa ye 'deke ndú jì yo nò me sí-sì lá. Má éno, yo delè 'ví je mboo tàkò bà bàkà ndú 'do mì ndâ 'duù lá.

⁹ Ta o tí nó náa yo má kù ya gí muu nó, yo 'ví je 'bí làmbu i tacó bà sì ta ndâ 'bí i ngé gí lá.

- 10 Yo 'ví je ndâ 'bí bongo ta ndâ 'bí tà mà tacó bà 'visì ta ndâ ñinó á tí dìi yo nò á kùro kà lá. Yo delè 'ví zèè 'bí i go mû-kóró mí 'bì yo tacó bà kpolo tí yo lá. Tacó 'duù má ka wu'o gî, àá bà si yí sínò wálá.
- 11 Yo má yee tí to, yo 'ví pà a 'bá mì 'duù ñinó mbe nì <Yo ndi ye nò> ji yo ta njembí wó gbaànjé, wàa yo 'ví dù tí, yee tí o bà ñjè nó mì yo 'do tí to tí nò.
- 12 Yo má yee tí 'bá, yo 'ví nì <Ze yee gî> ji ndâ mbe 'bá ta bà cù 'dê ngo cù yo tù-tù-tù mítí ndú.
- 13 Ndú má nì <Yo ndi ze nò> ji yo ta 'dê njembí ndú, yo 'ví dù ta ndú. Káa ndú má biya bà 'visì 'vé ji yo gî, yo 'ví ndii ta nó mì yo, ta nambeè tí nó gbí njembí yo náa yo máa Mbíri 'ví bàkà ji ndú nò.
- 14 Yo má yee tí to, káa ndâ 'duù má te wiři mítí yo lá, ndú delè má sè tù ndú tí có mì yo náa yo kú 'dè ji ndú nó lá, ta o tí nó náa yo má kú 'visì tàmuu yo gítí to tí nò, nó, yo 'ví gbà njú to, to tí nò 'do tí kò yo gî. Ñinò tacó bà tùbà ji ndâ mbe to tí nò máa, Mbíri bà waa có mítí ndú, káa à me 'do gbí có mì yo lá.
- 15 Ye kú 'dè có ji yo ta 'vére tí wálá, máa, Mbíri bà waa có mítí ndâ mbe to tí nò ta ndongbú o ta wotí tí ndii bà doo ndâ gbata Sòdómà ta Gòmóra á mì wó ta wu táánò nó gî.
- 16 Ye kú tuu yo gí gbí òkò tí ndâ 'duù ta zí'i 'bì yo tacó bà kpolo ta tí yo wálá, go ndâ rómbo á kùro ndâ siingi. Má éno, yo 'ví si ɾo yo 'ví dù ngílí-ngílí go ɾo àca'ba. Wàa njembí yo 'ví dù 'dèè kpóó go bèègú.

17 «Yo delè 'ví te mí gbí muu yo máa, ndâ 'duù kèjì gí bà kaa yo ya tí gí gbí ndâ ngbàngà mì ndâ Jùdèyà. Bìndi ndâ gba bà gii waa có mítí yo máa, à gbì yo mí kùro ndâ 'duù.

18 Áá bà jaka yo ta wotí ya tí gí kùro ndâ kpo-kpò 'duù ta ndâ kpo-kpò gba á muu ye. Káa ñinò bà njaanga ji yo a kpokèjì bà ma có tí ye ji ndâ kpo-kpò 'duù, ta ndâ kpo-kpò gba, ta ndâ 'duù ñinó náa ndú me ndâ Jùdèyà lá nò.

19 Káa ta o tí nò náa ndú bà gii zèè yo nò, njembí yo 'ví si bà mù éno máa, yo bà ya gí bà 'dè á kùro ndâ kpo-kpò 'duù kà a ña có yè wè, mí to. Njembí yo delè 'ví mù éno máa, yo 'ví 'dè a ña có yè wè, nò lá. Áá bà wu có tí nó náa yo 'ví 'dè nó mí gbí nje yo ká kùro kà.

20 Tacó ta o tí nò, à me káa yo ká bà 'dè 'dóo có mì yo á 'do gbí muu yo lá. A Bèri mì Bu ye ká bà je wotí bà 'dè có ji yo.

21 «Ta o tí nò, ndâ 'duù bà sì ndâ ná'vindí ndú ta ndâ 'viì mì ndú ji ku. Ndâ 'viì delè bà 'visì tí ndú tacó bà pà kpokèjì bà ziki ndâ mbe jò ndú.

22 Ndâ 'duù 'dáá gí bà gii sogo yo á muu ye ta o tí nò. Káa 'duù ñinó gbí òkò tí yo mbe 'dò kò wó mí to tí kpoò yee tí ndòngbú o bà mèèkè ndâ i tí nò tí yo nó ká bà 'de 'válá.

23 À má kù mèèkè'i tí yo ta o tí nò gbí 'bí gbata, yo 'ví kaa ta ngèlè 'válá ya gí gbí 'bí. Káa ye kù 'dè có ji yo ta 'vèrè tí wálá, máa, 'Viì-mì-'Dakò bà gí gí muu to tí nó si yo nò 'bá mì ndâ Ìzìrìyéli 'dáá gí cee lá.

24 Mbe kù tala i me gbolò ndii 'duù tí nó mbe kù nìbà i ji yí nó lá; bòò delè me gbolò ndii mbe

tí wó lá.

²⁵ À tè ta mbe tala i káa bà je muu mì mbe nìbà i ji yí mítí wó; à delè gii tè ta bòò káa bà je muu mbe tí wó mítí wó. Káa rẹ bu-'bá má mì ndú a Gba-wàtà, ndú bà gbì mí muu ndâ 'viì mì wó a ndâ vò rẹ mbe ndii nìnò gî.

²⁶ «À má éno, yo 'ví cì gúku tí ndâ 'duù lá. Tacó ndâ ña ndâ i tí nó 'dáá náa ndâ 'duù kú ngùù ndú kpónó nó bà 'vanda 'dáá gí sè gî. Delè ndâ có tí nó náa ndú kú 'dè mí tàbèngii nó bà dù á kà wálá.

²⁷ Yo bà gii kò-kò ta ndâ có tí nó náa ye kpónó kú 'dè ji yo gbí 'dí'di'o nó á ji ndâ 'duù gbí ngbàà rì. Bìndi yo bà gii kò-kò ta ndâ có tí nó náa ye kú 'dè ji yo á gbí ngàngbùùtù nó 'do pí cèléngé ji ndâ 'duù.

²⁸ Káa yo 'ví cì gúku tí ndâ 'duù lá, tacó 'bí i gbaànjé mì ndú náa ndú bà bàkà ta yo, á bìndi bà zi yo mì ndú nò wálá. Yo cì gúku a i tí Mbíri, tacó wotí bà zi yo ta wotí bà waa có mítí yo bìndi bà zi yo mì wó kuu tí wó.

²⁹ Yo tala bà zeke ndâ ví nuù tí nó tí ndâ naṛù nó gi. 'Bí làmbu i náa 'duù bà 'de gbí ndú gbaànjé wálá. Káa 'bí gbaànjé 'do gbí òkò tí ndú mbe cì gî, káa Bu yo ñò bà ku wó lá, nò wálá.

³⁰ Káa à má gítí yo, yí 'deke ndâ ñì se muu yo gbaànjé-gbaànjé 'dáá gî.

³¹ Má éno, yo 'ví cì gúku lá, tacó yo kùro Mbíri a ndâ kpóló-kpolo i ndii ndâ naṛù gî.

³² «Má éno, 'duù má si ye tí i á kùro ndâ 'duù á muu to tí nó, ye delè wúnò bà si 'duù tí nò tí i á kùro Bu ye á gbíri.

³³ Káa 'duù má biya ye á kùro ndâ 'duù á muu to tí nó, ye delè wúnò bà 'visì kapí ye gítí 'duù tí nó á kùro Bu ye á gbírì.

Có mì Jézù a i mbe njèè gbí òkò tí ndâ 'duù

³⁴ «Yo si bà je mbí yo éno máa, ye gí ji yo ta nú có mbe 'dèè njembí yo nó mí to.

³⁵ Có tí nó náa ye gí tí nó a có mbe njèè gbí òkò tí ndâ 'viì ta ndâ bu ndú, ndâ niì ta ndâ nájú ndú. Có tí nó bà njèè gbí òkò tí ndâ nawu ndâ 'viì ta ndâ niì mì ndâ 'viì mì ndú.

³⁶ Ndâ mbe sogo 'duù gí mì ku bà dù káa ndâ 'dóó 'viì mì wó.

³⁷ «'Duù má zèè có tí ndâ bu wó ta nawu wó kpolo ndii có tí ye gí, ña 'duù tí nó bà 'viì tí mbe dù tí 'duù mì ye wálá; 'duù delè má zè ñikí kpolo ma a ndâ bà wó ta ndâ nájú wó có tí ye, ña 'duù tí nó bà 'vii tí mbe dù tí 'duù mì ye wálá.

³⁸ 'Duù má ùnje gítí bà kònò sé'i go ye wàa yí 'ví gí gí bà ɾu ndi ye lá, yí bà 'vii tí mbe dù tí 'duù mì ye wálá.

³⁹ 'Duù mbe koɾo có kpolo ma ká gítí 'válá muu to tí nó bà 'de vò i bìndi ku mì wó. Káa 'duù ñinó mbe sì miɾi wó muu to tí nó ji ku a i gítí nèté mì ye ká bà 'de 'válá á bìndi ku mì wó.

⁴⁰ «'Duù mbe te wiɾi mítí yo ta ɾè ye, te wiɾi tí nó a i mítí ye, káa ndâ mbe te wiɾi mítí ye, te wiɾi tí nó a i mítí mbe tuu ye.

⁴¹ 'Bí 'duù má te wiɾi mítí mbe 'dòkò có mì Mbírì ta ɾè mì Mbírì, Mbírì bà je 'bí tó i tí nó náa yí bà je ji mbe 'dòkò có mì wó nó nó ji 'duù tí nó gí. 'Bí 'duù delè má te wiɾi mítí tó 'duù gítí tó ɾè 'duù, tí nó, Mbírì bà je 'bí ña tó i tí nó náa yí tí

Mbíri bà je ji tó 'duù tí nò nó ji 'duù tí nó mbe te wiři mítí wó nó gî.

⁴² Káa ye kú 'dè có ji yo ta yúcó, máa, 'duù kpétí má cu káa cèe 'dê ngo mì lú nó sínò 'do gbí kárà ji 'bí ña 'duù ñinó náa rẹ wó gbí u 'duù wálá ngé gî tacó náa táángbà 'duù tí nò a mbe tala có mì ye, yí bà 'de tó i tàkò ngo mì wó nó kpèkù.»

11

¹ Jézù mâ gii cee ta nèté bà kpo-gbí-tà-tù ndâ mbe tala có mì wó muu'bi-nje só náa yí ruka ndú nó gî, yí gii ñjè nó 'do bàndò tí nò kú nó ta ndi gbí ndâ gbata mì ndâ Jùdèyà kú ma Banga-Ngú-Có mì Mbíri ji ndâ 'duù.

À zèè Jòvànì tí mbe caka tí ndâ 'duù mí gbí zàà

² Ta o tí nò si Jézù kú ma Banga-Ngú-Có mì Mbíri ji ndâ 'duù ta ndi gbí ndâ gbata nò, Jòvànì tí mbe caka tí ndâ 'duù a i gbí zàà. Jòvànì mâ gii 'di tàwo ndâ i tí nó náa Jézù tí Bìndi-Mbíri kú bàkà nó si yí gbí zàà kà, yí gii tuu ndâ 'bí mbe tala có mì wó máa ndú ya gí bà 'dè có ji Jézù, máa, «A Jòvànì tí nó tí mbe kú caka tí ndâ 'duù nó ká tuu ze, máa, ze gí gí bà 'vee wò, máa,

³ wò a 'duù tí nó náa ze kú ù bà gí yí 'do mì Mbíri nó, wèè, 'duù mì ze náa ze kú ù bà gí yí nó ká kpokèjì kálásê?»

⁴ Ndâ tú mì Jòvànì mâ gii ya gí bà 'vee Jézù go co tí nó náa Jòvànì tuu ta ndú nò, Jézù gii 'visi có ji ndú, máa, «Yo dele ndi yo ya gí bà dìtá ndâ có ñinó náa yo 'di ta tù yo nó, ta ndâ i ñinó náa yo ñò ta ọ yo nó ji Jòvànì:

⁵ Ndâ 'duù ònó táánò náa ọ́o ndú yoo gí nó, kpónó kù zeke'ò. Ndâ 'duù ònó táánò ta kò ndú mbe gbele've gí nó, kpónó kù nò nó. Ndâ kà cì kpónó yuku 'dáá 'do tí ndâ 'duù ònó táánò ta cì tí ndú nó gí. Ndâ 'duù ònó táánò tí ndâ mbe sú tú nó kpónó kù 'dì có. Ndâ 'duù ònó táánò mbe cì tí yú ku gí nó, 'vala ndi ndú gí. À kù ma Banga-Ngú-Có jì ndâ yè.

⁶ Yo delè 'ví 'dè có jì Jòvànì, máa, 'duù ònó mbe tee njembí wó kácáá mító có mì ye nó a mbe tó pá.»

⁷ Káa si ndâ tú mì Jòvànì kù gíì bàkà có bà dele ndi ndú, Jézù gíì 'bità bà 'vee ndâ 'duù gítí Jòvànì, máa, «Gbí ndâ o tí nó táánò náa yo kù kaa ya gí mì Jòvànì si yí gbí kángáá nga ngoò nó, yo ta o tí nò kù kọ́o có máa yo kù ya gí bà ọ́o a 'dì? Gí bà ọ́o 'bí 'duù ònó ta 'dóó kóró-kọ́o có mì wó wálá, mbe kù tẹ́ ká gí tàkò có mì ndâ 'bí ka wó nó? Káa à má me éno lá,

⁸ yo kaa ya gí bà ọ́o a 'dì? Gí bà ọ́o 'bí 'duù mbe zaa ta banga bongo? Àá bà dù me éno lá, tacó ndâ mbe zaa ta ndâ banga bongo kù dù a i 'bá mì ndâ kpo-kpò gba.

⁹ Nògí, má éno, yo táánò kaa ya gí sè gí gbí kángáá nga ngoò gí bà yè? Yo kaa ya me gí bà ọ́o mbe 'dòkò có mì Mbíri lá? À éno. Ye kù 'dè có jì yo ta yúco, máa, 'duù tí nó a gbolò 'duù ndii mbe 'dòkò có mì Mbíri gí.

¹⁰ Tacó Jòvànì a 'duù tí nó náa à cu có gítí wó mí gbí wáràgà mì Mbíri máa, Mbíri máa, <Ye bà tuu tú mì ye gí kùro lo, gí bà 'viindi kpokèjì ù ta ndi lo,> nó.

11 Ye kù 'dè có ji yo ta yúcó, máa, 'do gbí òkò tí ndâ 'viì tí nó 'dáá gî náa a ndâ niù ká jò ndú nó, 'bí 'duù gbaànjé mbe gî tí gbolò 'duù ndii Jòvání tí mbe caka tí ndâ 'duù yee tí kpónó wálá. Kpèti ká ènò, 'bí 'duù ñìnó tí táángbà 'duù sínò gbí òkò tí ndâ 'duù tí nó tí ndâ Bòò-gba mì Gba-gbírì nó a gbolò 'duù ndii Jòvání gî.

12 Káa 'do tí o bà 'bità bà kò-kò mì Jòvání ta có mì Mbírì di tí wúnó, 'bá mì Gba-gbírì kù mbu ji bà te ta wotí, ndâ vò 'duù kù paa ta zèè ta wotí.

13 Káa kùro bà gî Jòvání, Mbírì táánò je wotí bà 'dè-kòcò a i ji ndâ Mòze ta ndâ mbe 'dòkò có mì wó tí Mbírì.

14 Yo má ùnje gítí ndâ có mì ndâ mbe 'dòkò có mì Mbírì ta ndâ có mì Mòze gî, Jòvání a Èlìjà tí nó táánò tí mbe 'dòkò có mì Mbírì, náa ndú 'dè có máa yí bà dele ndi wó gî tacó bà gî gí bà 'viindi kpokèjì kùro bà gî Bìndi-Mbírì nò.

15 Má ènò, ndâ 'duù ñìnó ta tù bà 'di có tí muu ndú nó 'ví 'di có!

16 «Káa ye kpónó 'ví 'vii yo ndâ 'duù tí nó á gbí o tí nó, nó mítí ña yè dú? Yo gbí ọo ye ká go ndâ víi 'viì mbe kili kù ọo 'di gbí dùpì, ndú má gii ñò ndâ 'bí ka ndú víi 'viì mbe kili ta ba muu ndú tende, ndú gii tè'è tí ndú máa,

17 <Yo gî gí mì ndoo, wàa ndoo 'ví ọo 'di bà dù ru.> Káa ndâ ka ndú nò gii biya gî. Bìndi ndú gii tè'è tí ndú káká'i, máa, <Yo gî gí mì ndoo, wàa ndoo 'ví ọo 'di bà wa ku.> Káa ndâ ka ndú nò gii biya delè gí.

18 Tacó Jòvání táánò me mbe zò i lá, yí delè me mbe ñù pe lá, káa ndâ 'duù gii kili nje ndú mítí wó, máa, <A i ká gbí muu wó.>

19 'Vii-mì-'Dakò giì gi ñìndi wó ta bà zò i, delè ta bà njù pe, ndâ 'duù káká'i giì 'visì nje ndú éno, máa, <Yí a mbe gàmàtà, tí vò mbe njù pe, tí kómbe ndâ mbe kù gò i-míri, tí ndâ mbe bàkà vò i!> Káa kpétí ká éno, à ñò bà 'di gbí-o mì Mbíri ni mítí ndâ cè bà i mì wó.»

Jézù 'deke tí ndâ 'duù gbí ndâ gbata tí nó á yì kàpá Gàliléyà nò

20 Bìndi Jézù giì 'bìtà bà 'deke tí wó ta sé có gítí ndâ 'duù gbí ndâ gbata tí nó náa yí bàkà ndâ serè ta ndi gbí ndú nò, tacó ndú biya bà 'visì muu ndú 'do tí ndâ vò i mì ndú gí. Máa,

21 «Yo ndâ 'duù gbí gbata Kòràzìni ta ndâ 'duù gbí gbata Bètisàyídà bà dù á nje ! Tacó ye táánò má bàkà ndâ kpo-kpò serè tí nó náa ye bàkà ji yo nó a i ji ndâ 'duù gbí ndâ gbata Tíró ta Sidóni, ndú kpónó dù zùkùù gítí ndâ vò i mì ndú sàà gí.

22 Káa ye kù 'dè có ji yo ta yúco, máa, Mbíri bà waa có mítí yo wúnò ta ndòngbú o ta wotí tí ndii ñìndi ndâ 'duù gbí gbata Tíró ta ndâ 'duù gbí gbata Sidóni gí.

23 Káa yo, ndâ 'duù gbí gbata Kàpàránáwùmù! Yo táánò máa yo bà oko tí yo éno yee tàri? Mbíri wúnò bà kaa yo mítí vò bàndò á bìndi ku mì yo. Tacó ndâ serè mì ye táánò náa ye bàkà ndú ji yo nó má a i ji ndâ 'duù gbí gbata Sòdómà, Mbíri táánò bà doo Sòdómà wálá.

24 Má éno, yo kpolo tí yo máa Mbíri bà waa có mítí yo ta ndòngbú o ta vò tí ndii bà doo ndâ 'duù mì wó á Sòdómà ta wu gí.»

Jézù yù gbí tí wó ji ndâ yé

²⁵ Ta o tí nò Jézù gii 'deke tí wó ji Mbìrì, máa, «Ye 'dè nìkì maa ji wò tí Bu ye, tí mbe tí ndâ gbìrì ta to, tacó bà 'dè gbí tí lo ji ndâ 'duù nìnó ta ọ ndú mbe njaanga kálásê nó, si ndâ mbe 'di gbí-o mí to.

²⁶ Iyoo, Bu ye, ye ùnje gí máa, àá táánò nìkì tí lo éno.

²⁷ «Wò tí Bu ye kaa ndâ i 'dáá gí á mí 'bì ye gí. 'Bí 'duù gbaànjé mbe 'di gbí 'Viì mì lo muu to tí nó wálá, à káa wò tí Bu ye. 'Bí 'duù gbaànjé delè mbe 'di gbí lo tí Bu ye á muu to tí nó wálá, à káa ye tí 'Viì mì lo, gii toko mítí ndâ 'duù nìnó ta go bà túbà tí lo ji ndú tí 'Viì mì lo nô.

²⁸ «Wo yo má co ta bà bàkà du nèté gí, wo yo má co ta bà te du i gí, yo gí gí mì ye, wàa yo 'ví tèwo yo.

²⁹ Yo zèè nje koṛi tí nó á pààpì ye nô, wàa ye 'ví nìbà bà làngà koṛi ji yo, tacó ye a mbe zèè ndâ 'duù ta pétékè 'bì, tí mbe 'dê njembí, wàa yo 'ví tèwo yo.

³⁰ Tacó bà te koṛi tí nó á pààpì ye nó kpolo lá, ká'i tí nò náa ye kú làngà nó delè me duù lá.»

12

Có gítí ọ̀rì bà wotí gbí tàkìì mì ndâ Jùdèyà

¹ Ta 'bí ọ̀rì bà wotí gbí tàkìì mì ndâ Jùdèyà gbaànjé, si ndâ Jézù ta ndâ mbe tala có mì wó kú nò ndô ta ndi gbí ndâ njí, ndâ mbe tala có mì wó gii nò ta bà kpaṛaka muu cú kú zò tí 'veè gítí go.

² Ndâ 'bí mbe kpolo tí tàkìì mì ndâ Jùdèyà má gii nò ndú tí , ndú gii 'dè có ji Jézù ta kpo tàkòcò, máa, «Ọ̀ káa ọ̀a i tí nò náa ndâ mbe tala có mì

lo kù bàkà nò gí! Nà i tí nò kpónó náa ndú kù bàkà nò me i bà báká-bàkà ta ɾi bà wotí gbí tàkìì mì ndoo tí ndâ Jùdèyà lá.»

³ Káa Jézù gii 'vìsì có ji ndú, máa, «Yo jé 'deke có tí nó gbí wáràgà mì Mbíri gítí nà i tí nó náa Dàvídè tí gbolò gba mì ndoo tí ndâ Jùdèyà bàkà táánò ta o tí nó náa go bàkà ta ndú ta ndâ mbe ko tàkò wó nó lá?

⁴ Có tí nó gítí bà ɾi Dàvídè gí tà 'bá-Mbíri, bindi yí gii kaa ndâ kù kô tí nó náa à ci ndú ji Mbíri gí, ya tí ji ndú ta ndâ mbe kù ko tàkò wó, bindi ndú gii zò ta ndú nó? Yo jé 'di lá? Káa à kù zò ndâ kù kô tí nó náa à ci ndú ji Mbíri gí nò gbí tàkìì mì ndoo tí ndâ Jùdèyà káa ndâ bu-Mbíri cuki.

⁵ «Yo má 'deke ñìnò lá, yo jé 'deke có tí nó gbí wáràgà mì Mòze máa, bà bàkà nèté gítí i-ci-ci mì ndâ bu-Mbíri ta ɾi bà wotí me vò i lá nó, lá?

⁶ Káa ye kù 'dè có ji yo, máa, 'bí i mbe me gbolò á co tí 'bá-Mbíri gí kpónó kuu nô.

⁷ Yo táánò má 'di gbí có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri máa, Mbíri máa, «À tí ye a go nambeè; go bà waa mbelè tí ye wálá» nó gí, yo kùtàá bà waa có mítí ndâ 'duù ñìnó ta vò i mì ndú wálá nó wálá, tacó a yê ɾo ndú ká bà dù tí yo.

⁸ Tacó 'Vii-mì-'Dakò a mbe tí ɾi bà wotí gbí tàkìì mì ndâ Jùdèyà.»

Jézù 'vala 'bí 'dakò náa 'bì wó pizoo gí

⁹ Bindi Jézù gii ñjè nó 'do bà-i-nò ya gítí 'bí bàndò bà kili ndâ Jùdèyà gbaànjé.

¹⁰ Bindi yí gii 'de 'bí 'dakò náa 'bì wó gbaànjé pizoo gí, gbí òkò tí ndâ 'duù á kà. Ndâ 'bí 'dakò

ta go bà pà kpokèjì bà kpì ngbàngà tí Jézù tí ndú mà gii ò Jézù, ndú gii 'vee yí, máa, «Bà 'vala 'duù ta ɾi bà wotí gbí tàkìì mì ndoo tí ndâ Jùdáyà a vò i?»

¹¹ Káa Jézù gii 'visì có ji ndú, ta bà 'vee ndú, máa, «I-kó-ko mì 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí yo nò kpónó má 'va tí gbí guù ta ɾi bà wotí, yí bà ya gí bà ja yí 'do gbí guù tí nò gí sè wálá?»

¹² Káa có tí 'duù kpolo ndii có tí i-kó-ko gí! Má éno, bà bàkà tó i ji 'duù ta ɾi bà wotí dú.»

¹³ Bìndi Jézù gii 'dè có ji 'dakò tí nò ta pizô 'bì wó nò, máa, «Ya 'va gbí 'bì lo.» 'Dakò tí nò mà gii ya 'va gbí 'bì wó go có tí nò náa Jézù 'dè ji yí nò, wu gii gí gbí 'bì wó gí.

¹⁴ Ndâ mbe kpolo tí tàkìì mì ndâ Jùdáyà mà gii ò bà 'vala 'dakò tí nò mì Jézù ta ɾi bà wotí, ndú gii kaa ta bà muu ndú ya gí ndii 'do gbí òkò tí ndâ mbè 'duù tí nò tacó bà pà kpokèjì gítí bà zi Jézù.

Jézù tí 'dê 'duù

¹⁵ Có wàtà mì ndâ mbe kpolo tí tàkìì mì ndâ Jùdáyà mà gii 'va tí gbí tù Jézù, yí gii njè nó 'do bàndò tí nò gí. Káa ndâ 'duù me mbè gii kaa gí tàkò wó. Bìndi yí gii 'vala ndâ mbe nò'o 'dáá gí.

¹⁶ Káa yí gii kpo-gbì-tà-tù ndú máa, ndú 'ví kpolo tí nje ndú 'do tí ɾè yì, tacó go wo tí wó wálá.

¹⁷ Jé ká go có tí nó náa Ízáyà tí mbe 'dòkò có mì Mbíɾì 'dè sàà gí, máa, Mbíɾì máa,

¹⁸ «Ŋìno a bòò mì ye náa a ye ká cu 'bì ye mítí wó 'do gbí òkò tí ndâ 'duù.

Yí a bà ɾo ye, tí bà njembí ye, tí wú-gbì-ɾé ye.

Ye bà si Bèrì mì ye 'ví je wotí jì yí,
 tacó wàà yí 'ví nìbà yúcó mì ye jì ndâ 'duù
 muu to tí nó 'dáá gí.

19 Yí bà 'dèèkè mà ta bà tò kú wálá.

'Bí 'duù bà 'di kòcò wó ta ndi tí ndâ kpokèjì wálá.

20 Yí bà dù tí mbe zèè ndâ 'duù ònó ta wotí tí wó
 ndii ndú gí nó ta pétékè 'bì.

Yí bà 'vala ta ndâ 'duù ònó ta dúú kpokèjì tí ndú
 wálá nó lèè éno,

yee tí o bà lò muu gírì mì ndâ 'duù jì yúcó.

21 Ndâ 'duù 'dáá gí bà gii koṛo 'válá lì ká mítí
 wó.»

*Ndâ mbe kpolo tí tàkù mì ndâ Jùdéyà máa a
 Bèlìzèbùlù ká je wotí bà bàkà ndâ serè jì Jézù*

22 Bìndi ndâ 'duù gii gí ta 'bí 'dakò tí mbe sú
 ṛo, ta i-gbì-muu wó mbe tii bà 'dè có 'do tí wó gí.
 Bìndi Jézù gii 'vala yí 'do gbí ndâ nò'o mì wó nò
 'dáá gí. Yí bà-i-nò gii 'bità bà òò ndâ i, ta bà 'dè
 có.

23 Nje ndâ 'duù 'dáá gí gii 'dèè gí. Bìndi ndú
 gii 'bità bà 'vee 'vé gbí òkò tí ndú, máa, «Ònó
 'ví dù a 'Vii mì Dàvídè ká nó?»

24 Káa ndâ mbe kpolo tí tàkù mì ndâ Jùdéyà
 mà gii 'di có mì ndâ 'duù tí nò, ndú gii 'visì có
 gí tàkò, máa, «A Bèlìzèbùlù tí Gba-vò-i ká kú je
 wotí bà mòkò ndâ i 'do gbí muu ndâ 'duù jì yí.»

25 Káa Jézù mà gii òò ṛa bà koṛo có mì ndâ
 mbe kpolo tí tàkù mì ndâ Jùdéyà nò, yí gii 'visì
 có jì ndú, máa, «Có mì ndâ bòò mì gba má toko
 lá, gba tí nò bà zogo 'bá wálá. Có mì ndâ 'duù
 gbí gbata mì ndú má toko lá, gbí gbata tí nò bà
 dù wálá. Có mì ndâ 'duù á njekèjì mì ndú delè
 má kili tí lá, 'bá tí nò gí bà sì tí wálá.

26 Má éno, Gba-vò-i má kù mòkò Gba-vò-i 'do gbí muu ndá 'duù, Gba-vò-i bà giì zèè 'bá ée?

27 À má dú káa yúco máa Bèlìzèbùlù tí Gba-vò-i ká kù je wotí bà mòkò ndâ i 'do gbí muu ndâ 'duù ji ye, à 'ví dù a 'di ká kù je wotí bà ko ndâ i 'do gbí muu ndâ 'duù ji ndâ kpo-kpò mbe kù ko ndâ i 'do gbí muu ndâ 'duù gbí òkò tí yo? Yo 'vee ndú wàa ndú 'ví waa có tí nò ji ndoo.

28 Káa ye má kù mòkò ndâ i 'do gbí muu ndâ 'duù ta wotí mì Bèrì-mì-Mbířì, gbí có tí nò go éno máa, Mbířì gí tí gba mì yo gí.

29 «Bí 'vé káká'i náa yo 'ví te mí gbí muu yo a ñinó máa: 'Duù bà řì gí tà'i mì wu 'dakò tacó bà tuřu ndâ ká'i mì wó ta wotí ée? Sè káa ñinó máa mbe ngbà tí nò 'ví dù a ngbílí mbe da gbí ka wó ngbílí, má wálá ndí bà dù ká tó kà.

30 'Duù má me 'duù mì ye lá, yí a ka ye mbe có. Mbe biya bà kili i ta ye gí, a mbe jaaka gbí i.

31 Má éno, ye kù 'dè có ji yo máa, Mbířì bà je à-cee-gí ji ndâ 'duù gítí ndâ 'bí ña vò i mì ndú, ta ndâ ña zu có ñinó náa ndú 'dè gítí wó tí Mbířì nó 'dáá gí, gí; káa ndâ mbe 'dè zu có gítí Bèrì-mì-Mbířì bà 'de à-cee-gí wálá.

32 Mbířì delè bà je à-cee-gí ji 'duù mbe 'dè zu có gítí 'Vii-mì-'Dakò gí; káa 'duù má 'dè zu có gítí Bèrì-mì-Mbířì, Mbířì bà je à-cee-gí ji yí muu to tí nó wálá. Yí delè bà je à-cee-gí ji yí bìndi ku mì wó wálá.

33 «Ndâ kù i gbí ñjì má ta banga tí ndú, ndú kù jò ta banga tí. Káa ndú má soloko gí, banga tí bà jò ndú wálá. À nò banga kù i ni ká mítí ña bà jò yí.

34 Yo kù bàkà nambeè-nje ta ndâ 'duù, káa njembí yo go já kpoo. Tacó 'duù ta o 'dáá gî kù 'dè káa ña có tí nó mbe yè gbí njembí wó gî nô.

35 Tó 'duù ta tó có gbí njembí wó kù 'dè ji ndâ 'duù káa tó có tí nó gbí njembí wó nô. Káa vò 'duù ta vò có yè gbí njembí wó gî ta o 'dáá gî kù 'dè káa vò có.

36 Má ènò, ye kù ci yo gítí, máa, Mbíri bà waa có mítí ndâ 'duù ta ndòngbú o tacó ndâ ña ndâ có tí nó náa ndú kù 'dè ta bà koṛo gbí ndú lá nó gbaànjé-gbaànjé 'dáá gî.

37 Tacó ta o tí nó, à káa nje 'duù ká bà njaanga wú 'do tí miṛi wó. À delè káa nje 'duù ká bà ga wú mítí miṛi wó.»

Có gítí bà bàkà ndâ serè mì Jézù

38 Bìndi ndâ 'bí mbe 'di gbí tàkù, ta ndâ mbe kpolo tí tàkù mì ndâ Jùdèyà gii 'dè có ji Jézù, máa, «Mbe nìbà i, go kuu tí ze ènó máa wò bàkà gbolò serè ji ze.»

39 Káa Jézù gii 'vìsì có ji ndú, máa, «Ndâ 'duù tí nó gbí o tí nó káa cèè ndâ vò 'duù sínò ta mbíri mì ndú wálá. À tè ta yo káa serè mì Jónà tí mbe 'dòkò có mì Mbíri.

40 Jónà dígísèè dù gbí yì gbù sè ta ṛi ta'ô, ta bèbìli delè ta'ô. Má ènò, 'Vii-mi-'Dakò delè kèjì gí bà dù á tà to ta ṛi ta'ô, ta bèbìli delè

41 Mbíri wúnò bà waa có mítí ndâ 'duù tí nó gbí o tí nó ta ndòngbú o 'do gbí có mì ndâ 'duù gbí gbata Nínèva, tacó ndú táánò 'vìsì muu ndú 'do tí ndâ vò i mì ndú bìndi bà kò-kò ta có mì Mbíri mì Jónà ji ndú gî. Káa kpónó 'bí ngú có

bà kò-kò tí mbe me gbolò ndii có tí nó náa Jónà kò-kò tí dígísèé nó yee gî.

⁴² Gbolò gba-niì tí nó ta 'bá mì wó á gbí to Sébà nó, wúnò bà kpì ngbàngà tí yo ta o bà waa có. Tacó yí táánò gì ngé 'do 'bá mì wó me 'dú gí bà 'dì có mì gbolò gba tí nó tí Sólómònì tí gbolò mbe 'dì gbí-o nó gî. Káa ye kù 'dè có ji yo ta yúcó, máa, 'bí i mbe me gbolò ndii Sólómònì gî kpónó kuu nó.

Bà dele ndi i gí gbí muu 'duù

⁴³ «I má co 'do gbí muu 'duù, i tí nò kù ya gí bà wùkù to ta ndi gbí kángáá nga ngoò ta ngo gbí wálá, kù pà bàndò bà dù tí . Á má gii kpò yí gî,

⁴⁴ yí bà gii 'dè có máa, «Ngèlè-ndii kpò a ngo. Má éno, ye bà dele ká gítí ká 'bá mì ye.» Yí má dele ndi wó gí gí bà 'de muu 'duù tí nò ngbáràngà'i, ta 'bí i-gbí-muu wó wálá,

⁴⁵ yí bà ya gí bà kaa ndâ 'bí i vô-nje só mbe volo ndii yí gî, bìndi ndú bà 'vala ta ndú mí gbí muu 'duù tí nò gî. Gbí ndòngbú , 'duù tí nò bà volo ndii ñinó sàà kùro nó gî, ñinò a ña i tí nó bà bàkà tí mítí ndâ 'duù tí nó gbí o tí nó, nó ká nó.»

Ndâ Jézù ta ndâ ná'vindí wó

⁴⁶ Káa si Jézù kù 'dè có ji ndâ mbè 'duù tí nò kálásê, ndâ nawu wó ta ndâ ná'vindí wó gii rò tíyò sè, tacó bà 'dè có ta yí.

⁴⁷ 'Bí 'dakò mâ gii ñò ndú, yí gii 'dè có ji yí, máa, «Ndâ nawu lo ta ndâ ná'vindí lo kù rò tíyò sè, tacó bà 'dè có ta wò.»

⁴⁸ Káa Jézù gii 'vìsì có ji 'dakò tí nò, máa, «Nawu ye a 'di? Ndâ ná'vindí ye a ndâ 'di?»

⁴⁹ Bìndi yí gii tù 'bì wó gítí ndâ mbe tala có mì wó, máa, «Ìjìnó a ndâ nawu ye. Nìnó a ndâ ná'vindí ye.

⁵⁰ 'Duù má bàkà go có mì Bu ye á gbìrì gî, 'duù tí nò a ná'vindí ye, 'duù tí nò a námì ye, 'duù tí nò a nawu ye.»

13

Jézù lòkò'bò có gítí mbe va ña

¹ Jézù gii ñjè nó 'do 'bá ta gbèè ɾi tí nò ya gí bà ki tí wó to á yì kàpá.

² Bìndi ndâ 'duù me mbè ta ña wálá gii kaa ya gí tàkò wó tàbè'dè kà. Bìndi ndú gii tì jèlè yí 'dee gî. Ndâ 'duù tì me mbè tí ña ñìnó náa Jézù gii có 'do gbí òkò tí ndú ya gí bà ki tí wó gbí gbâ a ɾo ngo ta kpéétí wó jee ndâ 'duù 'dáá kù ɾò tìyò á tì ngo.

³ Bìndi yí gii 'bità bà 'dè ndâ có ji ndú me mbè gbí lòkò'bò.

Jézù gii lòkò'bò có ji ndâ 'duù, máa, «Ta 'bí o gbaànjé, 'bí 'dakò gii ya gí bà va ña gbí ñjì mì wó,

⁴ káa ta o tí nó si yí kù va ña nó, ndâ 'bí ñjì ña gii 'vaka tí á ta ndi tí kpokèjì. Bìndi ndâ nuù gii ɾuka ndú gî.

⁵ Ndâ 'bí gii 'vaka tí ta ndi gbí ɾo ndâ díí mbe le ta gbí ñjì ta làmbu ñjú to ɾepè-ɾepè pí ndú. Síí ndú má gii yee gí sè,

⁶ ɾi gii mii ndú gî, tacó tà teè ndú ya gí tà to tè lá.

⁷ Ndâ 'bí nji ña giì 'vaka tí ta ndi gbí òkò ndâ bè kperè náa à cutu ndú lá ta ndi gbí nji. Ndâ bè kperè tí nò giì uu 'buuku muu ndú gî.

⁸ Ndâ 'bí nji ña giì 'vaka tí gbí banga zì to. Bìndi ndú giì jò ta banga muu ndú gbe-gbè, gbe-gbè, gbe-gbè.

⁹ Má éno, 'duù ñinó ta tù kuu tí muu wó nó 'ví 'di có.»

Nderè bà 'dè có mì Jézù gbí lòkó'bò

¹⁰ Jézù mâ giì yee nje bà 'dè lòkó'bò gítí mbe va ña gî, ndâ mbe tala có mì wó giì yèè gí règbà tí wó, bìndi ndú giì 'vee yí, máa, «Wò kù 'dè có ji ndâ 'duù tí nò gbí lòkó'bò tacó yè?»

¹¹ Káa yí giì 'visì có ji ndú, máa, «À je muu bà 'di gbí ngiì ndâ có kóó mì Gba-gbiri ji yo gî. Káa à 'dè gbí ngiì tí nò ji ndú lá.

¹² Tacó à kù je i gí bà i, káa i má mì 'duù wálá, áá bà aaka làmbu ñinó á kpátù 'bì wó nó gî.

¹³ Ye kù 'dè có ji ndú gbí lòkó'bò tacó ndú kù zeke'o, káa ndú ò i lá. Ndú delè kù 'di kòcò, káa ndú 'di gbí có tí nò lá.

¹⁴ Ìzáyà tí mbe 'dòkò có mì Mbiri táánò 'dè có gítí ña ndâ 'duù tí nò, éno máa,

<Yo bà 'di dú káa kòcò 'duù,
káa yo bà 'di gbí có tí nò náa yí kù 'dè nò wálá.

Yo bà zeke ọ yo ndo gî,
káa yo bà ò i tí nò náa yo kù zeke nò wálá.

¹⁵ Tacó njembí ndâ 'duù tí nó gbí kàángbá gí,
tù ndú me duù gítí bà 'di có,
ndú delè neke ọ ndú gî,
tacó à tí ndú a gúku bà ò ndâ i ta ọ ndú.

Ndú kù cì gúku máa ndâ yì má 'di gbí có,
 ndâ yì bà gii 'visì muu ndâ yì 'do tí ndâ vò
 kpokèjì mì ndâ yì,
 bìndi ye bà gii 'vala ndâ yì.>

¹⁶ «Káa pá yo nìkì ngé ndii gî, tacó yo kù ò i
 ta ọ yo, yo delè kù 'di có ta tù yo.

¹⁷ Ye kù 'dè có jì yo ta yúcó máa, ndâ mbe 'dòkò
 có mì Mbírì, ta ndâ tó 'duù mì Mbírì táánò ùndi
 bà ò i tí nó kpónó náa yo kù ò nó kpòò, káa
 ndú ò lá. Ndú delè ù bà 'di có tí nó náa yo
 kpónó kù 'di nó kpòò, káa ndú 'di lá.

Jézù 'dè gbí lòkó'bò gítí mbe va ọ

¹⁸ «Má éno, yo sè tù yo, wàa ye 'ví 'dè gbí
 lòkó'bò gítí mbe va ọ jì yo.

¹⁹ Ndâ 'duù ònó mbe 'di có gítí bà dù Mbírì tí
 gba, káa ndú 'di gbí lá, go ndâ nji ọ ònó mbe
 'vaka tí ta ndi tí kpokèjì. Vò-'duù-tí-nò ọ có tí
 nó náa à ọ mí gbí njembí wó nó gálà gî.

²⁰ Ndâ nji ọ ònó mbe 'vaka tí ta ndi pí ndâ
 díí nó, go ndâ 'duù ònó mbe có gálà gí bà 'di có
 tí nó ta pétékè tàkòcò ndú,

²¹ káa có tí nó ya gí gbí njembí ndú lá, tacó có
 tí nó dù gbí njembí ndú ká ta làmbu o gàà éno.
 À má gii pèè mbí ndú, ta bà gbùrùngà ndú muu
 có tí nó, ndú gii jee mí to gî.

²² Ndâ nji ọ ònó mbe 'vaka tí ta ndi òkò ndâ
 bè kperè nó, go ndâ 'duù ònó mbe 'di có tí nó,
 káa bà tee njembí ndú mítí ndâ i muu to tí nó,
 ta bà dù ta go ndâ kpo-kpò i gii tii bà bàkà nètè
 mì có tí nó gbí njembí ndú nó gî.

²³ Káa ndâ nji ọ tí nó mbe 'vaka tí ta ndi gbí
 banga zì to nó, go ndâ 'duù ònó mbe 'di có tí nó,

bìndi ndú gii bàkà tó i tókà'i, go ndâ kú i ñinó mbe jò gbí banga zì to, jù'bù-jù'bù, jù'bù-jù'bù nò.»

Jézù 'dè lókó'bò gítí nji cù-kècè

²⁴ Ta o tí nò Jézù gii 'dè 'bí lókó'bò káká'i ji ndâ 'duù, máa, «Bà zogo to mì Gba-gbíri go éno: Ta 'bí o gbaànjé, 'bí 'dakò gii ya gí bà ọ̀ tó ọ̀a cù mí gbí nji mì wó.

²⁵ Káa ndâ 'duù má gii mì ta ọ̀ ta bẹ̀bìlì gí, 'bí 'duù mbe kù sogo yí gii ngbà tí wó ya gí bà ọ̀ nji cù-kècè cee gbí òkò ọ̀-ọ̀ i mì wó nò dí bà ndòngbù .

²⁶ Ndâ cèe cù gii kù gí sè ñonòkò ta cù-kècè, ndú gii uu gí yaà gbaànjé. À káa o bà gii jò cù, bìndi ndâ mbe bàkà nèté gbí nji bà gii ñò cù-kècè ni .

²⁷ Bìndi ndú gii 'vee mbe nji, máa, «Buù, ndoo táánò goolá ọ̀ mí gbí nji a cèe ọ̀a cù le! Káa cù-kècè gii gí 'do kòtí 'di?»

²⁸ «Káa mbe nji gii 'visì có ji ndú, máa, «Áà bà dù a 'bí 'duù mbe kù sogo ye ká bà ọ̀ cù-kècè mí gbí nji mì ye.»

«Bìndi ndâ mbe nèté gii 'vee mbe nji, máa, «Má éno, ze ya gí bà ndoo ndâ cù-kècè 'do gbí òkò cèe cù gí wàà?»

²⁹ «Káa mbe nji gii 'visì có ji ndú, máa, «Éno lá, tacó tà tèe ndú kpónó gò ñonòkò ta tèe cèe cù gí.

³⁰ Yo si káa ndú má yù 'dáá ta ndâ cèe cù gbaànjé gí, bìndi ndâ mbe waa cù 'ví waa kùro a cù-kècè, ndú má doo ta wu gí, bìndi ndú 'ví gii waa cèe cù tacó bà ya tí gí gbí gálá.» »

Jézù lókò'bò có gítí nji ndí

³¹ Jézù giì 'dè 'bí lókó'bò káká'i máa, «Bà zogo to tí nó mì Gba-gbírì ká go i-'dì nô, go nji ndí náa wò má ñò nékéléé go i-'dì nô; káa ndú má kù tí mù gî,

³² 'bí ña mù mbe gèè bè 'vii ta ndú wálá, náa ndâ nuù kù gèè 'bá mì ndú ta gbí .»

Jézù lókò'bò có gítí rú'bù

³³ Jézù giì 'dè 'bí lókó'bò ji ndâ 'duù, máa, «Bà zogo to tí nó mì Gba-gbírì ká go làmbu njú rú'bù náa niù kù soo mítí gbolò mò kô pe nji'dí-nji'dí yee tí o bà ni pe.»

³⁴ Jézù ta o tí nó 'dè ndâ có ji ndâ 'duù 'dáá ká gbí lókó'bò. Yí biya bà 'dè có jáá ji ndú gî,

³⁵ go có tí nó náa 'bí mbe 'dòkò có mì Mbírì 'dè sàà éno, máa,

«Ye bà 'dè có ji ndú gbí ndâ lókó'bò,

ye bà yù gbí ndâ có kóó tí nó

náa ndú jé 'di lá 'do tí o bà suu to tí nó
nó gí sè,» nô.

Jézù 'dè gbí lókó'bò gítí cù-kècè

³⁶ Jézù mà giì nje nó 'do mì ndâ mbè 'duù tí nó ya gí 'bá gî, ndâ mbe tala có mì wó giì 'dè có ji yí, máa, «'Dè gbí lókó'bò tí nó náa wò 'dè gítí cù-kècè gbí nji nó ji ze.»

³⁷ Bìndi Jézù giì 'visì có ji ndú, máa, «'Duù tí nó mbe rò tó ña cù nó a 'Vii-mi-'Dakò.

³⁸ Njí tí nó náa yí rò nó a to tí nô. Ndâ tó nji ña a ndâ 'duù ñinó tí ndâ bòò gba mì Mbírì nó. Bìndi ndâ cù-kècè a ndâ 'duù mì Gba-vò-i.

³⁹ 'Duù tí nó mbe kù sogo mbe nji, mbe rò nji cù-kècè mí gbí nji mì wó nó a Gba-vò-i. O bà kili

ndâ i 'do gbí nǝí a ndòngbú o. Bìndi ndâ mbe kili ndâ i 'do gbí nǝí a ndâ basìlì mì Mbírì.

⁴⁰ Bà waaka ndâ cù-kècè à 'ví doo ta wu 'do gbí nǝí 'vii ká 'vii ta bà

⁴¹ tuu ndâ basìlì mì 'Viì-mì-'Dakò ta ndòngbú o gí bà ɾuka ndâ mbe bàkà vò i, ta ndâ 'duù ñenó mbe kù eendi ndâ 'bí ka ndú gítí bà bàkà vò i nó 'do gbí òkò tí ndâ bòò gba mì Mbírì,

⁴² bìndi yí gii 'vaka ndú mí tà wu, tí bàndò bà wa gbí, ta bà 'viì tì ta sé'i.

⁴³ Bìndi ndâ tó 'duù mì Mbírì bà gii co go ɾi á 'bá mì Bu ndú. Má éno, yo sè tù yo, náa tù bà 'di có má kuu tí muu yo nò!»

Jézù lòkò'bò có gítí 'bí gbolò kpóló-kpolo i-banga náa à nguù mí gbí nǝí

⁴⁴ Jézù gii 'dè 'bí lòkò'bò ji ndâ 'duù, máa, «Bà zogo to tí nó mì Gba-gbírì go éno: 'Bí 'duù gii 'de 'bí ña kpóló-kpolo i-banga náa à nguù mí tà to gbí nǝí. Yí gii tòò to gí muu, bìndi yí gii ya gí 'bá ta líkí'o tí wó. Yí gii sù ndâ i-'bá 'dáá gí gí 'dè, bìndi yí gii kaa mboo tàkò ndú ya gí bà sù ta nǝí tí nò.

⁴⁵ «Bà zogo to tí nó mì Gba-gbírì delè go mbe nò 'vélè mbe kù pà 'bí ña kpóló-kpolo i-banga,

⁴⁶ yí má gii 'de gí, yí gii sù ndâ i-'bá mì wó 'dáá gí á gí 'dè, bìndi yí gii kaa i gbí ndú ya gí bà sù ta gbolò i-banga tí nò náa yí 'de nò.»

Jézù lòkò'bò có gítí mbu

⁴⁷ Jézù gii lòkò'bò 'bí có ji ndâ 'duù, máa, «Bà zogo to tí nó mì Gba-gbírì go mbu náa 'duù 'va mí tà ngo, bìndi yí gii ja gí sè ta ndâ ña ndâ i tà ngo léé gí gbí .

48 Bìndi mbe 'va mbu gii ruka ndâ tó sè gí gbí ká'i. Yí gii jaka ndâ 'bí vò sè ta ndâ 'bí i ñinó ta i gbí ndú wálá nó 'vaka gí 'dè.

49 Na i tí nò tí kpokèjì gí bà bàkà tí ta ndòngbú o: Ndâ basìlì mì Mbírì bà gii njèè gbí òkò tí ndâ tó 'duù ta ndâ vò 'duù go éno.

50 Ndú bà gii 'vaka ndâ vò 'duù mí tà wu, tí bàndò bà wa gbí ta bà zò gbí tí ta sé'i.»

Bà yee nje ndâ lòkò'bò mì Jézù

51 Bìndi Jézù gii 'vee ndâ mbe tala có mì wó, máa, «Yo 'di gbí ndâ có tí nò náa ye lòkò'bò nò 'dáá gí?»

Bìndi ndú gii 'visì có jì yí, máa, «Ìyoo.»

52 Bìndi yí gii 'visì có jì ndú, máa, «Má éno, mbe nìbà có mì Mòze mbe gí tí mbe tala có mì Gba-gbírì, go mbe 'bá mbe kú kaa ndâ ngú i ta ndâ ká i 'do gbí gálá mì wó gí sè.»

Jézù co wìrì ya gí Názàrètì

53 Jézù mà gii cee ta bà 'dè ndâ lòkò'bò jì ndâ 'duù gí,

54 yí gii njè nó 'do bà-i-nò ya gí gbí 'dóó gbata mì ndú Názàrètì. Bìndi yí gii ya gí bà nìbà i jì ndâ 'duù á bàndò bà kili ndâ Jùdéyà gí bà ùlù Mbírì. Nje ndâ mbe 'di bà nìbà i mì wó 'dáá gí gii 'dèè gí. Bìndi ndú gii 'bità bà 'vee 'vé gbí òkò tí ndú, máa, «'Dakò tí nò 'de ña bà 'di gbí-o tí nò 'do mì 'di? Yí 'do ta wotí bà bàkà ndâ seṛè tí nò a kòtí 'di?

55 À jé nó tà go 'viì tí nó náa bu wò a mbe no mù nó le! Nawu wó me niì tí nó ta ṛè wó a Màríyà

nó lá? Ndâ Jákòmò, ta Jùzépè, ta Sìmónè, ta Júdà me ndâ ná'vindí wó lá?

⁵⁶ Ndâ námì wó 'dáá me kuu ta ndoo to nó lá? Má ènò, yí 'do ta wotí bà bàkà ndâ seṛè tí nò á kòtí 'di?»

⁵⁷ Tacó ènò, ndú gii biya bà 'di ndâ có mì wó gî.

Káa Jézù gii 'visì có ji ndú, máa, «À káa ndâ 'duù gbí 'dóó gbata mì mbe 'dòkò có mì Mbírì, ta ndâ 'duù gbí yâ wó ká te duù mítí wó lá.»

⁵⁸ Tacó ènò, yí gii bàkà ndâ seṛè ji ndú me mbè lá, tacó ndú tee njembí ndú mítí wó lá.

14

Bà zi Jòvànì

¹ Ta o tí nó Èródè tí gbolò gba mì ndâ 'duù Gàlìléyà mà gii 'di tàwo Jézù,

² yí gii 'dè có ji ndâ 'duù mì wó máa, «'Duù tí nò bà dù a Jòvànì tí nó tí mbe caka tí ndâ 'duù náa ye táánò da miṛi wó nô! A yí ká 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó. Nìnò a gbí nderè ndâ seṛè tí nò mbe kù bàkà tí nò ká nò.»

³ Tacó áá táánò a Èródè ká tuu ndâ àsìkèrì mì wó ya gí bà zèè Jòvànì, ndú gii eṛe yí te mí gbí zàà. Yí bàkà ènò á muu Èródìyà tí niì mì ná'vindí wó Filípò, náa yí tí Èródè ká ja yí 'do tí wó kò gî.

⁴ Káa Jòvànì ta o 'dáá gî kù 'dè có ji Èródè, máa, «Áá mì lo me yúcó tacó bà ja niì mì ná'vindí lo 'do tí wó lá, tacó à ndoo gí ndu si ndu káa wuù lá.»

⁵ A gbí muu Èródè ta o tí nò a có bà zi Jòvànì, káa gúku ndâ 'duù mbe si Jòvànì tí mbe 'dòkò có mì Mbírì gii kpò yí gî.

⁶ Ta o kàramà bà jò Èródè, nájú Èródiyà gii dù ru ji ndâ Èródè ta ndâ wiři mì wó. Ru mì 'vinî tí nó gii peteke tàkòcò Èródè ngé ndii gî.

⁷ Bindi yí gii see tí wó ji 'vinî tí nó, máa yí kpêti má yù 'do tí yì káa ña yè wè, yì bà je ji yí gî.

⁸ Nawu 'vinî tí nò, tí Èródiyà, mâ gii 'di có tí nò, yí gii ya gí gbí muu nájú wó, máa, yí ya gí bà 'dè có ji Èródè máa, «Je muu Jòvànì tí mbe caka tí ndâ 'duù ji ye mí gbí sâni kpónó mí kùro ndâ 'duù tí nò.»

⁹ Gbí dii Èródè gii ciki ta bà 'di ña có mì 'vinî tí nò gî. Káa yí mâ gii koro có bà see tí tí nó náa yí see ta tí wó á mì kùro ndâ wiři mì wó 'dáa gî nó, nô bà 'visì muu wó gii kpò yí gî. Tacó éno, yí gii 'dè có ji ndâ àsikèrì mì wó,

¹⁰ máa, ndú ya gí bà da muu Jòvànì 'do gbí zàa gii tí ji 'vinî tí nò.

¹¹ Ndâ àsikèrì bà-i-nò gii ya gí bà da muu Jòvànì, ndú gii te mí gbí sâni, ndú gii ya tí ji 'vinî tí nò. Bindi yí gii te ya tí ji nawu wó.

¹² Ndâ mbe tala có mì Jòvànì gii kaa ya gí bà te ku wó. Ndú mâ gii duu yí gî, ndú gii ya gí bà 'dè có ji Jézù.

Jézù je i-zó-zò ji ndâ 'duù álifì vô

¹³ Jézù mâ gii 'di có ku Jòvànì, yí gii di ngo ta gbâ ta kpéeti wó kù ya gítí 'bí bàndò ta ndâ 'duù tí wálá, tìto kàpá Gàliléyà. Káa ndâ 'duù mâ gii

'di có bà ya yí nò, ndú gii kaa 'do gbí ndâ gbata ta kò ndú ya gí tàkò wó.

14 Yí má gii co gí to 'do gbí gbâ, yí gii nò ndâ mbè 'duù tí nò, yè ɾo ndú gii bàkà yí ngé ndii gî. Bìndi yí gii 'vala ndâ 'duù nìnó ta nò'o tí ndú nò.

15 Ndâ mbe tala có mì Jézù má gii nò 'dê'o bàkà tí gî, ndú gii 'dè có ji yí, máa, «O kpónó ndii gî, káa ndâ 'duù ta 'bá bà-i-nó wálá. Má éno, si ndâ mbè 'duù tí nó 'ví nje gî, wàa ndú 'ví ya gí bà pà i-zó-zò 'do tí ndâ bàndò tí nó ta ndâ 'duù kuu tí nò.»

16 Káa Jézù gii 'visì có ji ndâ mbe tala có mì wó, máa, «Ndú bà ya wálá. Yo je i-zó-zò ji ndú wàa ndú 'ví zò .»

17 Káa ndâ mbe tala có mì Jézù gii 'visì có ji yí, máa, «Áá mì ze káa ndâ kù kô vô, ta ndâ sè sósò'ò cuki.»

18 Káa Jézù gii 'visì có ji ndú, máa, «Yo kaa ndú gí tí ji ye.»

19 Bìndi yí gii 'dè có ji ndâ 'duù tí nò máa ndú ki tí ndú to gbí mbíli. Ndâ 'duù má, máa, gii ki tí ndú to go có mì wó nò gî, yí gii kaa ndâ kù kô nó vô, ta ndâ sè tí nó sósò'ò náa ndâ mbe tala có mì wó kaa ji yí nó mí 'bì wó. Yí gii zeke'o gí gbírì, yí gii 'dè nìkì maa ji Mbírì. Bìndi yí gii k'viki gbí ndâ kù kô tí nò, bìndi yí gii kaa ndú ji ndâ mbe tala có mì wó, bìndi ndú gii njèè ji ndâ mbè 'duù tí nò.

20 Ndâ 'duù 'dáá gî gii zò i yè yì ndú, bìndi à gii kili ndâ sè i-zó-zò á bìndi ndú yeke ndâ kèè muu'bì-nje só.

21 Muu ndâ 'dakò mbe zò i ta o tí nò; 'dáá gî álifì vô. À 'deke ndâ niì ta ndâ 'vii lá.

Jézù nò nó có ọo ngo

²² Ndâ 'duù mâ gii zò i cee gî, Jézù ngé gii je nó ji ndâ mbe tala có mì wó, máa, ndú o gbâ, wàa ndú 'ví ya gí tìto kùro si yì mí ndiì kù nje ndâ mbè 'duù tí nò.

²³ Yí mâ gii nje ndâ mbè 'duù tí nò cee gî, yí gii ya gí pí gú ta kpéetí wó gí bà 'deke tí wó ji Mbírì.

²⁴ Ta 'dê'o tí nò, pípirì mbe kù pì 'do kùro ndâ mbe tala có mì Jézù gii gbùrùngà ndú gbí gbâ ta kpéetí ndú ta wotí ká tí .

²⁵ Káa Jézù gii 'bì nó ta kò wó có ọo ngo á bìnidi bà 'do pí gú ta nje yé, kù ya gí tàkò ndú.

²⁶ Ndâ mbe tala có mì Jézù mâ gii nò yí kèjì gítí ndú có ọo ngo ta kò wó, gúku gii zèè ndú 'dáá gî. Bìnidi ndú gii 'dè có, máa, «A vuuvuu!» Bìnidi ndú gii pì ta kù ta gúku.

²⁷ Káa Jézù gii 'dè có ji ndú, máa, «Yo zèè njembí yo! Yo cì gúku lá! A ye.»

²⁸ Bìnidi a Piyétòrò ká gii 'visì có ji yí, máa, «À dú má káa wò, 'dè có ji ye wàa ye 'ví nò nó có ọo ngo ya gí mì lo, Buù.»

²⁹ Bìnidi Jézù gii 'visì có ji Piyétòrò, máa, «Gì !» Bìnidi Piyétòrò gii co 'do gbí gbâ kù nò nó ta kò wó có ọo ngo kù ya gí mì Jézù.

³⁰ Káa mbí wó má bà gii 'va tí pípirì, gúku gii zèè yí gí. Bìnidi yí gii 'bità bà ta gí tà ngo. Káa yí gii tò kù ji Jézù, máa, «'Vala ye, Buù!»

³¹ Jézù ngé gii yuu 'bì wó ya gí bà zèè ta Piyétòrò. Bìnidi yí gii 'dè có ji yí, máa, «Wò kù koṛo có sósò'ò tacó yè?»

³² Ndâ Jézù ta Piyétòrò mâ gii o gí gbí gbâ gî, pípirì gii ọò bà pì gí.

³³ Bìndi ndâ mbe tala có mì wó gbí gbâ nó gii ùlù yí, máa, «Wò dú káa 'Viì-mì-Mbíri!»

Jézù 'vala ndâ mbe nò'o á Jènèsàréti

³⁴ Ndâ Jézù gii di ngo ta ndâ mbe tala có mì wó ta o tí nò gí gbí to Jènèsàréti.

³⁵ Ndâ 'duù gbí to tí nò mâ gii ñò Jézù ni gí, ndú gii tuṛu ndâ mbe nò'o gbí to tí nò 'dáá gí ya tí ji yí.

³⁶ Ndú gii 'deke tí ndú ji yí, máa yí si ndâ mbe nò'o tí nò 'ví gbala vòó nje bòngó tí wó. Ndâ mbe nò'o ñinó mbe gbala nje bòngó tí wó nó 'dáá gii 'de 'válá gí.

15

Tàkìì mì ndâ ká gù ndâ Jùdéyà

¹ Ta o tí nò, ndâ 'bí mbe kpolo tí tàkìì tí ndâ 'bí mbe 'di gbí tàkìì mì ndâ Jùdéyà, mbe gí gí mì Jézù 'do Jèrùzàlémè, gii 'vee yí, máa,

² «Ndâ mbe tala có mì lo bàkà go tàkìì mì ndâ ká gù ndoo lá tacó yè? Ndú caka 'bì ndú kùro bà zò i go i gbí tàkìì mì ndoo ndâ Jùdéyà lá.»

³ Káa Jézù gii 'visì có ji ndú, máa, «Káa yo kù ru ndi tàkìì mì yo si có mì Mbíri mí to tacó yè?»

⁴ Tacó Mbíri 'dè có éno máa, «Bàkà nèté ndâ bu lo ta nawu lo. Wàa 'duù má si ndâ bu wó ta nawu wó tí i lá, à 'ví zi yí gí.»

⁵ Káa yo gii 'dè có gbí tàkìì mì yo éno máa, 'duù má 'dè có ji ndâ bu wó ta nawu wó éno máa, yí ci bà i mì ndú nó náa yí máa yí bà koni ta ndú nó ji Mbíri gí,

⁶ gbí éno máa, yí ja nó a miṛi wó 'do tà nèté ndú gí. Yo kù si có mì Mbíri tí có ta gbí wálá,

bìndi yo gii zèè tí kpoò a có tàkii mì yo gbí ña kèjì tí nò.

⁷ Yo kù eendi ndâ 'duù máa yo a ndâ tó 'duù mì Mbírì! Ìzáyà tí mbe 'dòkò có mì Mbírì táánò 'dè gítí ña ndâ 'duù go yo nò a yúcó, máa,

⁸ Mbírì máa,

«Ndâ 'duù tí nó kù ùlù ye ká ta nje ndú cuki, káa njembí ndú me 'dú 'do tí ye.

⁹ Gbí ndâ i mì ndú náa ndú kù bàkà jì ye nó wálá; ndâ có tí nó náa ndú kù nìbà nó 'dáá káa có mì ndâ 'duù.> »

Ndâ i mbe volo 'duù

¹⁰ Jézù gii tè'é tí ndâ 'duù me mbè. Bìndi yí gii 'dè có jì ndú, máa, «Yo sè tù yo, wàa yo 'ví 'di gbí có tí nó náa ye kù 'dè jì yo nò!

¹¹ À me i ñinó mbe ya gí gbí nje 'duù nó ká volo gbí yì lá. A ndâ i ñinó mbe co 'do gbí yì 'duù nó ká volo yí.»

¹² Ndâ mbe tala có mì Jézù gii ya gí mì wó bìndi bà 'dè có tí nò mì wó, bìndi ndú gii 'vee yí, máa, «Wò ñò ni gí máa, có tí nò náa wò 'dè nò zèè tí ndâ mbe kpolo tí tàkii mì ndâ Jùdéyà ngé, nò gí?»

¹³ Káa Jézù gii 'visì có jì ndú, máa, «Áá bà gii ndoo ndâ mù ñinó náa à me Bu ye ká ọ̀ò ndú lá nó ta tà teè ndú 'dáá gí.

¹⁴ Yo si káa ndú. Ndú a ndâ mbe sú ọ̀ò mbe kù ja ndâ 'bí ka ndú mbe sú ọ̀ò. Káa mbe sú ọ̀ò má ja 'bí ka wó mbe sú ọ̀ò, ndú só bà 'va tí ndú gbí gùù.»

15 Káa Piyétòrò gii 'dè có ji Jézù, máa, «'Dè gbí có tí nó náa wò 'dè gítí ndâ i ñìnó mbe ya gí gbí yì 'duù, ta i ñìnó mbe co 'do gbí yì 'duù nò ji ze.»

16 Káa Jézù gii 'visì có ji ndú, máa, «Muu yo di tí kpónó kpolo ká go muu sè ndâ 'bí 'duù delè.

17 Yo ñò ni lá máa, i ñìnó mbe co gbí nje 'duù ya gí gbí yì wó nó, kû ndii co gbí yì wó ya gí tà mbíì?

18 A ndâ i ñìnó mbe gí 'do gbí yì 'duù nó ká volo 'duù, tacó ndú gí 'do gbí njembí 'duù.

19 Tacó ndâ vo-vò kóró-koṛo có, go: bà koṛo có gítí bà zi 'duù, ta bà koṛo có gítí bà bàkà bangbaya, ta bà koṛo có gítí bà-nò-vò-ndô, ta bà koṛo có gítí bà ngbà i, ta bà koṛo 'vére gítí ndâ 'bí 'duù, ta bà koṛo vò có gítí ndâ 'bí 'duù,

20 ta bà 'dè có gítí ña ndâ i tí nó ká kû volo 'duù. Káa bà caka 'bì a kùṛo bà zò i lá volo 'duù lá.»

'Bí nù mbe tee njembí wó mítí Jézù

21 Jézù gii ñjè nò 'do Jènèsàrétì ya gí gbí 'bí to á dè ta ndâ gbata Tírò ta Sìdónì.

22 Mâ gii zeke'o, 'bí nù tí jú Kánànì ta 'bá mì ndú gbí to tí nó gii gí gí mí Jézù, bìndi yí gii 'deke tí wó ji yí ta bà wa gbí, máa, «Ákoo Buù, 'Vii mì Dàvídè, ñò yê ṛo ye. Nájú ye ta i-gbí-muu wó, káa i tí nó kû bàkà yí tí vò i.»

23 Káa Jézù gii 'visì có gí tàkò có mì nù tí nó lá. Bìndi ndâ mbe tala có mì Jézù gii 'dè có ji yí máa, «Si nù tí nó 'ví co ta ña wo mì wó nó 'do tàkò ndoo gí!»

24 Káa Jézù gii 'visì có ji ndú, máa, «À tuu ye ká tacó tí ndâ Ìzìriyèlì ñinó go ndâ rómbo mbe gĩri'o gĩ nô cuki.»

25 Káa niì tí nò gii zèè kò Jézù ta bà 'deke tí wó máa, «Konì ye, Buù!»

26 Jézù gii 'visì có ji yí, máa, «Bà te i-zó-zò mì ndâ 'vii ji ndâ bô me dú lá.»

27 Káa niì tí nò gii 'visì có ji Jézù, máa, «Có mì lo nò dú, Buù. Káa kpèti ká éno, ndâ bô ngbá kú zò ndâ njúnjú i-zó-zò ñinó mbe kú 'vaka tí to 'do mì ndâ mbe tí ndú nô.»

28 Bìndi Jézù gii 'visì có ji niì tí nò, máa, «Wò ùnje gítí ye ta njembí lo gbaànjé, naà! Má éno, áá bà je i mì lo ta gó tí lo nò ji wò gĩ.» À káa bà 'dè có tí nò mì Jézù, nájú niì tí nò ngé gii 'de 'vála gĩ.

Jézù 'vala ndâ 'duù me mbè

29 Jézù gii njè nó 'do tí to tí nò a seè ndâ gbata Tíro ta Sìdónì nò co yì kàpá Gàliléyà ya gí bà ki tí wó pí gú.

30 Bìndi ndâ 'duù me mbè gii kaa ndâ mbe nò'o, ta ndâ mbe ósú, ta ndâ 'duù ñinó ta ndâ i-gbí-muu ndú nó ya tí ji yí. Bìndi yí gii 'vala ndú gbaànjé-gbaànjé 'dáá gĩ.

31 Nje ndâ mbè 'duù tí nò gii 'dèè ta bà ñò ndâ 'duù ñinó ta mè ndú mbe eṛe tí gĩ nó kú 'dè có, ndâ 'duù ñinó tí ndâ mbe ósú nó gí tí ndâ cèe 'duù gĩ, ndâ 'duù ñinó ta kò ndú gbele've gĩ nó kú nò nó, ndâ mbe sú ɾo kú ñò i. Bìndi ndú gii ùlù Mbíri mì ndâ Ìzìriyèlì.

Jézù je i-zó-zò ji ndâ 'duù álifí nà'ò

³² Bìndi Jézù gii tè'é tí ndâ mbe tala có mì wó. Yí gii 'dè có ji ndú, máa, «Yê ɾo ndâ 'duù tí nó 'dáá gî tí ye ngé. Tacó ndú kpónó bàkà ta ye bà-i-nó a sili ta'ô, káa i-zó-zò tacó bà je ji ndú wálá. Káa go bà njè ndú gí 'bá mì ndú ta go tí ndú tí ye wálá, tacó ndú bà 'dèè ta go mí kpokèjì.»

³³ Káa ndâ mbe tala có mì Jézù gii 'visì có ji yí, máa, «À 'vì 'de i-zó-zò bà je ji ɲa mbè 'duù tí nó 'do ngòò gbí ɲa to tí nó ta ndâ 'duù tí wálá nó?»

³⁴ Káa Jézù gii 'vee ndú, máa, «Áá mì yo a ndâ kù kô ée?»

Bìndi ndú gii 'visì có ji yí, máa, «Áá mì ze a ndâ kù kô vô-nje só, ta ndâ 'bí vící sè.»

³⁵ Jézù bà-i-nò gii 'dè có ji ndâ mbè 'duù tí nó, máa, ndú ki tí ndú to.

³⁶ Bìndi yí gii kaa ndâ kù kô tí nó á vô-nje só, ta ndâ vící sè tí nó á mì ndâ mbe tala có mì wó nó, yí gii 'dè nìkì maa ji Mbírì, bìndi yí gii ki'viki gbí ndú, yí gii kaa ji ndâ mbe tala có mì wó, ndú gii njèè ji ndâ mbè 'duù tí nó.

³⁷ Ndâ mbè 'duù tí nó 'dáá gî gii zò i yè yì ndú go ɲinó náa à nìkì tí ndú. Bìndi à gii ɾuka sè i-zó-zò á bìndi ndú yeke ndâ kèè vô-nje só.

³⁸ Muu ndâ 'dakò mbe zò i ta o tí nó 'dáá gî álifi nà'ô. À 'deke ndâ niì ta ndâ 'viì lá.

³⁹ Jézù mâ gii je nó ji ndâ mbè ndâ 'duù tí nó á bìndi bà zò i mì ndú gî, yí gii di ngo ta gbâ 'do bà-i-nò gí gbí to Màgàdání.

16

Ndâ 'bí ɲa Jùdéyà gii 'vee Jézù máa yí bàkà serè ji ndâ yì

¹ Ta o tí nò, ndâ 'bí mbe nìbà có gítí tàkìì mì ndâ Jùdèyà gii tala Jézù, máa yí bàkà 'bí i tacó bà tubà máa yí 'de wotí bà bàkà ndâ seṛè tí nó náa yí kù bàkà nó 'do mì Mbírì jì ndâ yì.

² Káa Jézù gii 'visì có jì ndú, máa, «Tàrì má bí-bi si ɾi ta jée gî, yo ñò ní gî máa, mù taàbé bà dù wálá.

³ Káa tàrì má bi tà fírí dú'o, yo máa, mù wúnó kèjì. Yo ñò ña i tí nó kèjì gí bà bàkà tí nó ni 'do tí cè tí tàrì gî, káa ɾo yo yoo 'do tí bà ñò ndâ seṛè tí nó mbe kù bàkà tí mí kùro yo kpónó nó gî!

⁴ Ndâ 'duù tí nó mbe kù 'vala kpónó nó a ndâ vò 'duù tí ndâ mbe tee njembí ndú mítí Mbírì lá nó ká kù 'vee có seṛè! Káa àá bà tè ta ndú káa seṛè mì Jónà.» Tacó éno, Jézù gii njè nó bìndi bà 'dè có tí nò 'do tí ndú gî.

Rú'bù mì ndâ mbe kpolo tí tàkìì mì ndâ Jùdèyà ta ndâ Jùdèyà ñinó mbe ùnje gítí 'válá bìndi ku lá

⁵ Ndâ Jézù má gii di ngo gí tito gî, mbí ndâ mbe tala có mì wó bà gii 'va tí bà te i-zó-zò.

⁶ Bìndi Jézù gii 'dè có jì ndú, máa, «Yo kpolo tí yo 'do tí rú'bù mì ndâ Fàrìzèyò ta rú'bù mì ndâ Sàdùkáyò.»

⁷ Káa ndâ mbe tala có mì Jézù mâ gii 'di có tí nó náa yí 'dè nò, ndú gii 'bità bà 'dè ngùrù-ngùrù có gbí òkò tí ndú, máa, «Yí kù 'dè có tí nó tacó ndoo gì ta i-zó-zò lá.»

⁸ Jézù mâ gii 'di có tí nó náa ndâ mbe tala có mì wó kù fiini nò, yí gii 'vee ndú, máa, «Yo kù fiini có gbí òkò tí yo, máa, i-zó-zò wálá, tacó yè? Njembí yo gítí ye me dúú-dúú lá!

⁹ Muu yo kpolo éno tacó yè? Bà mbí yo ò tí ndâ kù kô tí nó táánò vô náa ye ki'viki gbí ndú ji ndâ 'dakò álifí vô nó gí? Yo ta o tí nó kili sè i-zó-zò bìndi ndú yeke a ndâ kèè ée?

¹⁰ Káa ndâ kù kô tí nó vô-nje só náa ye táánò ki'viki gbí ndú ji ndâ 'dakò álifí nà'ò nó? Yo ta o tí nó kili sè i-zó-zò bìndi ndú yeke a ndâ kèè ée?

¹¹ Káa bà gii 'di gbí éno máa, ye kù 'dè có me gítí kù kô lá nó gii kpò yo ta ña kpokèjì ngàyi? Ye 'dè ji yo máa, yo kpolo tí yo 'do tí rú'bù mì ndâ Fàrìzèyò ta rú'bù Sàdùkáyò.»

¹² Ndâ mbe tala có mì Jézù bà-i-nò gii 'di gbí máa, yí kù 'dè có ji ndâ yì me gítí rú'bù bà bàkà kù kô lá. Yí kù ci a ndâ yì, máa ndâ yì 'ví kpolo tí ndâ yì 'do tí ndâ i tí nó náa ndâ Fàrìzèyò ta ndâ Sàdùkáyò kù nìbà ndú ji ndâ 'duù nò.

Sìmonè Piyétòrò yù gbí Jézù máa yí a Bìndi-Mbírì gí sè

¹³ Ndâ Jézù mâ gii yee ta ndâ mbe tala có mì wó tí 'bí to á dè ta gbata Cèzàriyà mì Filípò gí, yí gii 'vee ndú, máa, «Ndâ 'duù kù 'dè có máa 'Viì-mì-'Dakò a 'di?»

¹⁴ Káa ndú gii 'visì có ji yí, máa, «Ndâ 'bí 'duù kù 'dè có máa yí a Jòvànì tí mbe caka tí ndâ 'duù. Ndâ 'bí 'duù máa yí a Èlìjà tí nó tí mbe 'dòkò có mì Mbírì nò. Ndâ 'bí 'duù máa yí a Jèrèmíyà tí nó tí mbe 'dòkò có mì Mbírì nò. Káa ndâ 'bí 'duù ñìndi ndú máa yí a 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndâ ká mbe 'dòkò có mì Mbírì.»

¹⁵ Káa Jézù gii 'vee ndú, máa, «Káa yo, yo ñìndi yo kù 'dè có máa ye a 'di?»

16 Bìndi Simónè giì 'vìsì có jì yí, máa, «Wò a Bìndi-Mbíri, tí 'Viì mì wu Mbíri.»

17 Jézù mà giì 'di có tí nò náa Simónè 'dè nò, yí giì 'vìsì có jì yí, máa, «Pá lo nìkì ngé, Simónè 'viì mì Jónà. Tacó à me 'bí 'duù ká 'dè gbí có tí nò náa wò 'dè nò jì wò lá. A Bu ye á gbíri ká 'dè jì wò.

18 Má ènò, ye kpónó kù 'dè có jì wò, máa, rẹ lo bà dù a <Piyétòrò>, (gbí máa <díí>). Ye bà bì ndâ 'duù mì ye á mbe kù kili ta rẹ ye nó á mí pí díí tí nò, náa à kpétí káa ku, yí bà je bà i tí ndú wálá.

19 Ye bà je i bà njaanga njekèjì bà ya gí gbí to mì Gba-gbíri á mí 'bì lo. I ñinó náa wò má ùnje gítí muu to tí nó gí, àá bà ùnje gítí gbíri gí. Káa wò má biya i muu to tí nó gí, à delè bà biya i tí nò gbíri gí.»

20 Bìndi Jézù giì 'dè có jì ndâ mbe tala có mì wó máa, ndú 'ví 'dè gí sè máa yì a Bìndi-Mbíri nò gbaànjé lá.

Kpédélé bà 'dè có mì Jézù gítí o bà kònò sé'i mì wó

21 'Do tí o tí nò, Jézù giì 'bità bà 'dè có jì ndâ mbe tala có mì wó ngbárángà'i éno máa, «À cu mí gbí mbelè ye gí, máa ndâ kpo-'duù-'bá, ta ndâ Kùro ndâ bu-Mbíri, ta ndâ mbe 'di gbí tàkìì mì ndâ Jùdéyà bà giì mèèkè'i tí ye. Ye bà giì kònò sé'i me gbolò. Káa kózò tí ye bà ya gí Jèrùzálémè. Ye ònò nì gí máa, ndú bà giì zì ye gí. Káa bìndi sili ta'ô, ye bà 'vala 'do gbí muu'dú ye gí.»

22 Piyétòrò mà giì 'di có tí nò, yí giì tè'é tí Jézù gí ndiì 'do gbí òkò tí sè ndâ 'bí mbe tala có mì

wó, bìndi yí gii 'dè kòlòwò gítí wó, máa, «Mbírì 'ví je ña i tí nò ji wò ngé gí lá, buu!»

²³ Káa Jézù gii 'visì có ji Piyétòrò, máa, «Ya 'do tí ye gí kàzò, ndí lo Gba-vò-i! Wó kù nè kpokèjì mì ye, tacó wò kù koṛo me ña bà koṛo có mì Mbírì lá. Wò kù koṛo a ña bà koṛo có mì ndâ 'duù muu to tí nò.»

²⁴ Káa Jézù gii 'visì tí wó gítí sè ndâ 'bí mbe tala có mì wó, bìndi yí gii 'dè có ji ndú, máa, «Go bà dù tí mbe tala có mì ye má tí 'duù, 'duù tí nò 'ví ò-bà-mbí miṛi wó gí. Yí 'ví gbí gbí njembí wó gítí bà kònò sé'i, wàa yí 'ví gí gí bà ṛu ndi ye.

²⁵ Tacó 'duù má bàkà tí wó tí mbe lè ngarànga mí tà ṛo wó ta kpéétí wó, yí a ku. Káa 'duù mbe giṛi miṛi wó muu ye ká bà 'de 'válá.

²⁶ Má ènò, 'duù bà 'de gbí ndâ i tí nó muu to tí nó a yè, náa yí kpétí má 'de ndú kpónó 'dáá gí, bìndi yí gii bè gbí cèè 'válá bìndi ku mì wó gí? 'Duù bà 'visì ndâ cèè 'válá bìndi ku mì wó ta ña yè á muu to tí nó?

²⁷ Tacó kùro o bà gí 'Viì-mì-'Dakò 'do gbíṛi ta ndâ basìli ta wotí 'do mì Bu wó dooko gí. Yí bà gí gí bà ko mboo ndâ ña ndâ i mì ndâ 'duù náa ndú bàkà muu to tí nó nó gbaànjé-gbaànjé ji ndú.

²⁸ Ye kù 'dè có ji yo ta yúcó máa, ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí yo kpónó mbe kù ṛò tíyò nò bà ṛò o bà gí 'Viì-mì-'Dakò tí gbolò gba gí.»

17

Bà 'visì cè tí Jézù

¹ Ta sili vô-nje gbaànjé bìndi o tí nò, Jézù gii kaa ndâ Piyétòrò, ta ndâ Jákòmò ta ná'vindí wó

Jòvànì, bìndi ndú gii ya ta ndú gí pí 'bí njà gú ta kpéetí ndú jee sè ndâ 'bí mbe tala có mì wó mí tàgbà gú.

² Káa si ndú pí gú, Jézù gii 'vìsì cè kózò tí wó mí kùro ndâ mbe tala có mì wó ta'ô náa yí kaa ndú ta yí nó gî. Gbíro wó gii dù kù tòngbaà go ri, ndâ bòngò tí wó gii ce go 'vì 'bì.

³ Ndâ Piyétòrò ta ndâ Jákòmò ta ná'vindí wó Jòvànì mà gii zeke'o, ndú gii ò ndâ Mòze ta Èlìjà kù 'dè nje mì ndú ta ndâ Jézù.

⁴ Bìndi Piyétòrò gii 'dè có ji Jézù, máa, «Bà dù ndoo bà-i-nó nìkì ma, buù! Ye bà tò ndâ ndùúrù ta'ô mí bà-i-nò, gbaànjé ji wò, gbaànjé ji Mòze, bìndi gbaànjé ji Èlìjà, náa à má nìkì tí lo gî nò.»

⁵ Káa si Piyétòrò kù 'dè có tí nò ndú mà gii zeke'o gí yaà, ndú gii ò kùlù mù mbe kù tòngbaà yiiga muu ndú gî. Bìndi ndú gii 'di kòcò 'duù kù 'dè có gbí kùlù mù tí nò, máa, «Ìjínó a 'Vii mì ye, tí wú-gbì-ré ye, náa tàkòcò ye peteke gítí wó á ngé ma.»

⁶ Ndú mà gii 'di có tí nò, ndú gii 'buku gbíro ndú mí to ta gúku.

⁷ Káa Jézù gii tee 'bì wó ta ndi tí ndú, bìndi yí gii 'dè có ji ndú, máa, «Yo a gí yaà. Yo cì gúku lá.»

⁸ Ndú mà gii te muu ndú gí yaà go có mì Jézù nò, ndú gii ò Jézù ta kpéetí wó.

Có gítí Èlìjà

⁹ Káa si ndú kù gii dele ndi ndú gí tàgbà gú, Jézù gii 'dè có ji ndâ mbe tala có mì wó ta'ô nò, máa, «Yo 'ví 'dè có i tí nó náa yo ò si ndoo pí

gú nó jì 'bí 'duù gbaànjé lá, yee tí o bà 'vala ndi 'Viì-mì-'Dakò 'do gbí ku.»

10 Káa ndú gii 'vee yí, máa, «Káa ndâ mbe 'di gbí-o mì ndâ Jùdèyà kù 'dè có máa, Èlìjà ká bà gí gí kùṛo kózò gî, tacó yè?»

11 Káa Jézù gii 'visì có jì ndú, máa, «A Èlìjà ta yúcó ká bà gí gí kùṛo tacó bà 'viindi ndâ i 'dáá gî.

12 Káa Èlìjà táánò dú gii gí á go có mì ndú nò gî, káa ndú tí ndâ mbe 'di gbí-o mì ndâ Jùdèyà ta o tí nò gii ṛò yí ni lá; bìndi ndú gii mèèkè'i tí wó go ṛinó a nìkì tí ndú gî. Má éno, ndú delè kèjì gí bà mèèkè'i tí 'Viì-mì-'Dakò ká go ṛa ṛinó náa ndú táánò bàkà mítí Èlìjà nò.»

13 Ndâ mbe tala có mì Jézù mâ gii 'di có tí nò náa yí 'dè jì ndú nò, ndú gii ṛò ni gí máa, yí kù 'dè có a i gítí Jòvànì tí mbe caka tí ndâ 'duù.

Jézù 'vala 'bí 'viì-'dakò ta i-gbí-muu wó

14 Ndâ Jézù mâ gii dele ndi ndú 'do pí gú, ndú gii 'de ndâ 'duù me mbè kù ùndi ndú mí mì sè ndâ mbe tala có mì wó tí nó náa yí si ndú mí tàgbà gù nô. Bìndi 'bí 'dakò 'do gbí òkò tí ndâ 'duù tí nò mbe tì nò gii ṛjè nó ya gí bà zèè kò Jézù,

15 ta bà 'deke tí wó jì yí, máa, «Ṛò yè ṛo 'viì mì ye, buu! À tí wó a vò ṛa nò'o dó pí. À má tanga ta ndâ 'bí o, à kù 'va yí mí tà wu, à delè kù 'va yí ta ndâ 'bí o mí tà ngo.

16 Ye gí ta yí jì ndâ mbe tala có mì lo, máa ndâ-'bì-lá, ndú bà 'vala yì, káa à gii kpò ndú gî.»

17 Káa Jézù gii 'visì có jì 'dakò tí nò, máa, «Yo ndâ 'duù tí nò gbí o tí nó nó káa cèè ndâ voló-volo 'duù mbe ùnje gítí Mbírì lá. Yo bà lè mí tà ọọ ye a ngarànga? Ye bà kònò yo éno yee tí ọọ o ngàyi?» Bìndi yí gii 'dè có jì 'dakò tí nò máa, «Te 'viì tí nò gí tí gí bà-i-nô.»

18 'Dakò tí nò mà gii te 'viì tí nò ya tí jì Jézù gí, Jézù gii do mítí i tí nò gbí muu 'viì tí nò, máa yí co 'do gbí muu wó gí. Mà gii zeke'o, gbí dii 'viì tí nò gii da mbó'vóó ká mí to nò gí.

19 Bìndi ndâ mbe tala có mì Jézù náa bà 'vala 'viì tí nò kpò ndú gí nó gii 'vee yí si ndú ta kpéetí ndú, máa, «Bà mòkò i tí nò 'do gbí muu 'viì tí nò kpò ze gí tacó yè?»

20 Káa Jézù gii 'visì có jì ndú, máa, «À kpò yo tacó yo tee njembí yo mítí Mbírì dúú-dúú lá. Ye kú 'dè có jì yo ta yúco, máa, yo má tee njembí yo mítí Mbírì gí, kpétí ká nǝ'díí éno, yo má 'dè có jì gbolò gú tí nò, máa, «Yèè ndi lo 'do bà-i-nò gí,» gú tí nò bà yèè ndi wó go có mì yo nò gí. 'Bí i mbe kpò yo delè bà dù wálá.

21 À kú mòkò i go ọọ i tí nò 'do gbí muu 'duù ká ta bà 'deke tí jì Mbírì, delè ta bà kònò go cuki.»

Bà só bà 'dè có mì Jézù gítí bà kònò sé'i mì wó

22 Ta 'bí o gbaanjé, ndâ Jézù ta ndâ mbe tala có mì wó 'daá gí mà gii kili mítí 'bí bàndò gbí to Gàliléyà gí, Jézù gii 'dè có jì ndú máa, «Ndâ 'duù kèjì gí bà kpì ngbàngà tí 'Viì-mì-'Dakò jì ndâ 'dakò.

23 Ndú bà gii zi yí gí. Káa bìndi sili ta'ô, yí bà gii 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó gí.» Ndâ mbe

tala có mì Jézù mà gii 'di có tí nò, ndú gii dù zuku-zùkùù ta sé có tí nò.

Ndâ Jézù ta Piyétòrò gò i gítí 'bá-Mbíri

²⁴ Ndâ Jézù mà gii yee ta ndâ mbe tala có mì wó gbí gbata Kàpàránáwùmù, ndâ 'bí mbe kú kili i 'do mì ndâ 'duù gítí 'bá-Mbíri gii gí mí Piyétòrò, bìndi ndú gii 'vee yí, máa, «Mbe nìbà i jì yo kú gò i gítí 'bá-Mbíri?»

²⁵ Káa Piyétòrò gii 'visì có jì ndú, máa, «Yí kú gò i.»

Bìndi Piyétòrò mà gii rì gí tà'i tàkò Jézù, Jézù gii co gálà gí bà 'vee yí á kùro bà 'dè có mì wó máa, «Simónè, wò koṛo có máa ndâ kpo-kpò gba muu to tí nó kú gò i 'do mì ndâ 'di? Á 'do mì ndâ 'viì mì ndú, wèè, á 'do mì ndâ mbe 'dó-'do?»

²⁶ Káa Piyétòrò gii 'visì có jì yí, máa, «À 'do mì ndâ mbe 'dó-'do.»

Bìndi Jézù gii 'dè có jì Piyétòrò, máa, «Má éno, à mò ndâ 'viì-'bá 'do gbí bà gò i jì gba gí.

²⁷ Káa kpêti ká éno, a me vò i lá. Ya gí bà gò liì tàbè'dè kàpá. Wò má ja kpédélé sè, wò 'ví njaa gbí nje wó, bìndi wò bà 'de nji gùrúsù 'do tí ngbàrà, wò 'ví je ya gí bà gò gítí 'bá-Mbíri á muu ndà, tacó wàa tàkòcò ndâ 'duù tí nò 'ví kpolo lá.»

18

A 'di ká me gbolò ndii ndâ 'bí ka wó 'dáá gí

¹ Ta o tí nò, ndâ mbe tala có mì Jézù gii 'vee yí, máa, «Gbolò 'duù mbe ndii ndâ 'bí ka wó 'dáá gí gbí òkò tí ze gbí ngbàngà mì Mbíri wúnò bà dù a 'di»

² Káa Jézù giì 'visì có gí tàkò 'vé mì ndú nò ta bà tè'é tí 'bí làmbu 'viì, bìndi yí giì rò yí mí kùro ndú.

³ Bìndi yí giì 'dè có ji ndú, máa, «Ye kù 'dè có ji yo ta yúcó, máa, yo má 'visì tí yo tí ndâ víí 'viì go làmbu 'viì tí nó lá, yo jé gí bà dù tí ndâ ña 'duù tí nó náa Mbíri kù zogo ndú nó wálá.

⁴ Má éno, 'duù ñinó mbe bàkà tí wó tí làmbu 'viì go làmbu 'viì tí nó nó a gbolò 'duù gbí òkò tí ndâ 'duù tí nó náa Mbíri kù zogo ndú nó 'dáá gí.

⁵ 'Bí 'duù má te wiři mítí 'bí làmbu 'viì go ñinó ta rè ye, gbí éno máa, 'duù tí nò te wiři a i mítí ye.

⁶ Káa à 'vii ta 'duù mbe eendi 'bí làmbu 'viì go ñinó mbe kù tee njembí mítí ye káa bà eře gbolò du i mítí miři wó, wàa à 'ví 'va ta yí gí tà wúlú ngo.

⁷ «Vò pá tí ndâ 'duù muu to tí nó ngé, tacó ndâ vò i mbe kù volo muu ndú 'do tí bà tee njembí ndú mítí Mbíri ùgbù á muu to tí nó ngé ndii gí. Ndâ vò i tí nò delè jé gí bà cee wálá. Káa à volo a i ji ndâ mbe kù kili wu á gí tà ndâ vò i tí nò!

⁸ «À má a 'bí 'bì lo gbaànjé ká kù ñonòkò gbí òkò tí yo ta Mbíri, da 'bì lo tí nò 'va gí 'dè. À nìkì a bà ya ta gbèe 'bì lo gí gbí dà á bìndi ku mì lo á co tí bà kpolo tí ndâ 'bì lo só kpónó, bìndi wò giì 'de vò bàndò bìndi ku mì lo.

⁹ Káa à má a 'bí ro lo gbaànjé má ká kù si wò kù bèè ro Mbíri, aa ro lo tí nò 'do gbí kélé gí 'dè. À nìkì a bà 'de 'válá ñinó mbe cee lá nó ta gbèe ro lo á co tí bà 'va wò mì Mbíri mí gbí vò bàndò ta wu tí bìndi ku mì lo ta ndâ ro lo sósò'ò.

10 «Yo kpolo tí yo 'do tí bà 'dè có ònókó gítí ndâ víi 'viì go ndâ ña ñinô, tacó ndâ basìlì mì ndú nanaka ká kácá mí kùro Bu ye gbíri.

11 (Tacó 'Viì-mì-'Dakò gí gí muu to tí nó a i tacó bà 'vala ndâ 'duù ñinó mbe gíri'o gí nô.)»

Jézù lòkò'bò có gítí i-kó-ko mbe gíri gí

12 Jézù gíi lòkò'bò có jì ndâ mbe tala có mì wó máa, «Yo koṛo có máa, muu ndâ i-kó-ko mì 'duù má 100, bìndi 'bí gbaànjé gíi gíri gí, yí bà si sè ndâ i-kó-ko ñinó 99 nó mí bàndò, bìndi yí 'ví ya gí bà pà bà tí gbèe ñinó mbe gíri nó wálá?

13 Ye kù 'dè có jì yo ta yúco máa, yí má 'de ñinó mbe gíri nò gí, líkí'o bà bàkà yí á co tí líkí'o ndâ ñinó 99 mbe gíri'o lá nó gí. Tacó go tí wó éno máa, 'bí i-kó-ko mì yí gbaànjé 'ví gíri nò wálá.

14 Có mì Bu yo gbíri delè ká go éno, máa muu 'bí làmbu 'viì gbaànjé go ñinó kuu nó nó 'ví ba lá.

Pà làyì gítí ndâ vò i gbí òkò tí yo ta ná'vindí lo

15 «Ná'vindí lo má bàkà 'bí ña i mbe lè gí gítí lo, ya gí mì wó, wàa yo 'ví 'viiki gbí có tí nò gbí òkò tí yo ta yí sósò'ô. Yí má 'di có mì lo nò gí, gbí éno máa wò gí ta ná'vindí lo dè gítí lo gí.

16 Káa yí má biya bà 'di có mì lo gí, tè'é tí ndâ 'bí 'duù go só, go ta'ô, wàa wò 'ví 'dè có ta yí mí kùro ndú gítí có mì kponje taàbé, go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri nô.

17 Yí má biya bà 'di có mì ndâ 'duù tí nò delè gí, wò 'ví ya ta yí gí kùro ndâ 'bí ná'vindí yo tí ndâ mbe kù kili ta rẹ ye tí Jézù. Yí má kpo muu yo delè gí, yo 'ví bàkà ta yí go bà bàkà i gítí vò 'duù ta nèté mì yo ta yí wálá.

18 Ye kù 'dè có ji yo ta yúcó máa, yo má ùnje gítí 'bí ña i muu to tí nó gî, à delè bà ùnje gítí bà bàkà i tí nó á gbírì gî. Káa 'bí i ñinó náa yo mà biya gî máa à 'ví bàkà muu to tí nó lá, à delè bà biya gî, máa à 'ví bàkà i tí nó á gbírì lá.

19 'Bí có náa ye bá 'dè ji yo káká'i a ñinó máa, ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí yo, kpêtí ká go ndâ 'duù sósò'ò cuki, má toko muu ndú, bìndi ndú gii 'deke tí ndú ta njembí gbaànjé tacó 'bí ña i 'do mì Bu ye gbírì, ta ẹ̀ ye, Bu ye bà je i tí nó náa ndú yù nó ji ndú gî.

20 Tacó ndâ 'duù kpêtí go sósò'ò, go ta'ò, má kili mítí 'bí bàndò ta ẹ̀ ye, ye bà dù kuu toko ta ndú á kà.»

Bà si có gítí ndâ vò i mì ndâ 'bí ka ndoo mí to

21 Bìndi Piyétòrò gii 'vee Jézù, máa, «Ye 'ví si có gítí ndâ vò i mì ná'vindí ye náa yí bàkà mítí ye mí to yee gbí ée, Buù? Yee gbí vò-nje só?»

22 Káa Jézù gii 'visì có ji yí, máa, «Me ká ta bà vò-nje só cuki lá. Ye ñi ji yo a vò-nje só ta bà vò-nje só ta bà muu'bì.»

23 Jézù gii lòkò'bò 'bí có ji ndâ mbe tala có mì wó, máa, «Bà dù Gba-gbírì tí gbolò gba mì ndâ 'duù muu to tí nó 'vii ká 'vii ta 'bí gbolò gba gbaànjé mbe ẹ̀re muu wó gítí có ba kili ndâ i mì wó 'do mì ndâ kpo-kpò 'duù mì wó gî.

24 Yí mâ gii 'bità bà tè'é tí ndú gbaànjé-gbaànjé, à gii gî ji yí kpédélé'i kùro a i ta 'duù ñinó náa i mì wó muu wó me gbolò ngé ndii gî nò.

25 Káa kpokèjì bà dele ta ndâ i tí nó ji gba mâ gii kpò 'dakò tí nó gî, gba gii 'dè có máa, à ya gí

bà mà ndâ 'dakò tí nò, ta niì mì wó, ta ndâ 'viì mì ndú, ta ndâ i-'bá mì ndú 'dáá gî. À má sì ndú gî, à 'ví kaa i gbí ndú gítí á jì yì gí bìndi ndâ i mì yí.

²⁶ Káa 'dakò tí nò mà gii 'di có tí nò, yí gii zèè kò gba ta bà 'deke tí wó, jì yí máa, <Je o jì ye, buù, wàa ye 'ví pà kpokèjì bà sì có ndâ i mì lo 'do muu ye 'dáá gî.>

²⁷ Gba mà gii zeke 'dakò tí nò, yê ɾo wó gii bàkà yí ngé ndii gî. Bìndi yí gii sì có gítí ndâ i mì wó á muu wó nó 'dáá gî mí to. Bìndi yí gii 'dè có jì yí máa, yí ya gí 'bá mì wó.

²⁸ «'Dakò tí nò mà gii co gí sè 'do gbí ngbàngà mì gba, yí gii 'de 'bí ka wó náa ndú kù bàkà nèté ta ndú 'bá mì gba, ta làmbu i mì wó á muu wó, bìndi yí gii nanaka mítí ka wó nò go cá tí ngbù títí, máa, <I mì ye kuu muu lo. Je i mì ye jì ye! Je i mì ye jì ye!>

²⁹ «Ka wó mbe nèté nò gii 'va tí wó kùro wó, ta bà 'deke tí wó jì yí, máa, <Je o jì ye, wàa ye 'ví ì ngèlè gítí .>

³⁰ Káa yí gii biya bà 'di có mì ka wó nò gî. Bìndi yí gii te yí mí gbí zàà, máa yí dù á kà di tí o tí nó náa yí má sì có ndâ i mì yì cee 'do muu wó gî, à 'ví gii dò 'bì á 'do tí wó.

³¹ Ndâ 'bí ka ndú náa ndú kù bàkà nèté 'bá mì gba ta ndú nó mà gii nò ña i tí nò, tàkòcò ndú gii kpolo ngé ndii gî. Bìndi ndú gii ya gí bà 'vanda ndi ña i tí nò náa ka ndú bàkà nò 'dáá gî jì gba.

³² «Gba bà-i-nò gii tuu 'duè gí tàkò 'dakò tí nò. À mà gii gí ta yí gí kùro wó gî, yí gii do mítí wó, máa, <Ndí lo vò 'duè! Wò kùtàá 'deke tí lo á jì

ye, bìndi ye gii si có gítí ndâ kpo-kpò i mì ye náa àà muu lo nó mí to gí.

³³ Káa wò kpónó ò yê ọ ka lo náa yo kú bàkà nètè ta yí bà gbèe to nó lá, tacó yè?»

³⁴ Tacó éno, gba gii te vò 'duù tí nò mí gbí zàà ta kpo tàkòcò. Máa, yí dù gbí zàà yee tí o tí nó náa yí má sì có ndâ i mì yí 'dáá gí delè.»

³⁵ Jézù gii yee nje có mì wó, máa, «Bu ye á gbíri delè bà bàkà ta yo 'dáá gí ká éno, náa yo má je à-cee-gí ji ndâ ná'vindí yo ta njembí yo gbaànjé lá nò.»

19

Có gítí bà njè nù

¹ Jézù mà gii cee ta bà 'dè có tí nò ji ndâ mbe tala có mì wó gí, ndú gii di ngo 'do Gàliléyà gítí 'bí to á tito Jòròdáníyà á Jùdéyà.

² Ndâ 'duù me mbè gii ọ ndi wó gítí to tí nò. Bìndi yí gii 'vala ndâ mbe nò'o gbí òkò tí ndú.

³ Mâ gii zeke'o, ndâ 'bí mbe kú kpolo tí tàkì mì ndâ Jùdéyà gii gí mì Jézù, bìndi ndú gii 'vee yí ta tírì tacó bà ò muu wó, máa, «'Duù má njè nù mì wó ta nderè náa à ká gbí muu wó, a vò i gbí tàkì mì ndoo tí ndâ Jùdéyà?»

⁴ Káa Jézù gii 'visì có ji ndú, máa, «Yo 'deke có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri, máa, do tí bà 'bità bà suu to tí nó, 'Duù tí nó mbe suu ndú nó, <suu ndú tí ndâ dì ta na > nó lá?

⁵ Njìnò a gbí nderè có tí nó náa yí tí Mbíri gii 'dè ta có, máa, 'dakò 'ví si ndâ nawu wó, ta bu wó mí to, wàa yí 'ví nanaka mítí nawù wó, wàa ndú 'ví dù tí gbèe dìi nó ká nò.

⁶ Má éno, ndú káká'i me ndâ 'duù sósò'ô lá. Ndú a gbèè diì. Má éno, 'bí 'duù muu to tí nó 'ví njèè gbí òkò tí ndâ i ñìnó náa Mbírì ká toko ndú nó lá.»

⁷ Káa ndâ mbe kù kpolo tí tàkù mìn ndâ Jùdéyà nò giì 'vee Jézù káká'i máa, «Káa Mòze táánò 'dè có éno máa, 'duù 'ví cu wáràgà ta nderè bà njè tí ji nawù wó, wàa yí 'ví njè yí, tacó yè?»

⁸ Jézù bà-i-nò giì 'visì có ji ndú, máa, «Mòze táánò 'dè ji yo éno tacó tù yo tí ndâ Jùdéyà 'di có lá. Káa áá táánò me go éno ta o bà 'bità bà suu ndâ 'dakò ta niì mìn Mbírì lá.

⁹ Ye kù 'dè có ji yo ta yúco, máa, 'bí 'duù má njè nawù wó á muu 'bí tende vò i á bìndi có ngbà-'dakò, bìndi yí giì kò 'bí ngú niì, yí kù zi a ngbà ta ngú niì tí nó.»

¹⁰ Bìndi ndâ mbe tala có mìn Jézù giì 'dè có ji yí, máa, «Cè có gítí ndâ niì ta ndâ kù ndú má éno, à nìkì káa bà dù 'duù tí dì banga.»

¹¹ Káa Jézù giì 'visì có ji ndú máa, «À káa ndâ 'duù ñìnó náa Mbírì wu ji ndú máa ndú dù tí ndâ dì banga nó ká bà dù éno. À me káa ndâ 'duù sàkàmàà lá.

¹² Tacó ndâ ña ndâ i mbe kù tii ndâ 'duù 'do tí bà kò niì me a mbè: à volo ndâ 'bí 'duù 'do ká gbí yí ndâ nawu ndú; à bàkà ndâ 'bí 'duù gítí bà dù éno ta wotí; ndâ 'bí 'duù biya bà kò niì tacó bà dù tí ndâ mbe bàkà nèté mìn Mbírì. Wotí bà 'di có tí nó má kuu tí 'duù, yí 'ví 'di .»

Ndâ Jézù ta ndâ víi 'vii

¹³ Ndâ 'bí 'duù giì gí ta ndâ víi 'vii mìn ndú ji Jézù, máa yí cù 'dè ngo cù wó mítí ndú, wàa yí

'ví 'deke tí wó jì Mbírì tacó tí ndú. Káa ndâ mbe tala có mì Jézù gii do ta ndâ 'duù tí nò.

14 Káa Jézù gii 'dè có jì ndâ mbe tala có mì wó, máa, «Yo si ndâ 'vii tí nò 'ví gii jí mì ye. Yo tii kpokèjì 'do tí ndú lá, tacó ndâ mbe kù dù tí ndâ bòò-gba mì Gba-gbírì a ña ndâ 'duù ñinó go ndâ 'vii tí nò, nô.»

15 À má gii yee ta ndâ 'vii tí nò tí Jézù gí, yí gii cù 'dê ngo cù wó mítí ndú, bìndi yí gii ñè nó 'do bàndò tí nò gí.

'Bí 'vii-'dakò ta ndâ i mì wó me gbolò

16 Mâ gii zeke'o, 'bí 'vii-'dakò ta ndâ i mì wó me gbolò gii jí mì Jézù, bìndi yí gii 'vee yí, máa, «'Duù 'ví bàkà a ña tó i yè, tacó wàa yí 'ví 'de ta 'válá ñinó mbe cee lá nó?»

17 Káa Jézù gii 'visì có jì yí, máa, «Wò 'vee ye á gítí tó i tacó yè? Tó 'duù ká gbaànjé cuki. Go bà 'de 'válá ñinó mbe cee lá nó má kuu tí lo, kpolo tí ndâ có tí nò.»

18 Káa 'vii-'dakò tí nò gii 'vee Jézù káká'i, máa, «Ndâ có ñàyi?»

Káa Jézù bà-i-nò gii 'visì có jì yí, máa, «Ndâ có tí nó máa,

Wò 'ví zì 'duù lá.

Wò 'ví bàkà bangbaya lá.

Wò 'ví zingbà i lá.

Wò 'ví 'dè 'vèrè gítí 'duù lá.

19 Wò 'ví tègàrà ndâ bu lo ta nawu lo.

Wò 'ví zè ndâ 'bí ka lo ñikì go bà zè 'dóó tí lo ñikì mì lo,» nô.»

20 Káa 'vii-'dakò tí nò gii 'vee Jézù máa, «Ye kpolo tí ndâ có tí nò náa wò kpónó 'deke mí to

nò 'dáá gî; 'bí i ñìnó kpòò mbe gboo 'do mì ye gî nó a yè?»

21 Káa Jézù gî 'vìsì có ji yí, máa, «Go bà dù tí cèè 'duù ta bà lê tí wó wálá má kuu tí lo, ya gí 'bá wàa wò 'ví sì ndâ i mì lo 'dáá gî gí 'dè, wò 'ví ñjèè ndâ i tí nó náa wò 'de gbí ndú nó ji ndâ mbe yê, bìndi wò 'ví gî gí bà ɾu ndi ye. Cì gúku lá, tacó wò bà 'de ndâ i me gbolò gí bìndi ndâ i mì lo nò 'do gbíɾi gî.»

22 'Vii-'dakò tí nò mâ gî 'di có tí nò náa Jézù 'dè ji yí nò, yí gî ñjè nó 'do bà-i-nò ta máákà gbí òò wó, tacó ndâ i mì wó me gbolò ngé ndii gî.

23 'Vii-'dakò tí nò mâ gî ya gî. Jézù gî 'dè có ji ndâ mbe tala có mì wó, máa, «Ye kù 'dè có ji yo ta yúcó, máa, bà dù tí bòò-gba mì Mbíɾi mì ndâ mbe kpo-kpò i muu to tí nó kpolo ngé ndii gî.

24 Ye bà 'dè gbí ndi có tí nò ji yo káká'i, máa, à peteke a bà ndii 'bí ña gbolò nò go ya co gbí gùù ngbàndú á co tí bà dù 'duù ñìnó ta ndâ kpo-kpò i ká mì wó nó tí bòò-gba mì Mbíɾi.»

25 Nje ndâ mbe tala có mì Jézù gî 'dèè ta bà 'di có tí nò gî. Bìndi ndú gî 'vee yí, máa, «À má éno, a 'di ká bà 'de 'válá?»

26 Káa Jézù gî 'vìsì có ji ndú ta bà zeke'o tí ndú, máa, «Wotí mì ndâ 'duù gítí wálá, káa 'bí i mbe kpò Mbíɾi wálá.»

27 Bìndi Piyétòrò gî 'vee Jézù, máa, «Káa ze, ñò káa ze jee ndâ i muu to tí nó 'dáá gî mí to kù ɾu ndi lo. Ze bà 'de bìndi ndâ i mì ze náa ze jee ndú mí to nò a yè?»

28 Káa Jézù gî 'vìsì có ji Piyétòrò máa, «Ye kù 'dè có ji wò ta yúcó máa, ta o tí nó náa ndâ i má

giì gi 'dáá tí ndâ ngú i gî, 'Vii-mi-'Dakò bà giì ki tí wó dèngècè pí jàlàmbà mì wó, bìndi yo tí ndâ 'duù tí nò muu'bi-nje só mbe kù ru ndi ye nó bà giì ki tí yo dengece-dèngècè to kù zogo ndâ ña ndâ Ìzìrìyèlì muu'bi-nje só nò.

²⁹ Bìndi ndâ 'duù ñinó 'dáá mbe jee ndâ 'bá mì ndú, ta ndâ ná'vindí ndú, ta ndâ námì ndú, ta ndâ bu ndú, ta ndâ nawu ndú, ta ndâ 'vii mì ndú mí to ta rẹ ye nó, bà 'de ndâ i me gbolò á gí bìndi ndâ i mì ndú ta ndâ 'duù mì ndú nò. Mbíri delè bà je 'vála ñinó mbe cee lá nó ji ndú á bìndi ku mì ndú.

³⁰ «Káa yo 'ví koṛo muu yo máa, ndâ 'duù ñinó kpónó tí ndâ kpo-kpò 'duù kùro ndâ 'bí ka ndú nó bà giì dù tí ndâ ndòngbú 'duù, bìndi ndâ 'duù ñinó kpónó tí ndâ sílì ndâ ka ndú nó bà giì dù tí ndâ kùro ndâ 'duù.»

20

Jézù lòkò'bò có gítí ndâ mbe bàkà nèté gbí nji

¹ Jézù giì lòkò'bò có ji ndâ mbe tala có mì wó, máa, «Ŋa kpokèjì bà zogo to tí nó mì Gba-gbírì go i mì 'bí gbolò 'duù mbe gbo'o ya gí bà pà ndâ 'duù tacó bà bàkà nèté gbí nji mì wó.

² Yí mâ giì 'de ndâ kpédélé 'duù gî, ndú giì 'vii có ta ndú gítí bà ko mboo nèté mì ndú, bìndi yí giì tuu ndú gí gbí nji ta fírí dú'o.

³ Yí mâ giì ya gí bàndò 'vèlè si ɾi yèè gàà gí yaà gî, yí giì 'de ndâ 'bí 'duù ta nèté mì ndú wálá.

⁴ Bìndi yí giì kaa ndú ya tí gí gbí nji mì wó, máa, ndú bàkà nèté, wàa yì bà je i ñinó mbe 'vii ta po nèté mì ndú ji ndú.

⁵ Yí mâ giì dele ndi wó ya gí bàndò 'vélè ta ɾi dê gítí gbúrú, yí giì 'de ndâ 'bí 'duù, bìndi yí giì kaa ndú ya tí gí gbí nǝí, máa, ndú bàkà nèté, wàa yí 'ví je bà 'bì ndú jì ndú. Yí mâ giì ya ndi wó gí bàndò 'vélè si ɾi mò tí gî, yí giì 'de ndâ 'bí 'duù kû dù sínò, bìndi yí giì kaa ndú ya tí gí gbí nǝí, máa, <Yo bàkà nèté! Yo bà 'de káa bà 'bì yo.>

⁶ Yí mâ dele ndi wó gí bàndò 'vélè si o 'dèè gî, yí giì 'de ndâ 'bí 'duù ta nèté mì ndú wálá. Bìndi yí giì 'vee ndú, máa, <Yo kû dù sínò bà-i-nó 'do tí dú'o yee tí kpónó tacó yè?>

⁷ «Káa ndâ 'duù tí nò giì 'vìsì có jì yí, máa, <Tacó mbe je nèté jì ze wálá.> Bìndi yí giì 'vìsì có jì ndú, máa, <À má éno, yo ya gí gbí nǝí mì ye.>

⁸ «O bà nǝè nèté mâ giì me tí gî, yí giì tuu mbe kû kpòlo tí ndâ i gbí gálá mì wó, máa yí ya gí bà nǝè ndâ 'duù 'do gbí nèté gî. Ndâ 'duù mâ giì gí 'do gbí nǝí gí 'bá gî, yí giì 'dè có jì mbe kpòlo tí ndâ i gbí gálá mì wó, máa, yí ko mboo nèté mì ndú jì ndú. Máa, yí 'bità bà je i kpédélé'i a i jì ndâ ndòngbú 'duù tí nó mbe gí gí gbí nèté ta 'dè'o nô, bìndi ndâ mbe gí si ɾi mò tí gî, bìndi ndâ mbe gí ta ɾi gbúrú, bìndi ndâ mbe gí ta ɾi dú'o, bìndi ndâ mbe gí ta fírí dú'o, wàa yí 'ví je i jì ndú 'dáá gí 'vii ká 'vii. 'Bí có máa, 'duù nìnó gí gí gbí nèté ta fírí dú'o, káa nǝzó gí si nèté kû nǝè-nǝè nò, 'ví dù lá.

⁹ Mbe kpòlo tí ndâ i gbí gálá bà-i-nò giì 'bità bà ko mboo nèté mì ndâ 'duù jì ndú go có tí nó náa mbe nǝí 'dè jì yí nò.

¹⁰ Ndâ kpédélé 'duù tí nó náa mbe nǝí kaa ndú gí gbí nèté ta fírí dú'o nó giì gí nìndi ndú ta bà

koṛo có éno máa, a ndâ yì ká bà 'de i me gbolò, káa ndú gii 'de káa gbèe ṛa i tí nó náa ndâ 'bí ka ndú 'de nô.

¹¹ «Ndú bà-i-nò gii lì káa 'bì ndú gí ta i tí nó náa à je ji ndú nó gî, bìndi ndú gii ya gí bà 'dè kòlòwò ji mbe njí, máa,

¹² <Ndâ ndòngbú 'duù tí nó náa wò kaa ndú gí tí kpónó-kpónó ta 'dê'o nó bàkà nèté ká ta làmbu o, káa wò gii 'vii ndú ta ze tí ndâ mbe 'bità bà ka wu'o si ṛi có lá yee tí 'dê'o ta ṛa kpokèjì ngàyi!>

¹³ «Káa mbe njí gii 'visì có ji 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndâ 'duù tí nó mbe kù 'dè kòlòwò nó, máa, <Ye ṛonoko wò gbaànjé lá, kómbe ye. À kpónó 'bí lo nó me i tí nó kùtáá náa ndâ 'vii có gítí ta dú'o nó lá?

¹⁴ Má éno, je i mì lo, wàa wò 'ví ya . Ye je i ji ndâ ndòngbú 'duù tí nó mbe gí gí gbí nèté kpónó-kpónó si o bèè 'dáá gî nó 'vii ta yo 'do ká gbí 'dóó có mì ye gbí muu ye.

¹⁵ Rè i ñìnó mbe tii ye 'do tí bà bàkà ta ndâ 'dóó i mì ye go có mì ye gbí muu ye 'ví dù a ṛa yè? Wò kù tò a kii tacó ṛa gbolò nambeè tí nó náa ye bàkà ji ndâ 'duù tí nó mbe gí gí gbí nèté kpónó-kpónó á kùṛo bà njè nèté nó?> »

¹⁶ Jézù gii yee nje có mì wó, máa, «Ndâ ndòngbú 'duù wúnò bà dù tí ndâ kpédélé 'duù, bìndi ndâ kpédélé 'duù bà dù tí ndâ ndòngbú 'duù go ṛa i tí nó kpónó nô.»

Bà ta'ô bà 'dè có mì Jézù gítí o bà kònò sé'i mì wó

17 Jézù mà giì cee ta bà 'dè có gítí ndâ mbe kpo-kpò i gî, ndú giì kaa kû ya gí gbí gbata Jèrùzàlémè. Káa si ndú kpokèjì, yí giì kaa ndâ mbe tala có mì wó muu'bi-nje só 'do gbí òkò tí ndâ 'duù gí ndiì, bindi yí giì 'dè có ji ndú, máa,

18 «Ndoo kpónó kû ya gí gbí gbata Jèrùzàlémè, bindi ndâ 'duù kà bà giì kpì ngbàngà tí 'Viì-mì-'Dakò ji ndâ kpo-kpò 'duù gbí ngbàngà mì ndâ Jùdéyà. Ndú bà giì waa có ku mítí wó,

19 bindi ndú bà giì je yí ji ndâ mbe 'dó-'do tacó bà zi yí. Ndâ mbe 'dó-'do tí nò bà giì ño ndi wó, ta bà ño yí, ta bà lè yí, ta bà gbì yí, bindi ndú bà giì zi yí ta bà gbì yí á mítí njèèkpè mú. Káa bindi sili ta'ò yí bà giì 'vala ndi wó á 'do gbí muu'dú wó gî.»

Nawu ndâ Jákòmò ta Jòvànì yù i 'do mì Jézù

20 Nawu ndâ Jákòmò ta Jòvànì tí ndâ 'viì mì Zèbìdéyò giì kaa ndú ya tí ji Jézù kùro bà yee ndú Jèrùzàlémè. Bindi yí giì zèè kò Jézù ta bà 'deke tí wó.

21 Káa Jézù giì 'dè có ji niì tí nò máa, «Nì 'dóó rẹ ña i tí nó ta go tí lo nó gi.»

Káa yí giì 'visì có ji Jézù máa, «Có gbí njembí ye éno máa, wò ci ye éno máa, wò má gí tí gbolò gba gî, wò bà bàkà ndâ 'viì mì ye sósò'ò nó tí ndâ kpo-kpò 'duù gbí ngbàngà mì lo. 'Bí 'duù gbaànjé gbí òkò tí ndú 'ví dù tí mbe ki tí gbí kù'bi mì lo, wàa 'bí 'duù 'ví dù tí mbe ki tí gbí gálì mì lo.»

22 Káa Jézù giì 'visì có ji ndâ niì tí nò ta ndâ 'viì mì wó, máa, «Yo ño ña i tí nó náa yo kû yù nó ni lá. Wotí bà njù 'visì tí nó náa ye kèjì gí bà njù nó kuu tí yo?»

Káa ndú gii 'visì có ji yí, máa, «À kuu tí ze.»

²³ Káa Jézù gii 'visì có ji ndú, máa, «Yo bà njù 'visì mì ye nò gî. Káa à má gítí có ndâ bándò bà ki tí rẹgbà tí ye gbí ngbàngà mì ye, ndú me ndâ i mì ye tacó bà njèè ji ndâ 'duù lá. Ndâ bándò tí nò a ndâ i mì ndâ mbe náa Bu ye 'viindi tacó tí ndú sàà gî.»

²⁴ Sè ndâ mbe tala có mì Jézù muu'bi nó mâ gii 'di có tí nò náa ndâ Jákòmò ta ná'vindi wó Jòvání 'dè nò, tàkòcò ndú gii kpolo gítí ndú gî.

²⁵ Jézù mâ gii nò éno, yí gii kili ndâ mbe tala có mì wó muu'bi-nje só 'dáá gî, bìnidi yí gii 'dè có ji ndú, máa, «Yo nò ni gî máa, ndâ gba mì ndâ 'duù nìno mbe nò dúú kpokèjì bà bàkà nambeè ta Mbíri ni lá nó kù toṛo nje ndâ bòò mì ndú ta to. Ndâ kpo-kpò 'duù kùro ndú delè kù bàkà ndú ká tí cèè ndâ bè bòò mì ndú.

²⁶ Káa áá bà dù gbí òkò tí yo me go éno lá. Tacó 'duù nìno tí gbolò 'duù gbí òkò tí yo nó bà dù tí bòò mì ndâ ka wó.

²⁷ Bìnidi 'duù nìno tí kùro ndâ ka wó gbí òkò tí yo nó bà dù tí bòò mì yo.

²⁸ Tacó à kpétí káa 'Viì-mì-'Dakò, yí gí gí muu to tí nó me tacó máa ndâ 'duù 'ví bàkà nèté wó nò lá, yí gí a i tacó bà bàkà nèté ndâ 'duù, delè tacó bà sì miṛi wó ji ku á muu ndâ 'duù.»

Jézù njaanga ɾo ndâ 'bí mbe súro sósò'ô

²⁹ Si ndâ Jézù ta ndâ mbe tala có mì wó kù gii njè nó 'do gbí gbata Jérìkò kù ya gí Jèrùzàlémè, ndâ 'duù me mbè ká ko ndú.

³⁰ Ndâ 'bí 'dakò sósò'ô tí ndâ mbe súro mbe kù ki tí ndú seè kpokèjì, máa gii 'di có máa nìno a

Jézù ká kù ndii ta nó nò, ndú gii 'bità bà tò kù, máa, «'Viì mì Dàvídè! Nò yê ọ ze!»

³¹ Ndâ mbè 'duù tí nó mbe kù ko tàkò Jézù nó gii do mítí ndâ mbe sú ọ tí nó, máa ndú dù ngbì. Káa ndâ mbe sú ọ tí nó gii tò kù ngéé gí yaà ndii ñinó kùro nó gí, máa, «'Viì mì Dàvídè! Nò yê ọ ze!»

³² Jézù gii ọ tíyò, yí gii tè'é tí ndú, bìndi yí gii 'vee ndú máa, «À tí yo a go ọ yè, máa ye 'ví bàkà jì yo?»

³³ Káa ndú gii 'visì có jì Jézù máa, «Si ze 'ví zeke'o, Buù!»

³⁴ Jézù gii ñò yê ọ ndú, bìndi yí gii tee 'bì wó ta ndi tí ndâ ọ ndú, bìndi ndú ngéé gii 'bità bà ñò ndâ i, bìndi ndú gii ọ ndi Jézù.

21

Bà rì Jézù gí gbí gbata Jèrùzàlémè

¹ Ndâ Jézù mâ gii dooko ta gbata Jèrùzàlémè gí, si ndú pí Gú Mbâ, Jézù gii tuu ndâ 'bí mbe tala có mì wó sósò'ò,

² máa, «Yo ya gítí ndâ 'bá tí zó náa yo kù ñò muu ndú ngéé kùro yo zò. À káa póó bà yee yo kà, yo bà 'de na kècè náa à ẹre yí gí, ta 'viì mì wó gbí wú rẹgbà tí wó. Yo 'ví njaanga ndú 'do gbí wú gí, bìndi yo 'ví gí ta ndú jì ye.

³ 'Bí 'duù má 'vee yo, yo 'ví 'visì có jì yí, máa, <A Mbe tí ze ká tuu ze, máa ze ya ta ndú jì yì. Nèté mì wó má cee ta ndú gí, yí bà tuu ndú ngéé gí bàndò mì ndú.> »

⁴ I tí nó bàkà tí go có tí nó náa Ìzáyà tí mbe 'dòkò có mì Mbírì táánò 'dè éno máa,

5 «'Dè có jì ndâ 'duù Jèrùzàlémè, máa,
 <Yo nò gbolò gba mì yo á kèjì tí 'dè 'duù pí
 kècè tí ngbú kècè,> nò.»

6 Ndâ mbe tala có mì Jézù sósò'ô náa yí tuu
 ndú nó gii nje nó ya gí bà bàkà go có tí nò náa
 Jézù 'dè jì ndú nò.

7 Ndú bà-i-nò gii gbà ndâ ngbú 'viì-kècè tí nò
 ta nawu wó ya tí jì Jézù. Ndú mâ gii yee ta ndú
 tí Jézù gí, ndú gii ki ndâ bongo mí pí tí ngbú 'viì-
 kècè tí nò, bìndi Jézù gii o yí, ya tí gí gbí gbata
 Jèrùzàlémè.

8 Ndâ 'duù me mbè gbí òkò tí ndâ 'duù tí nó
 mbe tí mí mì Jézù nó gii gò ndâ bongo mì ndú
 mí to ta tí kpokèjì, ndâ 'bí gii ki'viki ndâ kpâ gò
 mítí kpokèjì, tacó wàa Jézù 'ví nò gbí, tacó bà te
 'duù mítí bà rì yí gí gbí gbata Jèrùzàlémè.

9 Bìndi ndâ mbè 'duù gii 'bità bà ko Jézù ya tí
 gí gbí gbata. Ndâ 'bí 'duù tè kùro wó, bìndi ndâ
 'bí 'duù tàkò wó ndiì, kù tò kù ta líkí'ò, máa,
 «'Vala ze kpónó, 'Viì mì Dàvídè!

À ùlù yí tí mbe gí ta rẹ̀ mì Mbíri!

Àá Mbíri, 'vala ze kpónó!»

10 Gbata Jèrùzàlémè gii ngaka a cèe tí ta o bà
 yee Jézù. Ndâ 'duù ta o tí nò kù gii 'vee a 'vé,
 máa, «Jìnó a 'di? Nìnó a 'di?»

11 Káa ndâ mbè ndâ 'duù tí nó mbe kù ko tàkò
 Jézù nó gii 'visì có jì ndâ mbe kù 'vee 'vé tí nó,
 máa, «A Jézù tí nó tí mbe 'dòkò có mì Mbíri mbe
 gí 'do gbí gbata Názàrètì á gbí to Gàlílèyà nò.»

Jézù ya gí gbí ndùgù 'bá-Mbíri

12 Jézù mâ gii yee gbí gbata Jèrùzàlémè gí, yí
 gii rì gí gbí ndùgù 'bá-Mbíri. Bìndi yí gii mòkò

ndâ mbe bàkà gbí ndùgù 'bá-Mbíri tí 'bá 'véle nó 'dáá gí gí sè. Bindi yí gii 'buku ndâ tàràbèzà mì ndâ mbe kù 'visi gùrúsù, ta ndâ mbata mì ndâ mbe kù mà ndâ kùlè nó mí to.

¹³ Bindi yí gii 'dè có jì ndâ 'duù tí nò ta kpo tàkòcò, máa, «À cu mí gbí wáràgà mì Ìzáyà tí mbe 'dòkò có mì Mbíri, máa: Mbíri máa, <'Bá mì ye a bándò bà 'deke tí ndâ 'duù jì ye.> Káa yo kpónó bàngú nó gii 'visi tí bándò mì ndâ mbe kùmùkù ndâ i mì ndâ 'duù.»

¹⁴ Jézù mà gii cee ta ndâ mbe bàkà gbí ndùgù 'bá-Mbíri tí 'bá 'véle nó gí, ndâ mbe sú ọ ta ndâ mbe ku kò gii kaa ya gí mì wó gbí ndùgù 'bá-Mbíri kà, bindi yí gii 'vala ndú.

¹⁵ Ndâ kpo-kpò bu-Mbíri ta ndâ mbe 'di gbí tàkii mì ndâ Jùdèyà bà-i-nò mà gii ọ ọ ndâ i-seṛè tí nò náa Jézù kù bàkà nó, ndú delè mà gii 'di ndâ kú tí nó náa ndâ víi 'vii kù tò ta gbí ndùgù 'bá-Mbíri, máa, «'Vala ze, 'Vii mì Dàvídè! 'Vala ze, 'Vii mì Dàvídè!» nó, ndú gii 'de nderè bà òkòlòwò gítí Jézù gí.

¹⁶ Ndú bà-i-nò gii 'vee Jézù máa, «Wò 'di có tí nò náa ndâ 'vii tí nò kù tò ta kù nò gí?»

Jézù bà-i-nò gii 'visi có jì ndú máa, «Ye 'di gí. Káa yo jé 'deke có tí nó gbí wáràgà mì Mbíri máa, <'A wò tí Mbíri ká nìbà cèe kpokèjì bà ùlù wò jì ndâ víi 'vii, ta ndâ dó 'vii,> nó lá?»

¹⁷ Jézù gii njè nó 'do Jèrùzàlémè bindi ndâ có tí nò ya gí bà tè ọ gbí gbata Bètàniyà.

Jézù ì njà míti 'bí mú-mbiigá

¹⁸ Ta dú'o si Jézù kù dele ta go tí wó 'do Bètàniyà gí Jèrùzàlémè,

19 yí gii nò 'bí mû-mbiigá á seè kpokèjì. Yí gii ne tacó bà pà yú wàa yì 'ví zò gítí go tí nò tí yì nò. Káa yí gii 'de káa bè kpâ. Gbèe rì mbiigá gbí mû wálá. Bìndi yí gii ì njà mítí mû tí nò máa, «Wò 'ví rì káká'ì lá.» Ndâ kpâ-mbiigá tí nò ngé gii me ɾemo-ɾémòò, goolá a wu ka co tí ndú nò.

20 Ndâ mbe tala có mì Jézù mâ gii nò bà lemere bè mbiigá tí nò ta ku galà énon, nje ndú gii 'dèè gí. Bìndi ndú gii 'bità bà 'vee 'vé máa, «A ɱa yè ká zi mû-mbiigá tí nó galà go có 'dì nó?»

21 Káa Jézù gii 'visì có ji ndú máa, «Ye kû 'dè có ji yo ta yúcó máa, yo má ùnje gítí Mbírì ta njembí yo gbaànjé, yo bà bàkà cuki me káa ɱa i tí nó náa à bàkà mítí mû-mbiigá tí nó, nó lá. Yo kpétí má 'dè có ji 'bí gbolò gú, máa yí njè nó 'do tí bàndò mì wó ya gí bà 'va tí tà kápá, yí bà bàkà go có mì yo nò gí.

22 Yo delè má 'deke tí yo ji Mbírì tacó 'bí i ta njembí yo gbaànjé, Mbírì bà je i tí nó ji yo gí.»

Ndâ kpo-kpò 'duù mì ndâ Jùdáyà 'vee ɾè mbe je wotí bà bàkà ndâ seɾè ji Jézù

23 Jézù mâ gii rì gí gbí ndùgù 'bá-Mbírì kû nìbà i ji ndâ 'duù gí, ndâ 'bí bu-Mbírì ta ndâ 'bí kpo-'duù-'bá mì ndâ Jùdáyà gii gí gí mì wó, bìndi ndú gii 'vee yí máa, «A 'di ká je wotí bà bàkà ndâ i tí nó náa wò kû bàkà nó ji wò?»

24 Káa Jézù gii 'visì có ji ndú máa, «Ye kpónó delè kû gii 'vee yo ta 'vé gbaànjé, yo má 'visì có ji ye gí tàkò gí, bìndi ye 'ví gii nì ɾè 'duù tí nó mbe je wotí bà bàkà ndâ i tí nó náa ye kû bàkà nó ji yo:

25 A 'di táánò ká je wotí bà caka tí ndâ 'duù jì Jòvànì? A Mbírì wèè, a 'bí 'duù wèè? Yí 'de wotí tí nò 'do kòtí 'di? Nògí, yo nì rẹ 'duù tí nò jì ye.»

Káa ndú gù 'bità bà 'viiki gbí 'vé mì Jézù nò gbí òkò tí ndú ta kpéétí ndú máa, «Ndoo kpónó má 'visì có jì yí máa, Jòvànì 'de wotí tí nò táánò 'do mì Mbírì, yí bà gù 'vee ndoo máa, «Káa yo ùnje gítí ndâ i tí nó náa yí kú bàkà nó lá, tacó yè?»

26 Káa bà 'dè éno máa, Jòvànì táánò 'de wotí tí nò 'do mì ndâ 'duù, delè káa bà le wú mítí mirì ndoo, tacó ndâ 'duù ùnje gí máa, Jòvànì táánò a mbe 'dòkò có mì Mbírì.»

27 Tacó éno, ndú gù 'visì có jì Jézù máa, «Ze nò bà lá.»

Káa Jézù gù 'dè có jì ndú máa, «À má éno, ye delè bà nì rẹ 'duù tí nó mbe je wotí bà bàkà ndâ i tí nò jì ye nó jì yo wálá.

Jézù lòkò'bò có gítí ndâ 'bí 'viì sósò'ô

28 «Yo kú koṛo có máa yè? 'Bí 'dakò ta ndâ 'viì mì wó sósò'ô táánò gù ya gí mì kpo 'viì mì wó, yí gù 'dè có jì yí éno máa, «'Viì, ya gí bà bàkà nèté gbí njí wúnó.»

29 Káa 'viì tí nò gù 'visì có jì bu wó máa, «Ye tí nó wálá.» Káa 'viì tí nò má gù koṛo muu wó, yí gù 'visì muu wó gí, bìndi yí gù ya gí gbí njí go có mì bu wó nò gí.

30 'Dakò tí nò gù ya gí mì làmbu 'viì mì wó, gí bà 'dè có jì yí máa, yí ya gí gbí njí. Káa 'viì tí nò gù eendi bu wó máa, «Ye bà ya gí, buù,» káa yí gù ya lá.

31 A 'di 'do gbí òkò tí ndâ 'viì tí nò sósò'ô nò ká bàkà go có mì bu wó?»

Káa ndú gii 'visì có ji yí máa, «A kpédélé 'vii mì 'dakò tí nò ká bàkà go có mì bu wó.»

Káa Jézù gii 'visì có ji ndú máa, «Ye kù 'dè có ji yo ta yúcó máa, ndâ mbe kù kili i-mírì, ta ndâ mbe nò vò ndoò, bà ya gí 'bá mì Mbírì si yo mí ndii.

³² Ye 'dè có tí nò ji yo tacó Jòvànì tí mbe caka tí ndâ 'duù táánò gí gí mì yo muu to tí nó tí mbe nìbà tó kpokèjì ji ndâ 'duù, káa yo táánò ùnje gítí ndâ có mì wó lá. A ndâ mbe kili i-mírì ta ndâ mbe nò vò ndoò nó táánò ká ùnje gítí ndâ có mì wó. Yo táánò nò ndú tí gí, káa yo biya bà 'visì muu yo 'do tí ndâ vò kpokèjì mì yo gí.

Jézù lòkò'bò có gítí ndâ mbe bàkà nèté gbí nji nèbítì

³³ «Yo sè tù yo gítí 'bí có tí nó náa ye kù gii lòkò'bò ji yo nò. Ta 'bí o gbaànjé 'bí 'dakò gii rò nji mú-nèbítì mì wó, bìndi yí gii rò ndâ 'bí mú tí ndùgù gí tàkò , bìndi yí gii duu gùù tí bàndò bà pee nèbítì mí gbí , bìndi yí gii duu cèléngé tacó bà gbà i mí gbí nji tí nò. Bìndi yí gii kaa ndâ 'duù mí gbí , máa, ndú má pee nèbítì gí, bà ñìndi ndú 'ví dù éno, wàa bà ñìndi yì 'ví dù éno. Ndú mâ gii 'vii có ta 'dakò tí nò náa yí kaa ndú mí gbí nji nò cee gí, yí gii ya gí bà nò ndoò gí gbí tende muu to.

³⁴ Yí mâ gii nò o bà yù nèbítì dooko gí, yí gii tuu ndâ bòò mì wó ji ndâ mbe kù bàkà nèté gbí nji mì wó máa, ndú je bà nèbítì ñìndi yì ji ndú wàa ndú 'ví gí tí ji yì.

³⁵ «Ndâ bòò mì mbe nji mâ gii yee ta ña có tí nò náa mbe tí ndú tuu ta ndú nò tí ndâ 'dakò tí nò mbe kù bàkà nèté gbí nji mì wó nò, ndâ 'dakò

tí nò gii bàkà gbínje ta ndú, ta bà gbì ndú, ta bà 'vaka ndú ta díí. Bìndi ndú gii zi 'bí gbaànjé gí.

³⁶ Có ña vò i tí nò náa ndâ 'duù tí nò bàkà ta ndâ bòò mì mbe ñjì nò mâ gii yee gbí tù wó, yí gii tuu ndâ 'bí bòò mì wó káká'i, gbí ñìnò me mbè ndii ndâ kpédélé ñìnó gí ji ndú. Káa ndâ 'dakò tí nò gii bàkà káa ndi ña ndâ vò i tí nó náa ndú bàkà ta ndâ kpédélé bòò mì mbe ñjì nó mítí ndâ ñìnò.

³⁷ Bà ta'ô 'duù náa mbe ñjì gii tuu ji ndú a 'dóó 'viì mì wó ta bà koṛo có máa, <Ndú bà te duù mítí 'dóó 'viì mì ye gí.>

³⁸ «Káa ndâ mbe bàkà nèté gbí ñjì mâ gii ñò 'viì mì mbe ñjì kèjì, ndú gii 'dè có gbí òkò tí ndú máa, <Ñizò a 'dóó mbe mbèlè tí nó ká kèjì zò. Ndoò zi yí gí, wàa ndoo 'ví dù tí ndâ mbe mbèlè tí nó bìndi wó.>

³⁹ 'Viì tí nò mâ gii yee mì ndú, ndú gii ja yí 'do gbí ñjì gí nje o, bìndi ndú gii zi yí gí.

⁴⁰ À má éno, yo kpónó kù koṛo ta muu yo máa, mbe ñjì tí nò bà gii bàkà a ña yè ta ndâ mbe nèté tí nò?»

⁴¹ Káa ndú gii 'visì có ji yí máa, «Yí bà ziki ndâ vo-vò mbe nèté tí nò 'dáá gí, ta kponje gítí wálá. Bìndi yí bà gii pà ndâ 'bí cèe ngú mbe nèté mbe kù je bà i ñindi wó ji yí ta o bà kili i 'do gbí ñjì.»

⁴² Jézù bà-i-nò gii 'vee ndú, máa, «Yo jé 'deke có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíṛì nó lá? Có tí nò máa,

<'Dóó díí tí nó táánò náa ndâ mbe bì 'bá bè gí nó ká gii gí tí cèe yú díí bà sè tà 'bá nò.

A Mbíṛì táánò ká bàkà éno,

Káa à ñikì gbí ṛo ndoo ngé ndii gí.>

43 «Má éno, ye kù 'dè có ji yo máa, <Áá bà mò yo 'do 'bá mì Mbírì gí, wàa à 'ví je 'bá tí nò ji ndâ 'bí ña tende 'duù mbe kù bàkà tó i.>

44 'Duù má 'va tí wó pí díí tí nò náa ndâ mbe bì 'bá táánò bè gí nò, 'duù tí nò bà ki'viki tí vò ña ñìnô. Káa à má díí tí nò ká 'va tí pí tí 'duù, díí tí nò bà 'ba'daka gbí 'duù tí nò gí.»

45 Ndâ kpo-kpò 'duù gbí ngbàngà mì ndâ Jùdéyà má gii 'di có tí nò náa Jézù lòkò'bò nò, ndú gii ñò ni gí máa, yí kù lòkò'bò có tí nò a i gítí ndâ yì.

46 Tacó éno, ndú gii jè ta bà pà kpokèjì bà zèè yí, káa gúku ndâ mbè 'duù tí nò mbe kili mí mì Jézù nò gii kpò ndú gí. Tacó ndâ 'duù tí nò ñò ni gí máa, Jézù a mbe 'dòkò có mì Mbírì.

22

Jézù lòkò'bò có gítí o bà ko niì

¹ Jézù gii lòkò'bò có ji ndâ 'duù káká'i máa,

² «Ye bà 'vii Gba-gbírì mítí 'bí gbolò gba mbe bàkà i-zó-zò me gbolò ta o bà ko niì mì 'viì mì wó gí 'bá.

³ Bìndi yí gii tuu ndâ bòò mì wó gí tàkò ndâ 'duù tí nó náa yí ma có bà ko niì ji ndú nô. Káa gbèè 'duù gbí òkò tí ndú gii gí lá.

⁴ Bìndi yí gii tuu ndâ 'bí bòò mì wó káká'i máa, <Yo ya gí bà 'dè có ji ndâ 'duù tí nó náa ye ma có bà ko niì mì 'viì mì ye ji ndú nó máa, ye bàkà i-zó-zò cee gí. Nògí, ndú gí gí bà zò i.>

⁵ Ndâ bòò mì gba gii ya gí bà 'vanda ndi kòcò gba ji ndâ 'duù tí nò gbaànjé-gbaànjé 'dáá gí. Káa có tí nò gii dù gbí tù ndú ká go mòngò gbí tù

bô. Bìndi ndú gii 'vaaka ya ta ndi gbí ndâ 'dóó nèté mì ndú gbí muu ndú. Ndâ 'bí 'duù ya gí gbí njí mì ndú, ndâ 'bí 'duù 'vaaka ya gí bà mà 'velè,

⁶ ndâ 'bí 'duù ñìndi ndú gii zèè ndâ 'bí bòò mì gba náa yí tuu ndú nó, bìndi ndú gii bàkà ndâ i-nô mítí ndú, ndâ 'bí 'duù gii ziki ndâ 'bí bòò mì gba náa yí tuu ndú nò gí.

⁷ «Có ña ndâ i tí nò náa ndâ 'duù tí nò bàkà nò mà gii yee tí gba, yí gii tuu ndâ àsìkèrì mì wó máa ndú ya gí bà ziki ndâ 'duù tí nò, wàa ndú 'ví cu wu mítí ndâ 'bá mì ndú 'dáá gí.

⁸ Bìndi yí gii tuu ndâ 'bí bòò mì wó káká'i máa, <Ye bàkà ndâ i-zó-zò bà ko niì cee gí. Káa ndâ 'duù tí nó náa ye táánò ma có bà ko niì ji ndú nó 'vii tí ndâ mbe gí lá.

⁹ Má éno, yo ya ta ndi tí ndâ kpokèjì, wàa yo má 'de ndâ 'duù, yo 'ví tè'é tí ndú, wàa yo 'ví njèè i-zó-zò ji ndú, tacó ndâ yâ bà kpílí-kpíli.>

¹⁰ Ndâ bòò mì gba mà gii kili ndâ 'duù go có mì wó nò gí, ndú gii kaa ndú mí tà'i bà zò i.

¹¹ «Gba mà gii gii tacó bà 'vee ndâ wìri mì wó, yí gii ñò 'bí 'dakò gbí òkò tí ndú mbe yuu me bòngò bà ya gí bà ko niì lá.

¹² Bìndi gba gii 'vee 'dakò tí nò, máa, <Áá kómbe ye, wò rì gí tà'i tí nó ta ña kpokèjì ngàyi?> Káa bà 'visì có ji gba gii kpò 'dakò tí nò gí.

¹³ Bìndi gba gii 'dè có ji ndâ 'duù mì wó mbe kú kpolo tí ndâ wìri nó máa ndú ẹre 'bí 'dakò tí nò gí, wàa ndú 'ví ẹre kò wó gí, wàa ndú 'ví te yí 'va mí gbí 'dí'di'o sè, tí bàndò bà wa gbí ta bà 'vii tí ndâ 'duù.

14 Tacó à tè'é tí ndâ 'duù me mbè, káa yí ɾuka 'do gbí òkò tí ndú ká nǵí'díí.»

Có gítí bà gò i-mírì mì ndâ Jùdáyà jì gba Rómà

15 Ndâ 'bí mbe kpolo tí tàkùì mì ndâ Jùdáyà gii kili bà muu ndú káká'i tacó bà zèè Jézù 'do tí mè wó.

16 Bìndi ndú gii tuu ndâ 'bí mbe tala có mì ndú ta ndâ 'bí mbe kù tè gí tàkò có mì Èròdè tí gbolò gba, máa ndú ya gí mì Jézù, wàa ndú 'ví 'vee yí ta tìrì máa, «Mbe nìbà i, ze ñò wò ni tí 'duù ñìnó jáá, mbe kù nìbà kpokèjì mì Mbírì jì ndâ 'duù me ta tìrì lá gí. Wò delè cì gúku tí 'duù gbaànjé lá, tacó ndâ 'duù 'dáá gí kùro lo ká gbaànjé.

17 Có mì lo kpónó máa yè? Có mì lo máa, à dú tacó tí ndoo tí ndâ Jùdáyà bà gò i-mírì jì ngáángbá gba mì ndâ Rómánò? 'Dè jì ze gí.»

18 Káa Jézù gii 'di gbí tìrì mì ndú nò gí. Tacó éno, yí gii 'visì có jì ndú, máa, «Yo kù tala ye tacó yè, ndi yo ndâ mbe nambeè-ɾo?

19 Yo tù ña nǵì gùrúsù tí nò náa yo kù gò jì ngáángbá gba mì ndâ Rómánò nò jì ye gi.»

Ndâ 'duù tí nò mâ gii tù ña nǵì gùrúsù tí nò jì Jézù gí,

20 Jézù gii 'vee ndú máa, «À ka mítí gùrúsù tí nó nó a muu 'di, ta ɾè wó náa à cu mítí nó?»

21 Káa ndú gii 'visì có jì Jézù máa, «A muu ngáángbá gba mì ndâ Rómánò, ta ɾè wó náa à cu nò.»

Tacó éno, Jézù gii 'visì có jì ndú, máa, «Má éno, yo je ndâ i mì gba mì ndâ Rómánò jì ngáángbá gba mì ndâ Rómánò, wàa yo 'ví je ndâ i mì Mbírì jì Mbírì.»

22 Ndâ 'duù tí nò mâ giì 'di ña có mì Jézù náa yí 'visì jì ndú gí tàkò 'vé mì ndú nò, nje ndú giì 'dèè gí, bìndi ndú giì ñjè jee yí mí bàndò mì wó.

Có gítí bà 'vala ndi ndâ ku 'do gbí muu'dú ndú

23 Ta gbèè 'dê'o tí nò, ndâ 'bí ña Jùdèyà ñinó mbe ùnje gítí bà 'vala ndi ndâ ku 'do gbí muu'dú ndú lá nó, giì gí gí mì Jézù, bìndi ndú giì 'vee yí máa,

24 «Mbe ñbà i, Mòze táánò 'dè có éno máa, 'duù má kò ñiì, káa ku giì je yí gí, ndú má jò ta ñiì tí nò lá, ná'vindí ku tí nó 'ví zèè 'bì nawù ku tí nó. Mbíri má je 'viì-'dakò jì ndú, 'viì tí nó 'ví dù gbí mòòkò bìndi ku tí nó.

25 Káa ta 'bí o gbaànjé, 'bí 'viì-'dakò náa nawu ndú jò ndú vô-nje só giì kò ñiì, káa ku giì je yí si ndú jò ta ñiì tí nó lá.

26 'Bí ná'vindí 'viì-'dakò tí nó gbaànjé giì zèè 'bì nawù ku bìndi wó, káa ndú giì jò ta yí lá, bìndi ku giì je 'viì-'dakò tí nó gí tàkò ná'vindí wó gí. Ndâ 'viì-'dakò tí nó vô-nje só gbí yì mì nawu ndú nò 'dáá gí tètì á cìkii ñiì tí nó gí. Ku delè giì ñuka ndú gbaànjé-gbaànjé 'dáá gí. Káa gbèè 'bí 'duù gbí òkò tí ndú mbe jò 'viì ta yí wálá.

27 Bìndi ñiì tí nó giì cì tí ndòngbú 'duù gí tàkò ndú.

28 Má éno, ñiì tí nó bà dù a ñiì mì 'di gbí òkò tí ndú wúnò ta o bà 'vala ndi ndâ ku á 'do gbí muu'dú ndú?»

29 Káa Jézù giì 'visì có jì ndú máa, «Có mì yo nò lè gí. Tacó yo 'di gbí ndâ có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri nó lá. Yo delè 'di gbí ndâ kpokèjì bà bàkà ndâ i mì Mbíri lá.

30 Tacó ta o bà 'vala ndi ndâ ku á 'do gbí muu'dú ndú wúnò, ndâ 'dakò ta ndâ niì bà kò tí ndú káká'i wálá. Tacó ndâ 'duù ta o tí nò bà dù go ndâ basìlì á gbírì.

31 Káa à má gítí có bà 'vala ndi ndâ ku á 'do gbí muu'dú ndú, yo jé 'deke có tí nó gbí wáràgà mì Mbírì nó lá?

32 Mbírì táánò 'dè có ji Mòze, máa,

<Ye a Mbírì mì Àbìráámò,
ye a Mbírì mì Ìzákò,
ye a Mbírì mì Jákóbè.>

Káa Mbírì táánò 'dè có tí nó ji Mòze si ndâ 'duù tí nó náa yí 'deke ndú, máa yì a Mbírì mì ndú nò, cì sàà gî. Káa yí kpòò káa Mbírì mì ndú. Gbì éno máa, ndâ 'duù tí nó kpòò kù 'vala bìndi bà cì ndú.»

33 Ndâ mbè 'duù tí nó mbe tì mí mì Jézù nò mà gii 'di có tí nó náa yí 'visì ji ndâ ña ndâ Jùdéyà nò mbe 'dè có éno máa ndâ ku bà 'vala ndi ndú 'do gbí muu'dú ndú wálá nò, nje ndú gii 'dèè gítí ña bà nìbà i mì wó nò gî.

Ndâ mbe kpolo tí tàkìì mì ndâ Jùdéyà 'vee Jézù gítí kpóló-kpolo có gbí tàkìì mì ndú

34 Ndâ mbe kpolo tí tàkìì mì ndâ Jùdéyà mà gii 'di có éno máa Jézù kpò nje ndâ 'bí ña Jùdéyà ñinó mbe kù 'dè có máa ndâ ku bà 'vala ndi ndú 'do gbí muu'dú ndú wálá nó gî, ndú gii kili bà muu ndú, bìndi ndú gii kaa ya gí mì Jézù.

35 Bìndi 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndú tí cèè gbolò mbe 'di gbí tàkìì mì ndâ Jùdéyà gii 'vee Jézù ta tiṛì, máa,

36 «Mbe nìbà i, kpóló-kpolo có gbí òkò ndâ có mì Mòze 'dáá gî a có ngàyi?»

37 Káa Jézù gii 'visì có ji yí máa, «Kpóló-kpolo có gbí òkò ndâ có mì Mòze 'dáá gî a ñìnó máa, <Wò 'ví zè Mbíri tí Mbe tí lo ñìkì ta njembí lo gbaànjé, ta lilí lo gbaànjé, delè ta bà kofo có mì lo gbaànjé.>

38 Ñìnò a kpédélé có, delè tí kpóló-kpolo có mbe ndii ndâ 'bí sè có mì Mòze 'dáá gî ká nò.

39 'Bí có mì Mòze mbe gii kpolo gí tàkò ñìnò a ñìnó máa, <Wò 'ví zè ndâ 'bí ká lo ñìkì go ba zè 'dóó tí lo ñìkì mì lo.>

40 Ndâ có mì Mòze, ta ndâ bà nìbà i mì ndâ mbe 'dòkò có mì Mbíri táánò mì 'dáá ká míti ndâ có tí nò sósò'ò nò.»

Bìndi-Mbíri me káa 'vii mì Dàvidè cuki lá, yí delè a Mbe tí Dàvidè

41 Jézù gii 'vee ndâ mbe kpolo tí tàkii mì ndâ Jùdéyà tí nó mbe tí 'dee yí gî nó máa, «Kóró-kofo có mì yo kpónó gítí Bìndi-Mbíri máa yè? Yí a 'vii mì 'di?»

42 Káa ndú gii 'visì có ji yí máa, «Yí a 'vii mì Dàvidè.»

43 Káa Jézù gii 'vee ndú káká'i máa, «Má éno, à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri máa, Dàvidè táánò 'dè kòcò ta wotí mì Bèri-mi-Mbíri gítí Bìndi-Mbíri máa,

44 <Mbíri 'dè có ji Mbe tí ye máa, «Kì tí lo to gbí kù'bì mì ye, yee tí o tí nó náa ye bà bàkà ndâ ku'di mì lo tí ndâ i-tà-tàmà mì lo.» >

⁴⁵ «Má éno, Dàvídè má kù nì mí tí Bìndi-Mbíri a <Mbe tí ye,> Bìndi-Mbíri bà gii dù tí 'viì mì Dàvídè ta ña kpokèjì ñàyi?»

⁴⁶ Káa bà 'visì có gí tàkò 'vé mì Jézù nò gii kpò ndú gî. Delè 'bí 'duù káká'i mbe gii yeeke tí wó ta bà 'vee yí gítí 'bí có 'do gbí ɾi tí nò kù ya gí kùro wálá.

23

Jézù kpo-gbí-tà-tù ndâ 'duù gítí ña i mì ndâ mbe 'di gbí-o, tí ndâ mbe kpolo tí tàkù mì ndâ Jùdéyà

¹ Ta o tí nò Jézù gii kpo-gbí-tà-tù ndâ mbe tala có mì wó ta ndâ 'bí 'duù me mbè, máa,

² «Ndâ mbe 'di gbí-o, tí ndâ mbe kpolo tí tàkù mì ndâ Jùdéyà, a ndâ mbe ki tí pí jàlàmbà bìndi Mòze.

³ Má éno, yo 'ví kpolo tí ndâ có tí nó náa ndú kù ma ji yo nô. Yo delè 'ví bàkà go ndâ có tí nò. Káa yo 'ví mèlè ndi bà bàkà ña ndâ i mì ndú lá, tacó ndú kù ma ndâ có mì Mòze ji ndâ 'duù, káa ndú bàkà go ndâ có tí nò lá.

⁴ I tí ndú a bà 'deeke du koɾi tacó bà ba ta gbímbí ndâ 'duù. Káa ndú jé gítí bà tee vòò sili 'bí ndú mí tí ba koɾi tacó bà koni ndâ mbe kù òlú tí nò wálá!

⁵ Ndú ta o 'dáá gí kù mà tí ndú ta bà bàkà ndâ i mì ndú ká mà, tacó wàa ndâ 'duù 'ví ñò ta ndâ yì. Ndâ kúúkpá mì ndú me kpo-kpò, bìndi ña bà me vòngbò-vòngbò mì nje ndâ bongo mì ndú mì sè ndâ 'bí 'duù wálá.

⁶⁻⁷ Ndú má yee tí bàndò ta mbè ndâ 'duù tí, à tí ndú káa go bà bàkà tí ndú, wàa ndâ 'duù 'dáá

gî 'ví nò ndâ yì ni tí ndâ cèè 'duù, delè tí ndâ kpo-kpò 'duù mbe 'di gbí tàkìì mì ndâ Jùdèyà ndii sè ndâ 'bí Jùdèyà 'daá gî, gî. Có mì ndú gbí njembí ndú máa, ndâ 'duù 'ví tè'è tí ndâ yì ká ta ndâ kpo-kpò rẹ̀, go ndâ <Mbe nìbà i>.

⁸ «Káa yo 'ví si 'duù 'ví nì <Mbe nìbà i> mítí yo lá, tacó mbe nìbà i ji yo ká gbaànjé, bìndi yo 'daá gî a ndâ ná'vindí.

⁹ Wàa yo delè 'ví nì <Buù> á mítí 'bí 'duù á muu to tí nó lá, tacó Bu yo ká gbaànjé gbìrì.

¹⁰ Ndâ 'duù 'ví nì ndâ <Mbe tí ze> mítí yo delè lá, tacó mbe tí yo ká gbaànjé tí Bìndi-Mbìrì.

¹¹ 'Duù nìnó tí gbolò 'duù gbí òkò tí yo 'daá gî nó 'ví dù tí bòò mì yo.

¹² 'Duù má si tí wó tí cèè 'duù, Mbìrì bà si yí tí i wálá, káa 'duù má si tí wó tí i lá, Mbìrì bà te duù mítí wó.»

Ndâ kpo-kpò 'duù mì ndâ Jùdèyà bà nò mítí ndú

¹³ Jézù gii 'dè có ji ndâ mbe nìbà i, tí ndâ mbe kpòlò tí tàkìì mì ndâ Jùdèyà, máa, «Yo tí ndâ mbe nìbà i, tí ndâ mbe kpòlò tí tàkìì mì ndâ Jùdèyà, yo tí ndâ mbe nambeè-ṛo! Yo bà nò mítí yo, tacó yo nè njekèjì 'bá mì Mbìrì 'do tí ndâ 'duù gî. Yo jèjèèkè tí yo mí njekèjì mì Mbìrì ji ndâ 'duù go bà jèjèèkè tí ndâ kí mí nje mbu. Ndú gí gbí mbu wálá, káa ndú delè gí bà si kpokèjì ji ndâ 'bí ña sè wàa ndú 'ví yo tí gí gbí mbu ká wálá.

¹⁴ «Yo tí ndâ mbe nìbà i, tí ndâ mbe kpòlò tí tàkìì mì ndâ Jùdèyà, bà nò mítí yo, tacó yo a ndâ mbe nambeè-ṛo. Wú'dè rẹ̀'dè ndâ nawù ku zii ji yo mii gî. Yo kù 'buuku muu ndâ vò i mì yo ta

bà bàkà tí yo tí ndâ mbe 'deke tí yo ji Mbírì ta síí gbí wálá.

¹⁵ «Yo tí ndâ mbe nìbà i, tí ndâ mbe kpolo tí tàkìì mì ndâ Jùdèyà, bà nò mí tí yo! Yo si sè to lá, yo nò cee pí gú, cee muu ngo, máa, yo kù pà ndâ 'duù tacó wàa yo 'ví gí ta ndú gí gbí tàkìì mì yo tí ndâ Jùdèyà. Káa yo má tò kò yo ta gbèe 'duù, yo gii bàkà yí gí tí vò 'duù ndii yo ta bà sósò'ò.

¹⁶ «Yo tí ndâ mbe sú rò mbe kù túbà kpokèjì ji ndâ 'duù, yo bà nò mí tí yo! Yo kù 'dè có máa, 'duù má be tí 'bá-Mbírì, nìnò me có ká nò lá. Káa 'duù má be tí dâ'bì tí nó á tà'i 'bá-Mbírì nó, kózò tí wó 'ví bàkà go có tí nò.

¹⁷ Gbí có mì yo wálá! Kpóló-kpolo i kpónó a dâ'bì wèè, kpóló-kpolo i a 'bá-Mbírì, tí 'bá tí nó náa á má te dâ'bì á mí tà , káa dâ'bì tí nó gí tí i mì Mbírì gí nó?

¹⁸ 'Bí có ñónókó mì yo káká'i a ñìnó máa, 'duù má be tí bàndò bà te i-cí-ci ji Mbírì, nìnò káa làmbu có sínò. Káa 'duù má be tí i-cí-ci, yí ga wú mí tí miṛi wó gí.

¹⁹ À kpolo a có i-cí-ci wèè, à kpolo a có bàndò bà ci i ji Mbírì mbe bàkà i tí nò náa á ci nò tí i mì Mbírì nó? Yo a ndâ ñónókó 'duù mbe 'di gbí-o lá.

²⁰ Má énon, 'duù má be tí bàndò bà ci i ji Mbírì, yí be me káa tí kùnga bàndò cuki lá. Yí nì a ndâ bàndò tí nò ta i-cí-ci tí nó náa à tí nò.

²¹ 'Duù delè má be tí 'bá-Mbírì, yí nì me káa 'bá cuki lá. Yí be a tí Mbírì tí mbe kù 'vala tà'i tí nò.

²² Bìndi 'duù má be tí rì, yí kù be nò a tí ndâ jàlàmbà mì Mbírì ta Mbírì tí mbe kù ki tí

pí jàlàmbà tí nò.

23 «Yo tí ndâ mbe nìbà i, tí ndâ mbe kpolo tí tàkìì mì ndâ Jùdèyà, yo bà nò mí tí yo, tacó yo a ndâ mbe nambeè-ṛo! Yo kù sì ṛo Mbírì ta bà gò ndâ ví i-gbì-njí ta i gbí ndú wálá, go ndâ kpátùyâ, go có mì Mòze. Yo kpê tí má bàkà é nò gî, yo kùtàá 'ví ò-bà-mbí ndâ kpóló-kpòlò có mì Mòze, go ndâ có gítí bà waa có ta yú có, ta bà nò yê ṛo ndâ 'duù, ta bà dù tí ndâ 'duù jáá nó lá.

24 Yo a ndâ mbe sú ṛò mbe kù túbà kpokèjì jì ndâ 'duù! Yo a ndâ mbe sú ṛo mbe kù guu ngo njú-njù mì yo ta kùtà, máa, ndâ ví gù 'i gbí ngo bà lì tàkòcò yo, káa yo kù miṛi kùùyù ya ta nó!

25 «Yo tí ndâ mbe nìbà i, tí ndâ mbe kpolo tí tàkìì mì ndâ Jùdèyà, bà nò mí tí yo, tacó yo a ndâ mbe nambeè-ṛo! Yo kù 'dè líkí nje jì ndâ 'duù, káa à yè gbí njembí yo cuki káa có gítí bà kùmùkù ndâ i mì ndú ta wotí gítí miṛi yo; yo go 'duù nì nò mbe kù caka kapí ndâ ká 'i sù gbí ndú ta bè tí nò.

26 Yo tí ndâ mbe kpolo tí tàkìì mì ndâ Jùdèyà a ndâ mbe sú ṛo! Yo kùtàá bà caka a gbí ndâ ká 'i kùṛo má kózò gî, bìndi yo 'ví gii caka kapí ndú.

27 «Yo tí ndâ mbe nìbà i, tí ndâ mbe kpolo tí tàkìì mì ndâ Jùdèyà bà nò mí tí yo, tacó yo a ndâ mbe nambeè-ṛo! Yo go ndâ muu'dú náa à te banga mí tí ndú ta bà toṛo cé-ce mànò mí tí ndú, káa tó i gbí gù ò tà banga tí nò bìndi ndâ kù 'bìli ku, ta zì ku, wálá.

28 Yo go banga muu'dú, tacó ndâ 'duù kù nò yo go ndâ tó 'duù mbe kù co tí jáá kpokèjì, káa yo a cèè ndâ vò 'duù, tí ndâ kpo-kpò mbe nambeè-ṛo.

29 «Yo tí ndâ mbe nìbà i, tí ndâ mbe kpolo tí tàkìì mì ndâ Jùdèyà, yo a ndâ mbe nambeè-ro! Yo tí ndâ mbe kù te banga mítí ndâ bàndò bà duu ndâ mbe 'dòkò có mì Mbírì! Yo tí ndâ mbe kù te banga mítí ndâ muu'dú ndâ tó 'duù mì Mbírì! Yo bà ñò mítí yo,

30 tacó yo kù 'dè 'véřè éno máa, <Ze táánò má 'vala gbí o mì ndâ ká gù ze, ze bà gbètèkè mbelè ndâ mbe 'dòkò có mì Mbírì mítí 'bì ze go i mì ndú wálá.>

31 Má éno, yo kù yù nò a gbí tí yo á gí sè ta kpéétí yo, máa, yo a ndâ 'viì mì ndâ 'duù tí nó táánò mbe ziki ndâ mbe 'dòkò có mì Mbírì nô!

32 Nògí, yo cee sè nèté tí nó táánò náa ndâ bu yo 'bità nó gí.

33 Yo a ndâ kpoo! Yo a ndâ 'viì mì ndâ gùlù kpoo! Yo bà ndo 'do gbí bà waa có mítí yo mì Mbírì co tí kpokèjì ngàyi?

34 «Má éno, ye kù gii tuu ndâ 'bí ngú mbe 'dòkò có mì Mbírì, ta ndâ 'bí ngú mbe 'di gbí-o, ta ndâ 'bí ngú mbe nìbà i ji yo. Yo bà gii ziki ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí ndú gí. Yo bà gii gbì ndâ 'bí ta ndi tí ndâ bàndò bà kili yo. Yo bà mòkò ndú cee gbí ndâ gbata 'dáá gí, bìndi yo bà gii le ndâ 'bí lé-le.

35-36 Ye bà tuu ndâ ngú 'duù tí nó ji yo tacó wàa có tàkò ndâ mbelè ndâ tó 'duù mì Mbírì 'dáá gí, mbe 'bità bà yee to á 'do tí bà 'bità bà suu to tí nó, mbe 'bità 'do tí mbelè Àbélè tí yé sínò ta có mì wó ta ná'vindí wó wálá, yee tí Zàkàríyà tí 'viì mì Bàràkíyà, náa ndâ gù yo zi yí mí rẹgbà bàndò bà te i-cí-ci á tà'i 'bá-Mbírì nó, 'ví dù tí 'bì yo tí ndâ 'duù tí nó gbí o tí nó, nô!»

Jézù 'deke tí wó tacó tí ndâ 'duù Jèrùzàlémè

³⁷ Jézù bà-i-nò gii 'deke tí wó tacó tí ndâ 'duù Jèrùzàlémè máa, «Ákoo Jèrùzàlémè, Jèrùzàlémè! Wò ziki ndâ mbe 'dòkò có mì Mbírì, tí ndâ 'duù nìnó náa Mbírì tuu ndú ji wò nó gî. Ye jè ta bà kili ndâ 'viì mì lo go bà kili ndâ 'viì mì na ngùù gí tà mbí wó ta bà me mbè, káa à kpò ye gî.

³⁸ Ye bà si éno! 'Bá mì lo bà 'bu gî,

³⁹ tacó ye ci wò gî. Wò bà nò ye ta ɾo lo káká'i wálá, yee tí o tí nó náa wò bà 'dè ta nje lo máa, «À ùlù mbe gí ta ɾè mì Mbe tí ndoo!» gî.»

24

Jézù 'dè có gítí bà mèèkè Jèrùzàlémè

¹ Jézù mâ gii co gí sè 'do gbí ndùgù 'bá-Mbírì gî, ndâ mbe tala có mì wó gii ùlù banga tí ndâ 'bá tí nó a bándò 'bá-Mbírì nó ji yí si yí kù bàkà có bà njè nó.

² Káa Jézù gii 'visì có ji ndú máa, «Yo nò ndâ díí tí nò 'dáá gî, gî? Áá bà gii ki'viki ndâ banga 'bá tí nò 'dáá náa yo kù nò nò lù'bù-lù'bù gî! 'Bí gbèè díí bà gii dù pí ka wó bà-i-nò wálá.»

³ Ndâ Jézù mâ gii yee ta ndâ mbe tala có mì wó pí Gú Mbâ gî, yí gii ki tí wó to, bìndi ndâ mbe tala có mì wó gii 'vee yí tà bèngii máa, «Áá bà ki'viki ndâ 'bá tí nò gí to ta o ngàyi? Káa ze bà nò ni mítí yè? Ze delè 'ví nò ndâ ndòngbú o, ta o bà gí 'Viì-mì-'Dakò ni mítí yè?»

Bà 'bità ndâ vò o

⁴ Káa Jézù bà-i-nò gii 'vìsì có ji ndú máa, «Yo kpolo tí yo, máa 'bí 'duù 'ví ñonoko yo lá.

⁵ Tacó ndâ 'duù me mbè ta o tí nò bà gí ta rẹ ye, ndú bà bàkà tí ndú tí ndâ Bìndi-Mbíri ta wotí. Ndâ ña ndâ 'duù tí nò bà gí tí ndâ mbe ñònòkò muu ndâ 'duù me mbè.

⁶ Yo delè ta o tí nò bà 'di có gítí ndâ kpo-kpò gó, ta ndâ fííní-fiini có gítí ndâ kpo-kpò gó. Káa njembí yo 'ví mù lá, tacó ndâ i tí nò 'dáá gí bà me tí gí, káa ndòngbú o kálásê.

⁷ Tacó ta o tí nò ndâ 'duù 'do muu to kè'bí bà ya gí bà tè 'bá mì ndâ 'bí ka ndú ta gó. Ndâ kpo-kpò gba bà tè ndâ ka ndú ta gó. Làngàwìrì bà tè to. To bà gii tanga tí tí ndâ bàndò me mbè.

⁸ Ndâ i tí nò 'dáá gí bà dù káa bà 'bità gó-káyì sínò.

⁹ «Ta o tí nò, ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí bà sogo yo á muu ye. Ndú bà gii kaa yo ya tí gí gbí ngbàngà, bìndi ndâ gba bà gii waa có mítí yo ta 'véřè. Ndú bà kaa yo ji ndâ 'duù máa ndú mèkè'ì tí yo, wàa ndú 'ví ziki yo gí.

¹⁰ Ndâ 'duù me mbè 'do gbí òkò tí ndâ 'duù mì ye bà bè ye gí. Ndú delè bà kpì ngbàngà tí ndâ 'bí ka ndú ñinó mbe kù tee njembí ndú mítí ye nô. Ndâ 'duù bà gii sogo tí ndú gbí òkò tí ndú.

¹¹ Ta o tí nò delè, ndâ sù mbe 'dòkò có mì Mbíri me mbè bà oloko kù ñònòkò muu ndâ 'duù 'do tí cèe kpokèjì.

¹² Ndâ 'duù bà zè tí ndú gbí òkò tí ndú ta o tí nò ñikì dúú-dúú wálá, tacó yúcó bà gii dù wálá.

¹³ Káa Mbíri bà 'vala ndâ 'duù ñinó mbe sè kò ndú á mí to tí kpoè yee tí ndòngbú ndâ vò o tí nò nó gí.

14 «À delè bà ma a Banga-Ngú-Có gítí bà dù Mbírì tí gba ji ndâ 'duù muu to tí nó má 'dáá kózò gî, bìndi ndòngbú o bà giù gî .

Ndâ 'duù Jèrùzàlémè bà ò vò i ònó ta ò wálá ò

15 «Má éno, yo má giù ò ò vò i tí nó ta go bà ò yí ẹ̀ ẹ̀ ò ndâ 'duù tí ndú wálá, náa Dàniyéle tí mbe 'dòkò có mì Mbírì dígíséé 'dè cò gítí wó nó, co kù ẹ̀ ẹ̀ á ẹ̀gbà 'bá-Mbírì gî ('duù tí nó mbe kù 'deke i tí nó, nó 'ví koṛo muu wó),

16 bìndi , ndâ 'duù gbí to Jùdèyà 'ví kaa ta ngèlè ya gí bà ngùù tí ndú pí ndâ gú.

17 'Duù ta o tí nó má kù tẹ̀wo wó á tàzo 'bá, yí 'ví ndii ká ta gbí muu wó ya gí bà pà kpokèjì 'válá. Yí 'ví koṛo có me gítí bà ya gí bà zeke bà ndâ i mì wó tà'ì nò lá.

18 'Duù delè ta o tí nó má gbí njí, yí 'ví ndii ká ta kpokèjì kà ya gí bà pà bàndò 'válá. Yí 'ví koṛo có gítí bà ò ngèlè ya gí bà kaa ndâ bongo mì wó 'do 'bá lá.

19 Káa áá bà volo ji ndâ 'duù ònó ta ndâ víí 'viì ká mì ndú nó, ta ndâ nawu ndâ dó 'viì, ta ndâ mbe nakáyì gbí ndâ sili tí nó ngé!

20 Má éno, yo 'deke tí yo ji Mbírì máa vò o tí nó 'ví dù me ta bìtì bembíli lá. À delè 'ví dù me ta ẹ̀ ẹ̀ bà wotí gbí tàkù mì yo tí ndâ Jùdèyà lá.

21 Tacó ò ò vò i tí nó bà giù bàkà tí ta o tí nó nó, jé sàà bàkà tí 'do tí o bà 'bità bà suu to tí nó mì Mbírì yee tí wúnó lá. Ndú delè káká'ì bà bàkà tí wálá.

22 Mbírì táánò má ja tí o tí nó lá, sè 'duù gbaànjé gí bà dù wálá. Káa yí ja tí o tí nó gî,

tacó bà 'vala ndâ 'duù mì wó náa yí ɾuka ndú nò.

O bà gì 'Vii-mi-'Dakò wúnò bà gìrì tí wálá

²³ «'Bí 'duù ta o tí nò má 'dè có ji yo, máa, <Yo zeke'o gi, Bìndi-Mbíri nò! Yí a i zò!> Yo 'ví ùnje gítí có mì wó nò lá.

²⁴ Tacó ta o tí nò ndâ mbe bàkà tí ndú tí ndâ bìndi-Mbíri ta ndâ mbe bàkà tí ndú tí ndâ mbe 'dòkò có mì Mbíri me mbè bà oloko kù bàkà ndâ serè tacó bà eendi ndâ 'duù 'dáá gí, kpétí káa ndâ 'duù ñinó náa Mbíri ɾuka ndú gí nò, náa ndú má 'de kpokèjì gítí bà me éno gí nò.

²⁵ Má éno, yo kpolo ɾo yo, tacó ye 'va nò a gbí tù yo gítí bà gí o tí nò gí.

²⁶ «Má éno, ndâ vò 'duù tí nò má eendi yo ta o tí nò máa, <Yo ñò 'Vii-mi-'Dakò ngéé gbí kángáá nga ngoò zò!> yo 'ví ya gí kà lá.

²⁷ Ndú delè má tù 'bì ndú ji yo máa, <'Vii-mi-'Dakò kù nguù tí wó ngéé mítí bàndò tí zò!> yo 'ví tè gí tàkò có mì ndú nò lá. Tacó bà gí 'Vii-mi-'Dakò bà dù go ngbàngbàri mbe ba i gbaànjé bìndi yí gii ɾengà cee to 'dáá gí.

²⁸ Ndâ gálambá má yaà kere-kèrèè, gbí éno máa, ku i kuu gbí to tí nò. Káa à me 'duù ká kù túbà ku nò ji ndú lá. Má éno, à delè me 'duù ká bà túbà o bà gí 'Vii-mi-'Dakò ji yo lá.

²⁹ «Ngé bìndi ndâ vò i tí nò, ɾo ɾi bà gii 'di gí, ngba pì bà gii dù wálá, ndâ yii bà gii 'duku 'do tàrì gí to, tàrì bà gii ngaka tí.

³⁰ Nògí, 'Vii-mi-'Dakò bà gii co go serè á tàrì, bìndi ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí bà gii zèè

muu ndú ta bà ò 'Viì-mì-'Dakò kù da nó ta wotí tí co gbí kùlù mù ngbèzèè kù gí gí muu to tí nò.

³¹ Gbí mòngò bà gii me tí ta wotí tí , bìndi yí bà gii tuu ndâ basìlì ya gí bà tè'é tí ndâ 'duù mì wó náa yí ɾuka ndú nó cee muu to tí nó 'dáá gí.

³² «Mbiìgá má 'bìtà bà tù dó kpâ gí, yo ò ni gí máa bembíli dooko gí.

³³ Má ènò, yo má ò ndâ i tí nò náa ye 'dè có ji yo gítí ndú nò kù bàkà tí, yo 'ví koɾo muu yo máa, o bà gí 'Viì-mì-'Dakò dooko jé'déé gí.

³⁴ Yo te mí gbí muu yo máa, ndâ i tí nò 'dáá náa ye 'dè có gítí ndú ji yo ò bà bàkà tí kùɾo o bà mì ndâ 'duù tí nó gbí o tí nó nò.

³⁵ Ndâ tàrì ta to tí nó bà cee gí, káa, ndâ có mì ye bà dù cóó ká tí bàndò mì ndú.

³⁶ Káa à má gítí ndâ o ta ɾi tí nò, 'bí 'duù gbaànjé mbe ò ni wálá. À kpètí káa ndâ basìlì gbìrì, ndú ò ni lá. 'Viì delè ò ni ká lá. À káa Buù ta kpéétí wó ká ò ni

³⁷ «Yo kpolo tí yo, tacó ɲa ndâ i tí nó táánò mbe bàkà ndâ 'duù gbí o mì Nówà nó bà gii 'de ndâ 'duù ta o bà gí 'Viì-mì-'Dakò.

³⁸ Tacó áá táánò ta kùɾo bà ò ngo gbí o mì Nówà, ndâ 'duù kù zò i, ndâ 'duù kù njù i, ndâ 'dakò ta ndâ niì kù kò tí ndú yee ká ngé tí o bà o Nówà gí gbí gbâ.

³⁹ Ndú koɾo 'bí lambu có njí'dí éno máa, vò i kèjì nò, ngé gí lá, yee ká tí o tí nó náa ngo gii ò có tàkò ndú léé gí. À wúnò bà dù go ènò ta o bà gí 'Viì-mì-'Dakò.

⁴⁰ Ta o tí nò ndâ 'dakò má sósò'ò kù bàkà nèté gbí njí, àá bà je 'bí 'duù gbaànjé gí, si 'bí ka wó.

41 À delè má 'de ndâ niì sósò'ô kû no 'vuù, àà bà je 'bí 'duù gbaànjé, si ka wó ta kpéétí wó mí ro 'vuù.

42 Káa à má éno, yo 'ví kpolo tí yo, tacó yo bà ò o tí nó náa Mbe tí yo bà gí gbí nó ni wálá.

43 Káa yo 'ví te mí gbí muu yo máa, mbe 'bá kùtàá má ò o bà gí mbe ngbà ta bèbìlì ni gí, yí bà dù tí zò'o, tacó wàa, mbe ngbà 'ví ngbà ndá i mì wó lá.

44 Má éno, yo delè 'ví 'viindi tí yo, tacó 'Viì-mì-'Dakò bà gbaaka yo wúnò gbááká-gbaaka ta o bà gí yí.

45 «Má éno, yo koṛo muu yo gi. Gba kû si ndâ i-'bá mì wó náa yí kpê tí má 'bá wálá a i mí 'bì ña bòò ngàyi? Yí kû si ndâ i-'bá mì wó náa yí kpê tí kû ya ká gí muu ñà nó a i mí 'bì ña bòò ñinó ta muu kuu tí wó, delè mbe kû bàkà nètè ta njembí wó gbaànjé nò.

46 Gba má dele ndi wó 'do muu nó gí gí bà 'de ndâ 'duù 'bá mì wó ta líkí'o tí ndú, yí bà peteke tàkòcò tó bòò mì wó nò ta ña wálá,

47 ta bà bàkà yí tí mbe kpolo tí ndâ i-'bá mì wó 'dáá gí.

48 Káa wò ñìndi lo tí vò bòò mbe tee mbí lo mí tí nètè mì lo lá bà gí koṛo a có máa, <Gba kpónó a ye!>

49 Bìndi wò bà gí 'bì a tà bà mèèkè'i tí ndâ 'bí ka lo bòò ñinó náa yo kû bàkà nètè ta ndú bà gbèè to nò. Wò delè bà gí zèè kpolo ma a ngé bà zò i ta bà ñjù pe ta ndâ wú-pe.

50 Vò bòò tí nò bà gu a ndi ta bà gí gba.

51 Bìndi yí bà gí 'de tí wó kû wa gbí ta bà 'viì tí wó gbí sé'i á mì ndú ta ndâ mbe nambeè-ṛo.»

25

Jézù lòkò'bò có gítí ndâ 'bí mbutu 'vinî muu'bi

¹ Ta o tí nò Jézù gii lòkò'bò có ji ndâ mbe tala có mì wó, máa, «Ndâ ña ndâ 'duù tí nó náa, Gba-gbíri kú zogo ndú nó go ndâ 'bí 'vinî muu'bi mbe kaa 'do 'bá mì ndú ya tacó bà ñò 'bí 'dakò náa à kú ko niì mì wó gí 'bá.

² Ndâ 'bí 'duù vô 'do gbí òkò tí ndâ 'vinî tí nò gii dù a ndâ mbe koṛo có. Káa muu tí sè ndâ 'bí ka ndú ñinó vô nó wálá.

³ Ndâ 'vinî ñinó mbe ni bà koṛo có lá nò gii ruka i tacó bà tù ta wu tacó bà ñò ta gbíro mbe kú kò niì nó ká ruka.

⁴ Káa ndâ 'bí ka ndú ñinó vô ta muu kuu tí ndú nó gii kaa ndâ 'bí i bà tù wu gítí bà-i-mi-i.

⁵ Ndú mâ gii yee tí 'bá tí nó náa à kú ko niì gítí nó, ndú gii 'de ndâ 'duù kú ù bà gii mbe kú kò niì. Ndâ 'duù dù kpòò, káa yí gí lá. Bìndi ndú gii mii 'dáá ta rì gí.

⁶ O mâ gii gbooko gí, ndú bà gii gundiì 'do tí rì ta kòcò 'bí 'duù kú gbà ndú, máa, <Mbe kò ngú niì yee gí! Yo ya gí kùro wó!>

⁷ «Ndâ 'vinî tí nò mâ gii ziya, ndú gii 'de ndâ i bà tù wu mì ndú doo cee gí. Bìndi ndâ 'vinî ñinó vô ta muu tí ndú nó gii 'bità bà òlò wu mítí ndâ 'bí i bà tù wu ñinó náa ndú kùtáá kaa gítí có bà-i-mi-i nò.

⁸ Ndâ 'bí ka ndú ñinó tí ndâ mbe ñónókó mbe gii ta ndâ 'bí i bà tù wu lá nó mâ gii yù ndâ 'bí i bà tù wu 'do tí ndú, máa, <Yo ruka ndâ 'bí i bà tù wu ji ze náa ndâ ñinđi ze doo cee gí nò,>

9 ndú bà-i-nò gii 'visì có ji ndú máa, <Yo ya gí bà pà 'do kè'bî, tacó ndâ ñìnó mì ze nó bà tè ta ndoo wálá!>

10 «Ndâ mbe ñónókó tí nò mâ gii ya wê-wê gí bà pà ndâ i bà tù wu, ndú mâ gii dele ndi ndú á 'do kà, ndú gii 'de ndâ 'duù ñìnó kùtàá mbe 'viindi tí ndú sàà gî nó kaa ya gí tà'i ta ndâ mbe kù kò niì gî.

11 Ndú mâ gii gbà njekèjì ta bà tè'é máa, <Njaanga njekèjì ji ze, Buù! Njaanga njekèjì ji ze, Buù!>

12 'Dakò tí nò náa à kù ko niì mì wó nò gii 'visì có ji ndú máa, <Ye kù 'dè có ji yo ta yúcó máa, «Ye ñò yo ni lá.» >

13 «Ye cè cè tiri tí nò ji yo tacó wàa yo 'ví kpolo ta tí yo, tacó o bà gí 'Vii-mi-'Dakò gí bà zogo ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gî wúnò bà dù go éno. Yo bà gu káa ndiì tí .»

Jézù lòkò'bò có gítí ndâ bòò mì 'bí 'dakò

14 Jézù gii lòkò'bò có ji ndâ mbe tala có mì wó máa, «Ta o tí nò wúnò náa 'Vii-mi-'Dakò bà gí gí bà zogo ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gî nó, yí bà bàkà i go i mì 'bí 'dakò mbe kù ya gí muu nó. Bìndi yí gii njèè nji ña ji ndâ bòò mì wó 'vii ta wotí mì ndú.

15 Yí gii wele nji ña ji 'duù ñìnó ta wotí nèté tí wó ngé ma nó ta 'visí vô. Yí gii wele ji ñìnó ta wotí nèté tí wó gàà-gàà nó ta 'visí sósò'ô, bìndi yí gii wele 'visí gbaànjé ji 'duù ñìnó ta wotí mì wó mbe me nji'dí nô. Bìndi yí gii ya ta nó mì wó.

16 «Bòò tí nó náa mbe tí ndú wele ñì ña jì yí ta 'visî vò nó gii da i, bìndi yí gii yili ta ndâ bagà vò.

17 Ñìno náa mbe tí ndú wele ñì ña jì yí ta 'visî sósò'ò nó gii da i, bìndi yí gii yili ta ndâ bagà sósò'ò.

18 Káa 'duù ñìno náa mbe tí ndú wele ñì ña jì yí ta 'visî gbaànjé nó, gii cu gboko, bìndi yí gii yili ta gbèe 'visî ña tí nò le mí ɾo wu.

19 «'Dakò tí nò mâ gii dele ndi wó 'do muu nó bìndi gbolò o, yí gii 'vee ndâ bòò mì wó gítí ña i ñìno náa ndú bàkà ta ñì ña mì wó náa yí ñjèè jì ndú á kùro o bà ñjè nó mì wó 'do 'bá nò.

20 Bìndi bòò mì wó náa yí wele ñì ña ta 'visî vò jì yí nó, gii tùbà ndâ bagà tí nó náa yí yili ndú vò nó jì mbe tí wó, máa, <Ñìno a ndâ i gbí nèté tí nó táánò náa wò si jì ye nò, mbe tí ye.>

21 «Bìndi 'dakò tí nò gii 'visî có jì bòò mì wó nò, máa, <Wò bàkà ñìkì ngé! Wò a tó bòò mbe zèè nèté mì lo ta ñjembí lo gbaànjé. Wó kpolo tí làmbu ñì ña tí nó táánò náa ye wele jì wò nó ta ñjembí lo gbaànjé. Má éno, ye bà je 'bí i mbe me gbolò ndii ñìno gí jì wò, wàa wò 'ví kpolo tí . Gí gí bà dù gbí líkí'o á 'bá mì mbe tí lo.>

22 «Bòò ñìno náa yí táánò wele 'visî ña jì yí sósò'ò nó gii tùbà ndâ bagà tí nó náa yí yili ndú sósò'ò nó jì mbe tí wó, máa, <À sósò'ò nó a ndâ bagà náa ye yili 'do gbí ndâ 'visî tí nó sósò'ò náa wò táánò wele jì ye nò, mbe tí ye.>

23 «Mbe tí wó bà-i-nò gii 'visî có jì yí ta líkí'o, máa, <Wò bàkà nèté ñìkì ma! Wò a tó bòò ta ñjembí lo gítí nèté mì lo ká gbaànjé. Wò ni bà kpolo tí làmbu i ta ñjembí lo gbaànjé gí. Má éno,

ye bà je wò tí mbe kpolo tí 'bí i mbe me gbolò ndii ñinò gí. Gí gí bà dù gbí líkí'o á 'bá mì mbe tí lo.»

²⁴ «Bindi bòò ñinó náa yí táánò wele 'visí ña gbaànjé ji yí nó gù le gboko gbèe 'visí ña mì wó náa yí kpolo tí nó gí tí ji yí, máa, «À nô, Buu! Ye 'di a tàwo lo, máa wò a cèe vò 'duù, ta yê ɾo 'duù tí lo gbaànjé wálá. Nèté mì lo káa bà njèè ñi ña ji ndâ 'duù wàa ndú 'ví kú da ta i ji wò. À delé káa ndâ 'duù ká kú taa kánjí gbí i tacó bà te gí tí gí gbí gálá mì lo.

²⁵ Tacó éno, gúku bà gàa tí ñi ña mì lo gù kpo ye gí. Ñinó a yí náa ye kpónó le gí tí ji wò nò.»

²⁶ «Káa 'dakò tí nó gù 'visí có ji bòò mì wó nó ta kpo tàkòcò máa, «Wò a vò bòò, tí mbe kpó! Wò táánò má ñò ni gí máa, à káa ndâ 'duù ká kú ji i ji ye, à delé káa ndâ 'duù ká kú kili i 'do gbí ñí gí 'bá ji ye,

²⁷ wò táánò lè 'bì lo gí tà ñi ña mì ye tacó yè? Wò táánò má je ji 'bí 'duù wàa yí 'ví ji ji ye, ye wálá kpónó 'de 'bí i gbí gí?»

²⁸ Yí bà-i-nò gù te gboko tí nó 'do tí vò bòò tí nó, bindi yí gù je ji mbe yili bagà vô 'do gbí 'visí ñi ña vô nò.

²⁹ Tacó i má kuu mì 'duù, à kú je 'bí ji yí á mí pí, tacó wàa yí 'ví dù tí gbolò mbe i. Káa i má mì 'duù wálá, áa bà je làmbu ñinó náa à kuu mì wó nó 'do tí wó gí.

³⁰ Káa à má gítí bòò tí nó ta i gbí wó wálá nó, à 'ví 'va yí gí gbí 'dí'di'o tí bándò bà ñò gázâ.»

Ndòngbú bà waa có

³¹ Jézù gii 'dè 'bí có káká'i ji ndâ mbe tala có mì wó, máa, «Ta o tí nó wúnò náa ndâ basìlì bà ko 'Viì-mì-'Dakò tí gba 'do gbířì gí tí gí pí jàlàmbà mì wó nó,

³² ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gî bà kili mí kùro wó, bìndi yí bà gii njèè gbí òkò tí ndú go bà pì gbí cù mì niì.

³³ Yí bà gii mò ndâ 'duù ñinó tí ndâ tó 'duù go cèe nji cù nó gí gbí kù'bì mì wó, bìndi ndâ 'duù ñinó ta gbí ndú wálá go póró cù nó gí gbí gàlì mì wó.

³⁴ «Bìndi yí tí 'Viì-mì-'Dakò tí Gbolò gba bà gii 'dè có ji ndâ 'duù ñinó gbí kù'bì mì wó nó máa, «Bu ye cù 'dê ngo cù wó mítí yo gî! Yo gí gí bà zèè 'bá tí nó náa à 'viindi ù ta ndi yo 'do tí o bà 'bìtá bà suu to tí nó, nò.

³⁵ Tacó ye táánò ta go tí ye, bìndi yo gii je i-zó-zò ji ye gî; ye táánò ta go ngo tí ye, bìndi yo gii cu ngo ji ye gî; ye táánò 'dó-'do, bìndi yo gii te wířì mítí ye gî;

³⁶ ye táánò ta só, bìndi yo gii je bongo ji ye gî; ye táánò ta sé'i tí ye, bìndi yo gii pò ye gî; ye táánò gbí zàà, bìndi yo gii ya gí bà ò ye gî.»

³⁷ «Bìndi ndâ tó 'duù bà gii 'vee yí máa, «Ze táánò je i-zó-zò ji wò si wò ta go tí lo ta o ngayi, Mbe tí ze? Ze táánò je ngo ji wò si wò ta go ngo tí lo ta o ngayi?

³⁸ Ze táánò ò wò tí mbe 'dó-'do bìndi ze gii te wířì mítí lo ta o ngayi?

³⁹ Ze ya gí bà ò wò si wò ta sé'i tí lo ta o ngayi? Ze ya gí bà ò wò si wò gbí zàà ta o ngayi?»

⁴⁰ «Bìndi Gbolò gba bà gii 'vìsì có ji ndú máa, «Ta ndâ o tí nó 'dáá táánò náa yo kù bàkà ndâ i

tí nò, kpêtí ká jì 'bí zé'verè 'duù gbaànjé ta gbí wó ngé gî wálá á gbí òkò tí ndâ ná'vindí ye nò, yo kù bàkà nò a i jì ye.>

⁴¹ «Bìndi yí bà gù 'dè có jì ndâ 'duù ñinó gbí gálì mì wó nó máa, <Yo co 'do tí ye gî, tacó Mbírì ì njà mítí yo gî! Yo ya gí gbí wu tí nó jé mbe mee lá náa Mbírì táánò òlò ù ta ndi ndâ Gba-vò-i ta ndâ basilì mì wó nò.>

⁴² Tacó ye táánò ta go tí ye, káa yo jé je i-zó-zò jì ye lá; ye táánò ta go ngo tí ye, káa yo je ngo jì ye lá;

⁴³ ye táánò 'dó-'do, káa yo te wìrì mítí ye lá; ye táánò ta só, káa yo je bòngò jì ye lá; ta o tí nó táánò náa ye ta sé'i tí ye nò, yo ya gí bà ò ye lá; yo delè ya gí bà ò ye gbí zàà lá.>

⁴⁴ «Bìndi ndú bà gù 'vee yí máa, <Ze ò wò ta go tí lo ta o ngàyi káa ze je i-zó-zò jì wò lá, Mbe tí ze? Ze biya bà konì wò si wò táánò ta go ngo tí lo, si wò 'dó-'do, si wò ta só, si wò ta sé'i tí lo, si wò gbí zàà, ta o ngàyi?>

⁴⁵ «Bìndi yí bà gù 'vìsì có jì ndú máa, <Ye kù 'dè có jì yo ta njembí ye gbaànjé éno máa, yo má bàkà ndâ i tí nò jì 'bí táangbà 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndâ ná'vindí ye tí nó á kuu nó, nó gî, gbí éno máa, yo bàkà nò a i jì ye.>

⁴⁶ «À ngbé nò a bà 'vaka ndâ vò 'duù gí tà wu ñinó mbe mee lá ká kpòò ya tí nò. Bìndi ndâ tó 'duù bà 'de 'válá ñinó mbe cee lá nò.»

26

Ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdéyà toko có gítí bà zì Jézù

¹ Jézù mà gii cee ta bà nìbà ndâ i ji ndâ mbe tala có mì wó gî, yí gii 'dè có ji ndú máa,

² «Yo òò ni gî máa, sè sili kpónó ká sósò'ò gítí gbolò o bà waa mbelè mì ndoo tí ndâ Jùdèyà tacó bà mèlè ndi tàkùì bà njè nó mì ndâ ká gù ndoo 'do Másìrì. À delè nò a sè sili gítí bà je 'Vii-mi-'Dakò ji ndâ tende 'duù tacó bà gbì yí mítí njèèkpè mù.»

³ Káa ta gbèe o tí nò náa Jézù kù 'dè ta có gítí bà gii gbì yí mítí njèèkpè mù ji ndâ mbe tala có mì wó nò, ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdèyà kili mí 'bá mì Kàyífà tí Kùro ndâ bu-Mbíri,

⁴ kù toko có gítí bà zèè Jézù á tàbèngìì, wàa à 'ví zi yí gî.

⁵ Ndú ta o tí nò gii ẹre gba có mì ndú gbaànjé éno máa, ndâ yì 'ví zèè yí me ta ẹri mì gbolò o lá, tacó ndâ 'duù bà tanga i.

'Bí nù yee banga pò bàà mítí Jézù á gbí gbata Bètánìyà

⁶ Jézù ta o tí nò kuu 'bá mì 'bí 'dakò ta ẹrè wó a Simónè ta ẹrè 'viya mì wó a «Mbe cì» gbí gbata Bètánìyà.

⁷ Mà gii zeke'o, 'bí nù gii gí ta banga pò bàà náa yí sù ta i me gbolò, gbí banga ká'i-bàà náa à bàkà 'do tí 'bí ọa duù ta có kpóló-kpolo, bìndi yí gii yee bàà tí nò 'dáá gî mítí muu Jézù si yí kù zò i.

⁸ Ndâ mbe tala có mì Jézù mà gii òò ọa gbolò pò bàà tí nò náa nù tí nò yee 'dáá mítí muu Jézù nò, ndú gii 'bìtá bà 'dè có ta kpo-tàkòcò, máa, «Ọjìnò a ọa bà volo i yè ká nò?»

⁹ Áá kùtáá bà sù pò bàà tí nò ta i me gbolò, wàa à 'ví ko ta ndâ mbe yè!»

10 Jézù mà giì 'di có mì ndâ mbe tala có mì wó nò, yí giì 'visì có jì ndú, máa, «Niì tí nò bàkà jì yo a cèè tó i, káa yo kú pèè mbí wó tacó yè?»

11 Ndâ mbe yê ta o 'dáá gî bà dù kuu ta yo. Káa ye bà dù ta yo me ta o 'dáá gî lá.

12 Niì tí nò yee bàà tí nò mítí ye tacó bà 'viindi ye kú ù ta bà giì duu ye.

13 Ye kú 'dè có jì yo ta yúcó máa, tàwo i tí nó náa niì tí nó bàkà nó bà cee wálá. Tacó bàndò tí nó náa à má ma Banga-Ngú-Có mítí gí nó, à delè bà dità ña i tí nó náa yí bàkà nó gî.»

Júdà ùnje gítí có bà ba ngbù Jézù

14 Bìndi 'bí mbe tala có mì Jézù gbaànjé, ta ẹ̀ wó a Júdà Ìsikàriyótè, bà-i-nò giì ya gí mì ndâ Kùro ndâ bu-Mbíri,

15 bìndi yí giì 'vee ndú, máa, «Ye má pà kpokèjì gítí bà zèè Jézù jì yo, yo bà je jì ye a yè?» Ndâ Kùro ndâ bu-Mbíri bà-i-nò giì 'visì có jì yí ta bà 'deke nji fádà zi'duù-gbaànjé-nje muu'bi jì yí.

16 Júdà mà giì kaa gùrúsù 'do mì ndâ Kùro ndâ bu-Mbíri gî, yí ngé giì 'bità bà pà tó o ta tó kpokèjì gítí bà zèè Jézù.

Ndâ Jézù zò i-cí-ci ta ndâ mbe tala có mì wó ta gbolò o tacó bà mèlè ndi tàkù bà nje nó mì ndâ Jùdéyà 'do Másiṛì

17 Ta kpédélé ẹ̀rì mì gbolò o bà bàkà tàkù bà ci 'Dê-kô náa à bàkà 'do tí 'dê njú kô, ndâ mbe tala có mì Jézù giì 'vee yí, máa, «Có mì lo máa, ndoo 'ví zò i-cí-ci tacó bà 'dè nìkì maa jì Mbíri tacó bà mèlè ndi tàkù bà nje nó mì ndâ ká gù ndoo 'do Másiṛì mí ngò?»

18 Káa Jézù gii 'visì có ji ndú, máa, «Yo ya gí mì 'daàno gbí gbata Jèrùzàlémè, bìndi yo 'ví 'dè có ji yí máa, <Mbe nibà i ji ze máa, o mì yì dooko gí. Má éno, ndâ yì ta ndâ mbe tala có mì yì bà gí gí bà zò i-cí-ci mí 'bá mì lo.> »

19 Ndâ mbe tala có mì Jézù bà-i-nò gii ya gí gbí gbata, bìndi ndú gii bàkà i-cí-ci tacó bà 'dè nìkì maa ji Mbírì gítí o bà njè nó mì ndâ ká gù ndâ Jùdéyà 'do Másirì.

20 Káa ta 'dê'o, si ndâ Jézù ta ndâ mbe tala có mì wó muu'bi-nje só kù zò i-cí-ci,

21 Jézù gii 'dè có ji ndú, máa, «Ye kù 'dè có ji yo máa, 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí yo wúnó bà ba ngbù ye ji ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdéyà.»

22 Có tí nò náa Jézù 'dè nò gii zèè tí ndâ mbe tala có mì wó ngé ndii gí. Bìndi ndú ta bà muu ndú nò 'dáá gí, gii 'bìtà bà 'vee yí gbaànjé-gbaànjé, máa, «Áá bà dù a ye, Mbe tí ye?» «Áá bà dù a ye, Mbe tí ye?»

23 Káa yí gii 'visì có ji ndú, máa, «'Bí 'duù náa ze toko 'bì ze mí gbí gbèè ká'i i-zó-zò ta yí gí bà gii ba ngbù ye.

24 'Viì-mì-'Dakò bà ya gí nje ku mì wó go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbírì nó gí. Káa tende i bà gii 'de a 'duù tí nò mbe ba ngbù 'Viì-mì-'Dakò nô! Áá táánò nìkì káa bà jò 'duù tí nó lá.»

25 Júdá tí mbe ba ngbù Jézù mâ gii 'di có mì wó náa yí 'dè gítí mbe kù gii ba ngbù wó nò, yí gii 'vee yí, máa, «Wò kù nì me ye lá, Mbe nibà i?»

Káa Jézù gii 'visì có ji yí, máa, «A wò ká kù 'dè ta nje lo máa, à me wò lá.»

Ndòngbú bà zò kô-njewu mì Mbe tí ndoo

²⁶ Si ndâ Jézù ta ndâ mbe tala có mì wó kú zò i-cí-ci, yí gii je kù kô, bìndi yí gii 'dè nìkì maa ji Mbírì, bìndi yí gii ki'viki gbí kù kô tí nò, bìndi yí gii kaa ji ndâ mbe tala có mì wó, bìndi yí gii 'dè có ji ndú, máa, «Yo kaa , wàa yo 'ví zò . Nìnó a dùi ye.»

²⁷ Bìndi yí gii te 'visí nèbítì, bìndi yí gii 'dè nìkì maa ji Mbírì, bìndi yí gii je ji ndú, máa, «Yo 'dáá gî njù

²⁸ Nìnó a mbelè ye tí nó náa Mbírì bà gii njù ta ngú mùkà ta ndâ 'duù nô. Mbelè ye tí nó bà gii yee to tacó tí ndâ 'duù me mbè. Tacó wàa, Mbírì 'ví je ta à-cee-gî gítí ndâ vò i mì ndâ 'duù.

²⁹ Yo te mí gbí muu yo máa, ye káká'i bà njù nèbítì tí nó ta yo wálá, yee tí o bà gii njù mì ndoo ta ndoo ta o bà zogo to tí nó mì Bu ye.»

Jézù 'dè có gítí bà gii o 'do tí wó mì Piyétòrò

³⁰ Ndâ Jézù ta ndâ mbe tala có mì wó mà gii cè cè ta bà be rẹ Mbírì bìndi bà zò i-cí-ci gî, ndú gii njè nó tacó bà ya gítí Gú Mbâ.

³¹ Káa si ndú kpokèjì Jézù gii 'dè có ji ndú, máa, «Yo wúnó ta bèbìlì tí nó bà oloko 'do tí ye 'dáá gî. Tacó à cu mí gbí wáràgà mì Mbírì éno máa, <Ye bà gii zi mbe gbà bee, bìndi ndâ rómbo bà gii 'vaaka gî.>

³² Káa ye bà ya gí kùro gí bà ù ndi yo mí Gàliléyà á bìndi bà 'vala ndi ye 'do gbí muu'dú ye.»

³³ Káa Piyétòrò gii 'visí có ji Jézù, máa, «Kpèti sè ndâ 'bí ka ye 'dáá gî má bà oloko 'do tí lo, ye ta bà miři ye jé gí bà o 'do tí lo wálá.»

³⁴ Káa Jézù gii 'visì có ji Piyétòrò, máa, «Ye kù 'dè có ji wò ta yúcó máa, kùro bà kò kò mì nguù ta bà ta'ò ta nje yé wúnó, wò bà 'boo ye ta bà ta'ò delè.»

³⁵ Piyétòrò á bìndi nìnò gii 'visì có ji Jézù, máa, «Ye jé gítí bà 'boo wò wálá. À kpêtí má káa ku, à nìkì káa bà cì ndà só ndúkú gî.» Sè ndâ 'bí ka Piyétòrò 'dáá gî gii 'dè káa gbèe ña có mì Piyétòrò nò ji Jézù.

Jézù 'deke tí wó ji Mbíri gbí nji Jètisémánè

³⁶ Káa si ndâ Jézù ta ndâ mbe tala có mì wó kù 'do Gú Mbâ, Jézù gii ne ta ndú gítí 'bí wúngbó jìlì mbâ náa à kù nì mítí a Jètisémánè, náa à rò nji'dí gí to tàgbà gú. Bìndi yí gii 'dè có ji ndâ mbe tala có mì wó máa, «Yo kí tí yo to bà-i-nô, wàa ye 'ví yèè gí zó gí bà 'deke tí ye ji Mbíri.»

³⁷ Yí bà-i-nò gii 'daka ta yí káa ndâ Piyétòrò ta ndâ 'viì mì Zèbìdèyò sósò'ò. Bìndi ndú gii co ta ndú gí ndiì 'do gbí òkò tí sè ndâ 'bí mbe tala có mì wó. Ndú mâ gii co gí ndiì gî, njembí Jézù gii 'bità bà mù ta wotí tí . Bìndi líkí'o gii dù káa cee 'do tí wó gî.

³⁸ Yí bà-i-nò gii 'dè có ji ndâ mbe tala có mì wó ta'ò náa ndú gí ta ndú nó éno máa, «Sé'i yè gbí njungu ye dè gí mì ku. À má éno, yo dù nô wàa yo 'ví kpolo tí yo.»

³⁹ Bìndi yí gii yèè ndi wó 'do tí ndú gàà gí ndiì, bìndi yí gii 'bu gbíro wó mí to, bìndi yí gii 'deke tí wó ji Mbíri éno máa, «Áá Bu ye, kpokèjì gítí bà te 'visì sé'i tí nó 'do nje ye gî má kuu mì lo, te gî. Káa wò 'ví te ká 'do gbí 'doó có mì lo gbí njembí lo, me 'do gbí có mì ye lá.»

40 Jézù mà gii dele ndi wó 'do bàndò bà 'deke tí wó ji Mbírì gí mì ndâ mbe tala có mì wó, yí gii 'de ndú ta'ô 'dáá mì ta rì gî. Bìndi yí gii gbà Piyétòrò gí yaà, yí gii 'vee yí, máa, «Bà dù tí zò'o ta ye nji'dí wàa yo 'ví nò ta ña i ñinó kèjì nó kpò yo gî?

41 Yo dù tí zò'o, wàa yo 'ví 'deke tí yo ji Mbírì éno máa, 'bí i má tala yo, yí 'ví 'de yo tí ndâ 'dakò. Ye nò ni gí máa, go bà bàkà go có mì Mbírì dú kuu gbí njembí yo, káa wotí tí yo gí tàkò wálá.»

42 Bìndi bà 'dè có ji ndâ Piyétòrò máa ndú dù tí zò'o, wàa ndú 'ví 'deke tí ndú ji Mbírì nò, Jézù gii dele ndi wó káká'i ya gí bà 'deke tí wó ji Mbírì éno máa, «À má gbí njembí lo éno máa, 'visí sé'i tí nó 'ví tè ká ndúkú ta ye, ye bà njù go có mì lo nó gî, Bu ye.»

43 Yí mà gii dele ndi wó ya gí mì ndâ Piyétòrò káká'i, yí gii 'de ndú 'dáá ta'ô tí rì, tacó bà dù tí zò'o kpò ndú gî.

44 Yí gbí ñinó gii dele káa ndi wó jée gî, si ndú kù tè rì, ya gí bà 'deke tí wó ji Mbírì ká go ña ndâ bà 'deke tí wó ñinó kpédélé'i kùro nô.

45 Yí mà gii dele ndi wó, yí gii 'de ndâ Piyétòrò zii ká zii ta rì. Bìndi yí gii gbà ndú, ndú mà gii ziya gî, yí gii do mítí ndú máa, «Yo kù tè ndi yo a rì wàa? Yo tè rì wàa yo 'ví tèwo yo. Káa yo nò nô, o bà cu gòmbò tí 'Vii-mi-'Dakò ji ndâ vò 'duù kpónó dooko gî.

46 Yo nò mbe cu gòmbò tí ye kèjì zô! Yo a gí yaà wàa ndoo 'ví ù bà gí yí.»

Bà zèè Jézù

47 Káa si Jézù kù 'dè có ji ndâ Pìyétòrò, ndú mâ giì zeke'o, ndú giì nò Júdá tí 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndâ mbe tala có mì wó tí Jézù muu'bi-nje só nó ta ndâ mbè 'duù, náa ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdéyà ká tuu ndú tacó bà giì jí giì zèè Jézù yee tí ndú róó-rò-rò gî, ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí ndú ta kpo sizzò, ndâ 'bí ta ndâ ndòngbòlò mù.

48 Káa ta kùro bà yee ndâ 'duù tí nò, Júdá tí mbe ba ngbù Jézù kpo-gbì-tà-tù ndú sàà gî, máa, «'Duù nìnó náa yo bà nò ye 'vee yí ta bà òlò gbí tù wó nó, a ní Jézù tí nò.»

49 Tacó éno, ndú mâ giì yee tí Jézù gî, Júdá giì 'vee yí ta bà òlò gbí tù wó, máa, «Kútí lo ta 'dè'o nó ée, Mbe nìbà í?»

50 Káa Jézù giì 'visì có ji yí, máa, «Bàkà nèté mì lo náa wò giì tacó bà bàkà nó gálà, nambe ye!» Ndâ 'duù tí nó mbe giì ta Júdá nó mâ giì 'di có mì Jézù nò, ndú giì njè gítí wó, bìndi ndú giì zèè yí gî.

51 Káa 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndâ mbe tala có mì Jézù ta'ò mbe co ta yí jí ndiì nó mâ giì nò éno, yí giì ja sizzò mì wó 'do gbí foko, bìndi yí giì da ta tù bòò mì Kùro ndâ bu-Mbíri waa gî.

52 Káa Jézù giì 'dè có ji mbe tala có mì wó nò, máa, «Dele ta sizzò mì lo nò jí gbí foko mì wó. Tacó ndâ mbe kù te sizzò 'dáá gî bà cì káa ku sizzò.

53 Wò kù koṛo có máa, ye kpónó má 'dè có ji Bu ye, máa, yí tuu ndâ basìli yè to tí nó gî tacó bà kpòlo tí ye, yí bà bàkà wálá?

54 Káa ye má bàkà éno, wàa có tí nó náa à cu mí gbí wàràgà mì Mbíri nó 'ví dù tí 'verè wàà?»

55 Bìndi Jézù giì 'vee ndâ mbè 'duù tí nó náa

Júdà kaa ndú gí tí tacó bà zèè yí nó, máa, «Ye a mbe tè kùro vò i wàa yo 'ví kaa tí gí gí bà zèè ye ta ndâ kpo sizzò ta ndâ ndòngbòlò mù a 'bì yo? Ye ta ri 'dáá gí kù nìbà i ji ndâ 'duù gbí ndùgù 'bá-Mbírì, káa yo jé zèè ye lá.

⁵⁶ Káa i tí nó kpónó bàkà tí tacó wàa ndâ có mì ndâ mbe 'dòkò có mì Mbírì náa ndú cu mí gbí wáràgà mì Mbírì nó 'ví dù tí tí yúcó.»

Bìndi ndâ mbe tala có mì Jézù gii nje 'dáá 'do tí wó gí.

Jézù gbí gbolò ngbàngà mì ndâ Jùdèyà

⁵⁷ Ndâ 'duù tí nò mbe zèè Jézù nò gii ya ta yí gí 'bá mì Kàyífà tí Kùro ndâ bu-Mbírì. Tacó ndâ kpo-kpò mbe nìbà i, ta ndâ kpo-'duù-'bá mì ndâ Jùdèyà kili ta o tí nò 'dáá gí mí kà.

⁵⁸ Káa ta o tí nó si ndú kù ya ta Jézù gí 'bá mì Kàyífà nó, Piyétòrò gii dù 'do tí ndú jàngáá gí ndii kù ko tàkò Jézù gbí ngbà, tacó wàa yí 'ví ya gí bà nò ndòngbù ña i ñinó náa ndâ 'duù tí nò bà bàkà ta yí nò. Ndú mà gii yee gbí ngbàngà á 'bá mì Kàyífà gí, Piyétòrò gii ya gí bà ki tí wó to mì ndú ta ndâ mbe ù gbí ngbàngà.

⁵⁹ Bìndi ndâ Kùro ndâ bu-Mbírì, ta ndâ kpo 'duù gbí gbolò ngbàngà mì ndâ Jùdèyà gii pà gbí to 'vére ngé cee gí, tacó wàa ndâ yì 'ví 'de ta kpokèjì bà waa có ku mítí Jézù,

⁶⁰ káa à gii kpò ndú ngbàà gí. Sè ndâ 'bí cèè 'duù gii waaka bà ña 'vére ñindi ndú, káa à delè dí bà ká lá. Ndâ 'bí 'dakò sósò'ò bà-i-nò gii oloko gí kùro ndâ 'duù, bìndi ndú gii 'dè có, máa,

⁶¹ «Ze táánò 'de 'dakò tí nó kuu nó kù 'dè có ji ndâ 'duù máa, yì bà ki'viki gbolò 'bá-Mbírì tí nó

á gbí gbata Jèrùzàlémè nó gí to, wàa yì 'ví bì ndí gí yaà gbí sili ta'ô.»

⁶² Kàyífà tí Kùro ndâ bu-Mbíṛì mâ gii 'di có mì ndâ 'dakò tí nò, yí gii a gí yaà 'do pí jàlambà mì wó, bìndi yí gii 'vee Jézù, máa, «Có mì lo gí tàkò có tí nò náa ndâ 'dakò tí nò 'dè gítí lo nò wálá?»

⁶³ Káa Jézù gii njaa nje wó gí tàkò 'vé mì Kàyífà nò gbaànjé lá. Bìndi Kàyífà gii 'vee yí ta 'bí 'vé, máa, «Ye kù be ji wò a tí Mbíṛì tí nó tí wu Mbíṛì nò, 'dè ji ze gi, wò a Bìndi-Mbíṛì tí nó tí 'Viì-mì-Mbíṛì?»

⁶⁴ Káa Jézù gii 'visì có ji Kàyífà, máa, «A wò ká 'dè ta nje lo. Káa yo dele kpónó-kpónó bà gii nò 'Viì-mì-'Dakò kù ki tí wó gbí kù'bì mì Mbíṛì tí mbe wotí, bìndi yí bà gii gí 'do gbíṛì co gbí ndâ kùlù mù gí muu to tí nò.»

⁶⁵ Kàyífà mâ gii 'di có mì Jézù nò, yí gii yaka gbí bongo 'do tí wó ta sé có gí, máa, Jézù 'dè zu có gítí Mbíṛì gí. Bìndi yí gii 'vee ndâ kpo 'duù gbí ngbàngà mì ndâ Jùdéyà, máa, «Yo kpónó 'di nò a bà 'dè zu có mì wó gítí Mbíṛì ta tù yo gí. Má éno, ndoo kpòò kù ù a ndi ndâ 'di, máa ndú ká 'ví gii 'dè ndi ndâ có gbí nje wó ji ndoo?

⁶⁶ Có gbí muu yo kpónó máa yè?»

Káa ndú gii 'visì có ji Kàyífà, máa, «À 'vii ta yí káa ku.»

⁶⁷ Bìndi ndú gii nje gítí Jézù ta ba cù cù mí gbíro wó, ta bà dòmò yí, ta bà gbí yí,

⁶⁸ ta ba lè yí, máa, «Nì rẹ ndâ mbe kù gbì wò ji ze gi, Bìndi-Mbíṛì.»

Piyétorò 'boo Jézù ta bà ta'ô

69 Ta o tí nó náa ndâ 'duù tí nó kù mèèkè ta i tí Jézù mí kùro Kàyífa nò, Piyétòrò kù ki tí wó to á gbí ngbàngà sè. Mâ giì zeke'o, 'bí niì mbe kù bàkà nèté gbí ngbàngà giì gi gí mì Piyétòrò, bìndi yí giì 'dè có ji yí, máa, «Wò delè táánò kù dù ta Jézù tí nó tí 'duù Gàliléyà nô.»

70 Káa Piyétòrò giì tò kponje si mí kùro ndâ 'duù 'dáá gí, máa, «Ye 'di gbí ña có mì lo náa wò kù 'dè ji ye nò lá.»

71 Piyétòrò mâ giì co gí njekèjì ndùgù, 'bí 'viní mbe kù bàkà nèté 'bá mì Kàyífa mâ giì ñò yí, yí giì 'dè có ji ndâ 'duù ñinó mbe kù rò tíyò á rẹgbà tí wó nó, máa, «Yí táánò kù dù a i mì Jézù tí nó mbe 'do Názàrètì nô.»

72 Káa Piyétòrò káká'i giì tò kponje gí, ta bà see tí wó, máa, «Ye ñò 'duù tí nó ni lá.»

73 Ndú mâ giì dù ndì-ndì-ndì éno, ndâ 'bí 'duù mbe kù rò tíyò ta ndâ Piyétòrò giì gi gí mì Piyétòrò, bìndi ndú giì 'dè có ji yí, máa, «Wò nó kuu nó a 'duù 'do gbí òkò tí ndâ 'duù tí nó mbe kù tala có mì Jézù nô, ta kponje gítí wálá. A cè ña bà 'de có mì lo ká yù wò gí sè.»

74 Káa Piyétòrò giì see tí wó ta bà gò ku, máa, «Ye ñò 'dakò tí nó ni lá,» ká jé kpóó 'vii ta bà kò kò mì ngùù.

75 Bìndi mbí Piyétòrò giì 'va tí có tí nó náa Jézù 'dè ji yí, máa, «Wò bà 'boo ye ta bà ta'ô á kùro bà kò kò mì ngùù» nô. Bìndi yí giì co 'do gbí òkò tí ndâ 'duù gí ndii, bìndi yí giì wa gbí ta wotí tí ngé ndii gí.

27

Ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdéyà ya ta Jézù jí kùro Pìlátò

¹ Yé mâ gii too gî, ndâ Kùro ndâ bu-Mbíri, ta ndâ kpo-'duù-'bá mì ndâ Jùdéyà 'dáá gî gii toko có mì ndú máa, à 'ví waa có ku mítí Jézù.

² Ndú bà-i-nò gii ẹre 'bì wó gî, bìndi ndú gii ya ta yí jí kùro Pìlátò tí gbolò 'duù mì ndâ Ròmánò.

Júdà le tí wó ta kpéetí wó

³ Júdà tí mbe ba ngbù Jézù mâ gii ònó máa ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdéyà kù gii ya ta Jézù a i jí nje ku, nikalaka gii zèè yí mbi gî. Bìndi yí gii kaa ndâ nji fádà tí nó zi 'duù-gbaànjé-nje muu 'bì náa à kaa ji yí tacó bà ba ngbù Jézù nó ya tí ji ndâ Kùro ndâ bu-Mbíri ta ndâ kpo-'duù-'bá mì ndâ Jùdéyà.

⁴ Bìndi yí gii 'dè có ji ndú jí tàkò éno máa, «Ye bàkà vò i gî. Ye ba ngbù 'duù ònó ta vò i mì wó wálá nó gî.»

Káa ndú gii 'visì có ji yí éno máa, «Sè ònò a ònìndi lo. 'Bí có mbe mù njembí ze bà-i-nò wálá.»

⁵ Júdà bà-i-nò gii ya ta ndâ nji fádà tí nó, bìndi yí gii vaka ndú 'do 'bì wó mí tà'i tí nó náa à kù kili i-Mbíri mítí nó ta sé có. Bìndi yí gii lu ya jí bà le tí wó gî.

⁶ Júdà mâ gii lu gî, ndâ Kùro ndâ bu-Mbíri gii ya jí bà ɾuka ndâ nji fádà tí nó náa yí vaka mí tà'i bà kili i-Mbíri nó 'do to gî. Ndú 'de nderè bà bàkà éno mì ndú éno máa, «À gbí tàkù mì ndoo tí ndâ Jùdéyà toko ndâ i ònó náa à 'de 'do gbí mbelè 'duù nó mítí gbèè bàndò ta ndâ i ònó náa à kù gò ji Mbíri nó lá.»

⁷ Ndú bà-i-nò gii toko có mì ndú, bìndi ndú gii kaa ndâ nji fádà tí nò, ndú gii sì ta to 'do mì 'bí mbe suu kárà tí bàndò bà duu ku ndâ 'duù ñinó mbe 'dó-'do nô.

⁸ Nìnò a nderè bà kpì ẹ̀ to tí nò tí «To gbí mbelè» á yee gbí ẹ̀ tí nó wúnó nó ká nò.

⁹ Có tí nò bàkà tí go có mì Jèrèmiyà tí mbe 'dòkò có mì Mbíri náa yí 'dè sàà gí éno máa,
«Ndú kaa gùrúsù tí ndâ nji fádà zi'duù-gbaànjé-nje muu'bi náa ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí ndú tí ndâ Ìzìrìyèlì ká 'deke tí gùrúsù bà sì 'duù,

¹⁰ bìndi ndú gii kaa gí tàkò to mì mbe suu kárà,
go có tí nó náa Mbíri táánò 'dè ji ye nô.»

Jézù kùro Pìlátò

¹¹ Ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdéyà má gii yee ta Jézù kùro Pìlátò gí, Pìlátò gii 'vee Jézù máa, «Wò a gbolò gba mì ndâ Jùdéyà?»

Káa Jézù gii 'visì có ji Pìlátò, máa, «A wò ká 'dè éno.»

¹² Ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdéyà gii waaka ndâ có gítí wó ji Pìlátò, káa Jézù gii biya bà 'visì có gí tàkò ndâ có mì ndú nò gí.

¹³ Bìndi Pìlátò gii 'vee yí, máa, «Wò 'di ndâ có mì ndú 'dáá náa ndú 'vanda ta ẹ̀ lo nò gí. 'Bí có mì lo tacó bà 'visì gí tàkò ndú wálá?»

¹⁴ Káa nje Pìlátò gii 'dèè gí, tacó Jézù gii biya bà 'visì có gí tàkò ndâ có tí nó 'dáá gí, gí.

Pìlátò waa có ku míti Jézù

¹⁵ 'Bí ọ̀a i mì Pìlátò ta gbolò o bà waa mbelè mì ndâ Jùdéyà ta ndoò 'dáá gí, a bà njaanga 'bí

'duù mì ndâ Jùdèyà gbaànjé mbe nìkì tí ndú 'do gbí zàà jì ndú, tacó bà peteke tàkòcò ndú.

¹⁶ Káa ta o bà ya ta Jézù jí kùro Pìlátò nò, 'bí ña vò 'dakò ta rẹ wó a Bàrábà kuu gbí zàà.

¹⁷ Ndâ 'duù mâ gii kili gî, Pìlátò gii 'vee ndú máa, «Có mì yo máa ye njaanga jì yo a 'di? Bàrábà wèè, Jézù tí nó náa à kù nì Bìndi-Mbíri mítí wó nó?»

¹⁸ Pìlátò 'vee ña 'vé tí nò tacó yí ñò ni ngbàrángà'i gî máa, à káa kii cuki ká a tàmúu ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdèyà gítí bà biya Jézù.

¹⁹ Káa si Pìlátò kuu gbí ngbàngà, nawù wó gii tuu 'duù jì yí éno máa, «Gàà 'duù tí nò lá, tacó ye kùbòò mbu muu wó gbí rii ngé ndii gî.»

²⁰ Káa ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdèyà gii volo muu ndâ 'duù éno máa, ndú 'dè có jì Pìlátò máa yí njaanga Bàrábà jì ndâ yí, waa yí 'ví zi Jézù gî.

²¹ Káa Pìlátò gii 'vee ndâ Jùdèyà káká'i máa, «À má go có mì yo, máa ye 'ví njaanga a 'di jì yo 'do gbí òkò tí ndâ 'dakò tí nó só nó?»

Káa ndú gii 'visì có jì yí máa, «Bàrábà.»

²² Bìndi Pìlátò gii 'vee ndú, máa, «Káa ye 'ví bàkà ta Jézù tí nó náa à kù nì Bìndi-Mbíri mítí wó nó a yè?»

Káa ndú 'dáá gî gii 'visì có jì yí, máa, «Gbì yí mítí ñjèèkpè mû.»

²³ Káa Pìlátò gii 'vee ndú máa, «Tacó yè? Yí bàkà a ña vò i yè?»

Káa ndú 'dáá gî gii tò kù ta kòcò ndú jí yaà ndii kpédélé ñinó gî, máa, «Gbì yí mítí ñjèèkpè mû.»

²⁴ Pìlátò mâ gii ñò éno máa, yì kù yeeke a tí yì sínò ta bà tì muu Jézù, káa ndâ 'duù kù gii 'bì a

tà bà bàkà wo, yí gii cu ngo, bìndi yí gii caka ta 'bì wó mí kùro ndâ mbè 'duù tí nò 'dáá gî, máa, «Ye caka mbelè tó 'dakò tí nò 'do tí 'bì ye gî. Sè ñìnò a ñìndi yo!»

²⁵ Káa ndâ 'duù tí nò 'dáá gî gii 'vìsì có ji Pìlátò, máa, «Si mbelè wó 'ví dù tí 'bì ze ta ndâ 'vii bìndi ze!»

²⁶ Pìlátò bà-i-nò gii njaa Bàrábà 'do gbí zàà gí sè ji ndâ 'duù. Bìndi yí gii je Jézù ji ndâ àsikèrì, máa ndú gbì yí má kózò gî, wàa ndú 'ví ya gí bà gbì yí mítí njeèkpè mù.

Ndâ àsikèrì 'viya Jézù

²⁷ Ndâ àsikèrì mì Pìlátò bà-i-nò gii ya ta Jézù gítí gbolò bàndò mì ndú 'bá mì Pìlátò. Ndú mâ gii kili 'dáá gî, ndú gii tì jèlè yí 'dee gî.

²⁸ Bìndi ndú gii jaka ndâ 'dóó bongo mì wó 'do tí wó gî, ndú gii yuu bí-bi bongo gba mì ndú tí ndâ àsikèrì ji yí.

²⁹ Ndú delè gii paraka kperè go ké'bí nó, ndú gii te mítí muu wó tí tàgíyà-gba, ndú gii je ñì ngba mí 'bì wó ñìnó gbí kù'bì tí kóró-gba mì wó. Bìndi ndú gii 'bità bà 'viya yí, ta bà kucuku muungbó ndú mí kùro wó, kù 'vee yí, máa, «Kútí lo ée? Gbolò gba mì ndâ Jùdéyà!»

³⁰ Bìndi ndú gii mèèkè'i tí wó ta bà cù cù mì gbíro wó, delè ta bà ja ñì ngba tí nó náa ndú je mì 'bì wó tí kóró-gba nó 'do 'bì wó kù gbì ta yí tí muu wó.

³¹ Ndú mâ gii 'viya yí tẹ ta ndú gî, ndú gii ja bí-bi bongo gba mì ndú náa ndú yuu ji yí nó 'do tí wó gî, bìndi ndú gii yuu ndi ndâ 'dóó bongo mì wó ji yí. Bìndi ndú gii ja yí 'do gbí ndùgù gí

sè tacó bà ya ta yí gí sè 'do gbí gbata, wàa ndâ yí 'ví gbì yí mítí njèèkpè mû.

Bà gbì Jézù mítí njèèkpè mû

³² Káa si ndâ àsikèrì kú gii ya ta Jézù gí bándò bà gbì yí mítí njèèkpè mû, ndú gii 'de 'bí 'dakò ta ɽè wó a Sìmónè mbe gí 'do gbí gbata Sìrìnì kpokèjì, bìndi ndú gii zèè yí ta wotí gítí bà te njèèkpè mû mì Jézù.

³³ Ndú mâ gii yee tí 'bí bándò náa à kú nì mítí a Gòlìgátà (gbí máa «bándò Kù-'bìlì-muu-ku»),

³⁴ ndú gii je nèbítì náa ndú ònòkò ta ju i jì Jézù. Yí mâ gii tala , yí gii bè gí.

³⁵ Ndâ àsikèrì mâ gii gbì Jézù mítí njèèkpè mû gí, ndú gii njèè gbí ndâ bongo bìndi wó ta bà ki-mbílì.

³⁶ Bìndi ndú gii ki tí ndú to kú ù ɽègbà tí wó.

³⁷ Ndú gii cu nderè ku wó, bìndi ndú gii gbì mítí njèèkpè mû á còmuu wó, máa, «Ìjínó a Jézù tí Gbolò gba mì ndâ Jùdéyà.»

³⁸ Ndú ta gbèe o tí nò gii gbì ndâ 'bí mbe ngbà sósò'ò mítí ndâ njèèkpè mû, 'bí gbí kù'bì, bìndi 'bí gbí gálì mì Jézù.

³⁹ Ndâ mbe kú co tí kpokèjì mâ gii ò Jézù tí njèèkpè mû, ndú gii miyà muu ndú ta bà lè yí,

⁴⁰ máa, «Wò táánò máa wò bà ki'viki 'bá-Mbíri gí, wàa wò 'ví bì ndí gbí sili ta'ò. 'Vala tí lo! Cò gí to 'do tí njèèkpè mû, náa wò dú má káa 'Viì-mì-Mbíri nò.»

⁴¹ Ndâ Kùro ndâ bu-Mbíri, ta ndâ mbe 'di gbí-o, ta ndâ kpo-'duù-'bá mì ndâ Jùdéyà delè gii lè Jézù, máa,

42 «Yí táánò kù 'vala ndâ 'bí 'duù, káa bà 'vala 'dóó miṛi wó kpónó kpò yí gî. Ndoò kpónó dù ká jé wàa ndoo 'ví ñò bà co Gbolò gba mì ndâ Jùdéyà 'do tí njèèkpè mù gí to, tacó wàa ndoo 'ví ù ta nje máa yí a Bìndi-Mbíṛì.

43 Yí kù tee njembí wó mítí Mbíṛì. Má éno, ndoo ñò bà 'vala yí mì Mbíṛì, tacó yí táánò máa, yí a 'viì mì Mbíṛì.»

44 Ndâ mbe ngbà tí nó náa à gbì ndú mítí ndâ njèèkpè mù ta ndâ Jézù nó gii si ndâ vò i ñìndi ndú mítí ndú, bìndi ndú gii loko kù lè Jézù delè.

Bà cì Jézù

45 Káa si Jézù kuu tí njèèkpè mù, ɾo ɾi gii 'di cèe to 'dáá gî 'do tí ɾi gbúru yee tí ɾi ta-'de-kiyà.

46 ɾi mâ gii gí gí ta-'de-kiyà gî, Jézù gii ja kù mí to gbí có Ìbìráyò máa, «Éélì, Éélì, lámà sàbàkitàní?» (Gbí máa, «Àá Mbíṛì mì ye, àá Mbíṛì mì ye, wò biya ye tacó yè?»)

47 Ndâ 'bí 'duù 'do gbí òkò tí ndâ mbe kù ɾò kù zeke Jézù tí njèèkpè mù nó mâ gii 'di kú tí nò, à gii dù gbí tù ndú go ñìnó máa Jézù kù tè a é tí Èlìjà tí nó táánò tí mbe 'dòkò có mì Mbíṛì nò. Bìndi ndú gii 'dè có máa, «'Dakò tí nó kù tè'é tí Èlìjà.»

48 'Bí 'dakò gii co ta ngèlè 'do gbí òkò tí ndâ 'duù tí nò ya gí bà je 'bí i fòkò-fòkò éno, yí gii ya gí bà yuu mí gbí zùù-zùù kpongo nèbítì, yí gii sè mí nje ñjì ngba, bìndi yí gii ya gí bà te mí nje Jézù, yí gii 'dè có jì yí máa, yí no-no .

49 Káa ndâ 'bí 'duù gii 'dè có máa, «Ndoò ù bà ñò bà gí Èlìjà gí bà 'vala yí.»

50 Jézù bà-i-nò gii tò ndòngbú kù ta kòcò wó ngé gí yaà, bìndi njembí wó gii ki gí.

51 Mâ gii zeke'o, kpâ-bòngo tí nó náa à ẹre mí yaà tacó bà njèè gbí tà'i 'bá-Mbíri nó gii yaka tí 'do yaà dí to, gbí ndâ díí gii baṛaka tí ta bà ngaka tí mì to.

52 Ndâ muu'dú gii baṛaka ɲe-ɲe-ɲe-ɲe. Bìndi Mbíri gii 'vala ndâ 'bí tó 'duù mì wó ɲinó táánò mbe cì gí nó 'do gbí muu'dú ndú gí.

53 Bìndi ndú gii ya bìndi bà 'vala ndi Jézù 'do gbí muu'dú wó gí Jèrùzàlémè. Ndâ 'duù me mbè ɲò ndú gí.

54 Kùro ndâ àsikéri, ta ndâ àsikéri mì wó náa ndú kù ù rẹgbà tí Jézù ta ndú nó mâ gii ɲò bà ngaka tí mì to, ta i tí nó mbe bàkà tí nó, gúku gii zèè ndú 'dáá mbi gí. Bìndi ndú gii 'dè có máa, «'Dakò tí nó táánò dú ká 'Viì mí Mbíri!»

55 Mbè ndâ niì tí nó mbe ko tàkò Jézù 'do Gàliléyà tacó bà koni yí nó gii ɾò janga-jàngá gí ndiì ézó kù zeke ɲa ndâ ɲa i tí nó náa à me kù ta Jézù nó,

56 ta ndâ Màríyà Màdèlénà, ta Màríyà nawu ndâ Jákòmò ta Jùzépè, ta nawu ndâ 'viì mì Zèbìdéyò.

Bà duu ku Jézù

57 'Dè'o mâ gii bàkà tí gí, 'bí 'dakò mbe gí 'do gbí gbata Àrìmàtíyà tí mbe kpo-kpò i, delè tí mbe gí tí mbe tala có mì Jézù gí, ta ɾè wó a Jùzépè,

58 gii ya gí bà 'deke tí wó ji Pilátò, máa yí bàkà nambeè mì wó, wàa yí 'ví si yí 'ví ya gí bà duu ku Jézù. Pilátò mâ gii ùnje ji yí gí, Pilátò gii tuu

'duù jì kùro ndâ àsikèrì mì wó, máa yí si Jùzépè 'ví te ku Jézù.

59 Jùzépè bà-i-nò gii ya gí bà te ku Jézù, yí gii so ta ngbàrángà cé-ce bòngò,

60 bìndi yí gii te yí ya tí gí bà duu mí gbí kánjì ngú gùù náa yí duu mí gbí díí gítí 'dóó miṛi wó tí Jùzépè. Yí má gii nè njekèjì 'bá muu'dú ta du díí gí, yí gii njè nó 'do bà-i-nò gí.

61 Káa ndâ Màríyà Màdèlénà, ta Màríyà nawu ndâ Jákòmò ta Jùzépè ta o tí nó ki tí ndú ézó kú zeke 'bá muu'dú.

62 Ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdéyà gii kili mí kùro Pilátò ta yé bìndi bà duu Jézù,

63 bìndi ndú gii 'dè có jì yí máa, «Buù, mbi ze 'va tí 'bí có náa mbe 'véṛè tí nó táánò 'dè si yí káa wuù éno máa, yì bà 'vala ndi yì 'do gbí muu'dú yì bìndi sili ta'ô.

64 Má éno, à nìkì go éno máa, wò kaa ndâ àsikèrì ya gí bà ù rẹgbà muu'dú wó yee gbí ndâ sili tí nó. Tacó wò má me éno lá, ndâ mbe tala có mì wó bà gii ya gí bà ngbà ku wó 'do gbí gùù gí, bìndi ndú bà gii 'dè có jì ndâ 'duù máa, yí 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó gí. Káa wotí tí ndòngbú 'véṛè tí nó bà ndii kpédélé ṛìnó gí.»

65 Káa Pilátò gii 'visì có jì ndú máa, «Yo ya gí bà kaa ndâ àsikèrì wàa ndú 'ví ù rẹgbà muu'dú tí kpoò.»

66 Ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdéyà bà-i-nò gii ya gí bà bàkà ndâ i mítí njekèjì 'bá muu'dú tacó wàa 'duù má njaanga , à 'ví ṛò ni gí, bìndi ndú gii kaa ndâ àsikèrì mí gbí nèté bà ù rẹgbà muu'dú.

28

Jézù 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó gí

¹ Si yé kù gii bàkà có bà ngbaranga to ta dú'o mì kpédélé ɾi nèté á bìnɾi ɾi bà wotí gbí tàkùì mì ndâ Jùdéyà, ndâ Màríyà Màdèlénà, ta Màríyà nawu ndâ Jákòmò ta Jùzépè gii gbo'o tacó bà ya gí bà gala muu'dú Jézù.

² Káa à káa póó bà yee ndú kà, to gii 'bità bà ngaka tí tí vò ɱa ɱinô. Tacó basìlì mì Mbírì gí 'do gbírì, yí gii mèrèkè gbolò díí tí nó náa à nè ta njekèjì 'bá muu'dú nó gí, bìnɾi yí gii ki tí wó pí .

³ Ndâ niì tí nó mâ gii zeke'o, ndú gii ɱo gbíro basìlì tí nó kù tòngbaà go bà ì mù nó, ta ndâ bòngò tí wó ce go turè.

⁴ Ndâ àsìkèrì tí nó náa ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdéyà kaa ndú máa ndú ù ɾègbà muu'dú nó mâ gii ɱò yí, lílì ndú gii oloko 'do tí ndú gí, bìnɾi ndú gii dù kù gu ta gúku goolá a 'boɾò ká ni ndú too yé gí nò.

⁵ Káa basìlì tí nó gii 'dè có ji ndâ Màríyà, máa, «Yo cì gúku lá, tacó ye ɱò ní gí máa, yo kù pà a bà tí Jézù tí nó náa à gbí yí mítí ɱjèèkpè mù nò.

⁶ Yí bà-i-nó wálá. Yí 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó go có mì wó táánò náa yí 'dè nó gí. Yo gí gí tàkò ye, wàa yo má ɱò bàndò tí nó táánò náa à sii ku wó mítí nó ta ɾo yo gí,

⁷ yo 'ví goonó ya gí bà 'dè có ji ndâ mbe tala có mì wó máa, yí 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó gí. Káa yí kù ya gí bà ù ndi ndú mí Gàliléyà. Ndú bà ya gí bà ɱò yí ta ɾo ndú a i kà, go có tí nó náa ye kù 'dè ji yo kpónó nò.»

⁸ Ndâ niì tí nò gii co 'do tà 'bá muu'dú kà gí sè ta ngèlè ta gúku ñònòkò ta líkí'o tacó bà ya gí bà 'vanda ndi ndâ có tí nò ji ndâ mbe tala có mì Jézù.

⁹ Káa Jézù gii túbà tí wó ji ndú si ndú á kpokèjì, bìndi yí gii 'vee ndú máa, «Kù tí yo ée?» Ndâ niì tí nò bà-i-nò gii ìrì ta muungbó ndú ta líkí'o ya gí bà zèè kò Jézù.

¹⁰ Bìndi Jézù gii 'dè có ji ndú máa, «Yo cì gúku lá, yo ya gí bà 'dè có ji ndâ ná'vindí ye máa, ndú ya gí Gàliléyà, wàa ndú 'ví 'de ye kà.»

¹¹ Ndâ Màríyà gii yee mì ndâ mbe tala có mì Jézù si ndâ 'bí àsikèrì tí nó náa à kaa ndú máa ndú ù rẹgbà muu'dú Jézù nó waa kùro ndú ta ngèlè ya gí bà 'vanda ndi ndâ i ñinó mbe bàkà tí nó ji ndâ Kùro ndâ bu-Mbíri mì ndâ Jùdéyà sàà gí.

¹² Bìndi ndâ Kùro ndâ bu-Mbíri bà-i-nò gii kili ndâ kpo-'duù-'bá, ndú gii toko có ta ndú gbaànjé, bìndi ndú gii too bàà mítí nje ndâ àsikèrì tí nò.

¹³ Bìndi ndú gii 'dè có ji ndú máa, «Yo ya gí bà ma có ji ndâ 'duù éno máa, «Ndâ mbe tala có mì wó ká ngbà ku wó si ze muu ñi.»

¹⁴ Káa ña có tí nò má yee tí Pilátò, ze bà ñò kpokèjì bà mee wu 'do tí gí.»

¹⁵ Ndâ àsikèrì gii lè 'bì ndú mí tà i tí nó náa ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdéyà je ji ndú nó gí, bìndi ndú gii 'bità bà ma 'vére ji ndâ 'duù máa, a ndâ mbe tala có mì Jézù ká ngbà ku wó 'do gbí guù si ndâ yì tí ñi. Có tí nò máa, a ndâ mbe tala có mì Jézù ká ngbà ku wó nò nanaka mí gbí muu ndâ Jùdéyà tí yúco yee gbí ñi tí nó wúnó ñò.

Jézù túbà tí wó jì ndâ mbe tala có mì wó

¹⁶ Ndâ mbe tala có mì Jézù mâ gii 'di ndâ có tí nó náa ndâ Màriyà 'vanda jì ndú nó gî, ndú gii kaa 'do Jèrùzàlémè ya gítí gú tí nó náa Jézù ci ndú máa ndú ya gí bà 'de yì tí á Gàliléyà nô.

¹⁷ Ndú mâ gii 'de Jézù gî, ndú gii ìrì ta muungbó ndú ya gí kùro wó. Káa ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí ndú ùnje ta njembí ndú máa ònò a Jézù nò dúú-dúú lá.

¹⁸ Káa Jézù gii yèè dè gí mì ndú, bìndi yí gii 'dè có jì ndú máa, «Mbírì le bèrè jì ye tacó bà dù tí Gba-gbírì, delè tacó bà dù tí gba muu to tí nó á gî.

¹⁹ Má éno, yo ya gí bà bàkà ndâ òa ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gî tí ndâ mbe tala có mì ye. Yo caka tí ndú ta rẹ̀ mì Buù, ta rẹ̀ mì 'Vii, ta rẹ̀ mì Bèri-mì-Mbírì.

²⁰ Yo 'ví nìbà kpokèjì gítí bà 'di ndâ có tí nó náa ye 'dè jì yo nó 'dáá gî jì ndú. Ye delè bà dù toko ta yo ta o 'dáá gî yee tí ndòngbù o.»

cxliv

Ndogo
Ndogo: Ngú bà toko nambeè mî Mbîrî ta ndâ 'duù
New Testament

copyright © 2001 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ndogo

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 16 May 2025 from source
files dated 16 May 2025

14424ae9-b5af-591e-814e-49316d8d74aa